

Fremsat den 27. februar 2013 af økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om regional statsforvaltning, lov om børns forsørgelse, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love som følge af ændret organisering af statsforvaltningerne

(Ændret organisering af statsforvaltningerne, regelforenklinger og omkostningsdækkende egenbetaling på det familieretlige område m.v.)

§ 1

I lov om regional statsforvaltning, jf. lov nr. 542 af 24. juni 2005, som ændret ved § 3 i lov nr. 536 af 8. juni 2006, foretages følgende ændringer:

1. *Overskriften* til kapitel 1 affattes således:

»Organisering«

2. § 1 affattes således:

»§ 1. Statsforvaltningen varetager den regionale statslige forvaltning.«

3. § 2 ophæves.

4. § 3 affattes således:

»§ 3. Statsforvaltningen ledes af en direktør, som har ansvaret for statsforvaltningens virksomhed.«

5. I § 4 ændres »Statsforvaltningerne« til: »Statsforvaltningen«, og »statsforvaltningerne« ændres to steder til: »statsforvaltningen«.

§ 2

I lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 885 af 29. august 2012, som ændret ved § 1 i lov nr. 1252 af 18. december 2012 og § 1 i lov nr. 1253 af 18. december 2012, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 3, 2. pkt., § 57, stk. 2, 1. pkt., og stk. 3, og § 63, stk. 1, ændres »vedkommende statsforvaltning, jf. § 47,« til: »statsforvaltningen«.

2. I § 42, stk. 1, 3. og 5. pkt., ændres »vedkommende statsforvaltning, jf. § 47« til: »statsforvaltningen«.

3. § 47, stk. 1 og 2, ophæves, og i stedet indsættes:
»Tilsynet med kommunerne og kommunale fællesskaber, jf. § 60, varetages af statsforvaltningen.«
Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

4. I § 60, stk. 1, ændres »den eller de statsforvaltninger, der efter § 47, stk. 1, varetager tilsynet med de deltagende kommuner« til: »statsforvaltningen«.

5. I § 60, stk. 2, 2. pkt., og stk. 3, ændres »vedkommende statsforvaltning, jf. § 47, stk. 2,« til: »statsforvaltningen«.

§ 3

I regionsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 900 af 30. august 2012, som ændret ved § 2 i lov nr. 1252 af 18. december 2012 og § 2 i lov nr. 1253 af 18. december 2012, foretages følgende ændringer:

1. I § 3, stk. 4, 1. pkt., § 25, stk. 2, 1. og 2. pkt., og stk. 3, og § 30 ændres »vedkommende statsforvaltning« til: »statsforvaltningen«.

2. I § 28, stk. 1, 3. og 5. pkt., ændres »vedkommende statsforvaltning, jf. § 30« til: »statsforvaltningen«.

3. I § 31 ændres »de i § 30 nævnte statsforvaltninger« til: »statsforvaltningens«.

§ 4

I lov om valg til Folketinget, jf. lovbekendtgørelse nr. 128 af 11. februar 2013, som ændret ved lov nr. 158 af 20. februar 2013, foretages følgende ændring:

1. I § 33, stk. 2, 1. pkt., ændres »vedkommende statsforvaltning« til: »statsforvaltningen«.

Beskæftigelsesministeriet

§ 5

I lov om retsforholdet mellem arbejdsgivere og funktionærer, jf. lovbekendtgørelse nr. 81 af 3. februar 2009, foretages følgende ændring:

1. I § 11, stk. 1, udgår »i den region, hvor arbejdsgiverens virksomhed har sit hjemsted«.

Justitsministeriet

§ 6

I lov om dansk indfødsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 422 af 7. juni 2004, som ændret ved § 30 i lov nr. 542 af 24. juni 2005, foretages følgende ændring:

1. I § 3, stk. 1, og § 4, stk. 1 og 2, ændres »en statsforvaltning« til: »statsforvaltningen«.

§ 7

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 2. oktober 2012, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »statsforvaltningerne« til: »statsforvaltningen« og »statsforvaltningernes« til: »statsforvaltningens«.

2. I § 46 d, 1. og 2. pkt., ændres »en statsforvaltning« til: »statsforvaltningen«.

3. § 46 d, 3. pkt., ophæves.

4. I § 56 a, stk. 1, 5. pkt., ændres »Statsforvaltningen Hovedstaden« til: »statsforvaltningen«.

§ 8

I værgemålsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1015 af 20. august 2007, som ændret ved § 8 i lov nr. 434 af 8. maj 2006 og § 2 i lov nr. 221 af 21. marts 2011, foretages følgende ændringer:

1. I § 4, stk. 1, 2. pkt., og § 50, stk. 2, 1. pkt., udgår »§ 15,«.

2. *Overskriften* til § 15 og § 15 ophæves.

3. I § 28, 1. pkt., ændres »Statsforvaltningerne« til: »Statsforvaltningen«.

§ 9

I strandingsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 619 af 15. september 1986, som ændret ved § 13 i lov nr. 433 af 31. maj 2000, § 16 i lov nr. 542 af 24. juni 2005 og § 20 i lov nr. 538 af 8. juni 2006, foretages følgende ændring:

1. I § 14, stk. 1, 2. pkt., udgår »i det amt, til hvilket det bjærgede er indbragt«.

§ 10

I midlertidig lov om landboforeningers og husmandsforeningers auktioner m.m., jf. lovbekendtgørelse nr. 564 af 28. august 1986, som ændret ved § 18 i lov nr. 542 af 24. juli 2005, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 3, udgår »i den pågældende region«.

2. I § 2, stk. 1, 2. pkt., ændres »vedkommende statsforvaltning« til: »statsforvaltningen«.

§ 11

I forordning af 2. december 1825 ang. Strandings-Commissionaires Sallarium, som ændret ved § 19 i lov nr. 542 af 24. juni 2005, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 ændres »Stedets statsforvaltning« til: »statsforvaltningen«.

2. I § 3 ændres »statsforvaltningerne« til: »statsforvaltningen«.

§ 12

I forordning af 16. marts 1842 ang. Dykkervæsenet m.v., som ændret ved § 20 i lov nr. 542 af 24. juni 2005, foretages følgende ændring:

1. I § 2, 1. pkt., ændres »vedkommende statsforvaltning« til: »statsforvaltningen«.

Miljøministeriet

§ 13

I lov om udstykning og anden registrering i matriklen, jf. lovbekendtgørelse nr. 494 af 12. juni 2003, som ændret ved § 21 i lov nr. 542 af 24. juni 2005, § 11 i lov nr. 539 af 8. juni 2006, § 1 i lov nr. 12 af 11. januar 2010 og § 2 i lov nr. 1392 af 23. december 2012, foretages følgende ændring:

1. I § 40, stk. 1, 1. pkt., ændres »den stedlige statsforvaltning« til: »statsforvaltningen«.

*Ministeriet for Ligestilling og Kirke***§ 14**

I lov om folkekirkens økonomi, jf. lovbekendtgørelse nr. 782 af 6. juli 2012, som ændret ved § 2 i lov nr. 1250 af 18. december 2012, foretages følgende ændringer:

1. § 9 a affattes således:

»§ 9 a. Stiftsøvrigheden består af stiftets biskop og stiftamtmanden.

Stk. 2. Direktøren for statsforvaltningen er stiftamtmanden. Direktøren kan delegerer sin stiftsøvrighedskompetence til medarbejdere ved statsforvaltningen på kontorcheffsniveau eller derover. Direktøren kan bestemme, at en person, der varetager direktørens stiftsøvrighedskompetence efter delegation, kan oppebære titlen af stiftamtmand.«

2. I § 10, 2. pkt., og § 19, stk. 1, 1. pkt., ændres »stiftsøvrighederne« til: »biskopperne«.

3. I § 17, stk. 3, og § 21, stk. 2, 2. pkt., ændres »Stiftsøvrighederne« til: »Biskopperne«.

4. I § 21, stk. 3, indsættes efter »bemyndigelse af«: »biskoppen,«.

§ 15

I lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 472 af 13. maj 2011, som ændret ved § 1 i lov nr. 1250 af 18. december 2012, foretages følgende ændring:

1. I § 17, 2. pkt., ændres »vedkommende stiftsøvrighed« til: »den stedlige biskop«.

§ 16

I lov om begravelse og ligbrænding, jf. lovbekendtgørelse nr. 665 af 16. juni 2010, foretages følgende ændringer:

1. I § 3, stk. 4, 1. pkt., ændres »Stiftsøvrigheden« til: »Biskoppen«.

2. I § 3, stk. 4, 2. pkt., ændres »Stiftsøvrighedens« til: »Biskoppens«.

*Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse***§ 17**

I lov om anvendelse af tvang i psykiatrien, jf. lovbekendtgørelse nr. 1729 af 2. december 2010, foretages følgende ændringer:

1. I § 34, stk. 1, ændres »Ved hver statsforvaltning« til: »Ved statsforvaltningen«.

2. I § 39, stk. 2, ændres »de psykiatriske patientklagenævne ved statsforvaltningerne« til: »det psykiatriske patientklagenævne ved statsforvaltningen«.

*Social- og Integrationsministeriet***§ 18**

I lov om børns forsørgelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1044 af 29. oktober 2009, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 17 indsættes:

»§ 17 a. Ved indgivelse af ansøgning om ændring af bidrag betales et gebyr, jf. dog stk. 2. Gebyrets størrelse fastsættes og reguleres af social- og integrationsministeren, jf. stk. 4.

Stk. 2. Der betales ikke gebyr efter stk. 1, hvis

- 1) der søges om bortfald af bidrag, og dette skyldes, at barnet er flyttet til den forælder, der betaler bidraget, eller
- 2) der søges om ændring af et aftalt bidrag, jf. § 17, og statsforvaltningen ikke tidligere har behandlet en sag om dette bidrag.

Stk. 3. Søger en part om ændring af bidrag, jf. stk. 1, til flere børn i en sag mellem de samme parter, skal der kun betales ét gebyr.

Stk. 4. Størrelsen af gebyret efter stk. 1 fastsættes således, at det svarer til omkostningerne ved statsforvaltningens behandling af en ansøgning om ændring af bidrag.

Stk. 5. Social- og integrationsministeren kan fastsætte regler om betaling af gebyr.«

2. I § 21, stk. 2, 1. pkt., ændres »,inden 1 år efter« til: »inden 4 uger efter,«.

3. I § 21, stk. 3, ændres »statsforvaltningernes« til: »statsforvaltningens«.

§ 19

I lov om ægteskabets retsvirkninger, jf. lovbekendtgørelse nr. 1053 af 12. november 2012, foretages følgende ændringer:

1. I § 52 a, stk. 2, 1. pkt., ændres »,inden 1 år efter « til: »inden 4 uger efter,«.

2. I § 52 a, stk. 3, ændres »statsforvaltningernes« til: »statsforvaltningens«.

§ 20

I lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1052 af 12. november 2012, foretages følgende ændringer:

1. *Overskriften* før § 29, §§ 29 og 30, *overskriften* før § 31 og § 31 ophæves, og i stedet indsættes:

»Enighed

§ 29. Ægtefæller har ret til separation eller skilsmisse, når de er enige om det.

Uenighed

§ 30. En ægtefælle har ret til separation.

Stk. 2. En ægtefælle har ret til skilsmisse efter 6 måneders separation.

Bortfald af separation

§ 31. Separationens virkninger bortfalder for fremtiden, hvis ægtefællerne genoptager eller fortsætter samlivet.«

2. § 38 ophæves, og i stedet indsættes:

»§ 38. Statsforvaltningen indkalder ægtefællerne til vilkårsforhandling, når

- 1) en ægtefælle anmoder om det,
- 2) betingelserne, jf. § 42, stk. 1, for at give bevilling til separation eller skilsmisse efter §§ 29, 30 og 32-36 ikke er opfyldt, eller
- 3) statsforvaltningen finder, at særlige omstændigheder taler for det.

Stk. 2. Vilårsforhandling efter stk. 1, nr. 2, kan i særlige tilfælde undlades.«

3. Overskriften før § 39 og § 39 ophæves, og i stedet indsættes:

»§ 39. Ved indgivelse af anmodning om separation eller skilsmisse betales et gebyr. Skal der afholdes vilkårsforhandling efter § 38, stk. 1, nr. 1 eller 2, skal der betales et yderligere gebyr. Gebyrenes størrelse fastsættes og reguleres af social- og integrationsministeren, jf. stk. 2.

Stk. 2. Størrelsen af gebyrerne efter stk. 1 fastsættes således, at de svarer til omkostningerne ved statsforvaltningens behandling af en anmodning om separation eller skilsmisse henholdsvis ved statsforvaltningens afholdelse af vilkårsforhandling.

Stk. 3. Social- og integrationsministeren kan fastsætte regler om betaling af gebyr.«

4. I § 42, stk. 1, 1. pkt., ændres »§§ 29 og 32-36« til: »§§ 29, 30 og 32-36«.

5. I § 42, stk. 2, ændres »§ 31« til: »§ 30, stk. 2«.

6. I § 43, stk. 1, 1. pkt., ændres »separation efter § 29 eller skilsmisse efter §§ 31-36« til: »separation eller skilsmisse efter §§ 29, 30 og 32-36«.

7. I § 58 a, stk. 2, 1. pkt., ændres »,inden 1 år efter« til: »inden 4 uger efter,«.

8. I § 58 a, stk. 3, 1. pkt., ændres to steder »statsforvaltningens« til: »statsforvaltningens«.

§ 21

I lov om opkrævning af underholdsbidrag, jf. lovbekendtgørelse nr. 137 af 17. februar 2009, som ændret ved § 5 i lov nr. 326 af 11. april 2012, foretages følgende ændring:

1. I § 23 b, nr. 3, ændres »statsforvaltningens« til: »statsforvaltningens« og »statsforvaltningerne« til: »statsforvaltningen«.

§ 22

I børneloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1047 af 8. november 2012, foretages følgende ændringer:

1. I overskriften til kapitel 7 ændres »Statsforvaltningernes« til: »Statsforvaltningens«.

2. I § 33, stk. 1, ændres »statsforvaltningens« til: »statsforvaltningens«.

§ 23

I navneloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 392 af 1. maj 2012, foretages følgende ændring:

1. I § 22, stk. 3, ændres »statsamtets« til: »statsforvaltningens«.

§ 24

I lov om adoption, jf. lovbekendtgørelse nr. 905 af 28. september 2009, som ændret ved § 3 i lov nr. 602 af 18. juni 2012, foretages følgende ændringer:

1. I § 25 a, stk. 1, udgår »for hver region«.

2. I § 25 a, stk. 4, ændres »Samrådenes medlemmer samt stedfortrædere for disse« til: »Medlemmerne af samrådet og stedfortræderne for dem«.

3. I § 25 a, stk. 5, ændres »Samrådenes afgørelse« til: »Samrådets afgørelser«, og »samrådene« ændres til: »samrådet«.

4. I § 25 b, stk. 3, ændres »Et samråds« til: »Samrådets«.

5. I § 25 b, stk. 4, 1. pkt., ændres »samrådene« til: »samrådet«.

§ 25

Loven træder i kraft den 1. juli 2013.

§ 26

Stk. 1. Sager ved de fem statsforvaltninger, der ved lovens ikrafttræden ikke er færdigbehandlet, færdigbehandles af statsforvaltningen.

Stk. 2. Anmodninger om separation eller skilsmisse, der er indgivet til en statsforvaltning inden lovens ikrafttræden,

færdigbehandles efter de hidtil gældende regler i §§ 29-31, §§ 38-39, §§ 42-43 og § 58 i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Er der inden lovens ikrafttræden indgivet en anmodning om separation, som ikke er færdigbehandlet, kan anmodningen efter lovens ikrafttræden ændres til en anmodning om skilsmisse. Fremsættes anmodning efter 1. pkt. for statsforvaltningen, skal der betales det gebyr, social- og integrationsministeren fastsætter i medfør af § 39 i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, som indsat ved denne lovs § 20, nr. 3.

Stk. 4. Lovens § 18, nr. 1, og § 20, nr. 3, finder kun anvendelse på anmodninger, som statsforvaltningen modtager efter lovens ikrafttræden.

Stk. 5. Lovens § 18, nr. 2, § 19, nr. 1, og § 20, nr. 7, finder kun anvendelse for afgørelser, som statsforvaltningen træffer efter lovens ikrafttræden.

§ 27

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. Lovens § 6 gælder for Færøerne og Grønland.

Stk. 3. Lovens § 17 kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Stk. 4. Lovens §§ 18-20 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. **Indledning**
2. **Lovforslagets baggrund**
 - 2.1. Statsforvaltningernes organisering
 - 2.2. Statsforvaltningernes opgaver
 - 2.3. Bindinger i den eksisterende struktur
 - 2.4. Statsforvaltningernes økonomiske udfordring
 - 2.5. Aftalen om en ny struktur for statsforvaltningerne
3. **Lovforslagets indhold**
 - 3.1. Enhedsforvaltning
 - 3.1.1. Opgaver
 - 3.1.2. Ledelsesstruktur
 - 3.2. Regelforenklinger på det familieretlige område
 - 3.2.1. Klagefrist i sager om underholdsbidrag (børne- og ægtefællebidrag)
 - 3.2.1.1. Gældende ret
 - 3.2.1.2. Forslagets indhold
 - 3.2.2. Umiddelbar skilsmisse ved enighed og forkortelse af separationsperioden
 - 3.2.2.1. Gældende ret
 - 3.2.2.2. Forslagets indhold
 - 3.2.3. Vilårsforhandling
 - 3.2.3.1. Gældende ret
 - 3.2.3.2. Forslagets indhold
 - 3.3. Varetagelse af stiftsøvrighedens opgaver
 - 3.3.1. Gældende ret
 - 3.3.2. Forslagets indhold
 - 3.4. Omkostningsdækkende egenbetaling i visse familieretlige sager
 - 3.4.1. Omkostningsdækkende egenbetaling i sager om ændring af bidrag efter lov om børns forsørgelse
 - 3.4.1.1. Gældende ret
 - 3.4.1.2. Forslagets indhold
 - 3.4.2. Omkostningsdækkende egenbetaling i sager om separation eller skilsmisse og ved vilårsforhandling
 - 3.4.2.1. Gældende ret
 - 3.4.2.2. Forslagets indhold
4. **Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige**
5. **Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.**
6. **Administrative konsekvenser for borgerne**
7. **Miljømæssige konsekvenser**
8. **Forholdet til EU-retten**
9. **Hørte myndigheder og organisationer m.v.**
10. **Sammenfattende skema**

1. Indledning

Statsforvaltningerne står over for en række udfordringer, som bl.a. kan henføres til faldende bevillinger, stigning i opgavemængden samt uhensigtsmæssigheder i organiseringen af opgaver.

Den eksisterende struktur betyder, at den enkelte statsforvaltning har tilrettelagt egne sagsgange. Dette indebærer bl.a. uensartede sagsbehandlingstider og uensartet kvalitet i afgørelserne. Behandlingen af en konkret sag med samme problemstilling kan således inden for lovgivningens rammer variere afhængigt af, hvor borgeren bor.

Statsforvaltningerne har gennem flere år arbejdet med forskellige effektiviseringsinitiativer. Trods disse initiativer vil der fortsat være en anseelig økonomisk udfordring på ca. 93 mio. kr. frem mod 2016, der vanskeligt kan håndteres alene ved hjælp af effektiviseringer og omprioriteringer, idet en stor del af opgaverne følger af krav i lovgivningen.

Dette lovforslag indeholder forslag om, at de nuværende fem statsforvaltninger fremover organiseres som én myndighed, dvs. som en enhedsforvaltning. Lovforslaget indeholder endvidere regelforenklinger på det familieretlige område og forslag om omkostningsdækkende egenbetaling i visse familieretlige sager.

Lovforslaget er et led i udmøntningen af den aftale om en ny struktur for statsforvaltningerne, som regeringen, Enhedslisten og Liberal Alliance i forbindelse med finansloven for 2013 har indgået aftale om med henblik på en samlet og holdbar løsning for statsforvaltningerne. Løsningen omfatter også omstrukturering af klagesystemet på det beskæftigelsesmæssige og sociale område. Denne del af aftalen udmøntes i et selvstændigt lovforslag. Der henvises til det af social- og integrationsministeren samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love (Forenkling af klagestrukturen på det sociale og beskæftigelsesmæssige område).

2. Lovforslagets baggrund

2.1. Statsforvaltningernes organisering

Statsforvaltningerne blev etableret den 1. januar 2007 som en del af kommunalreformen i medfør af lov om regional statsforvaltning. Fra dette tidspunkt blev 14 statsamter og Københavns Overpræsidium nedlagt, og i stedet blev oprettet fem sideordnede, regionale forvaltningsmyndigheder med én finanslovsbevilling.

Det fremgår af bemærkningerne til lov om regional statsforvaltning (lovforslag L 70 2004-05 2. samling), at statsforvaltningerne overtog statsamternes rolle som den regionale, statslige myndighed, der kan varetage statslige opgaver på områder, hvor det vurderes, at der er fordele ved at lægge sagsbehandlingen – og den dermed forbundne borger- og myndighedskontakt – i de lokale områder.

De fem statsforvaltninger har i dag hvert sit hovedkontor i København, Nykøbing Falster, Aabenraa, Ringkøbing henholdsvis Aalborg. Statsforvaltningerne har desuden afdelingskontorer i Rønne, Ringsted (tidligere Roskilde), Odense, Ribe og Aarhus.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har det budgetmæssige og organisatoriske ansvar for statsforvaltningerne, og statsforvaltningerne er inden for lovgivningens rammer underlagt styring fra ministeriet. Styringen kommer bl.a. til udtryk i de årlige resultatkontrakter, hvor der opstilles mål i forhold til bl.a. sagsbehandlingstid. Det faglige ansvar for opgaveløsningen er derimod placeret hos de hvervgivende ministerier, som kan opstille faglige mål og servicestandarder for opgaveløsningen.

2.2. Statsforvaltningernes opgaver

Statsforvaltningernes opgaveportefølje spænder vidt. Statsforvaltningerne behandler bl.a. sager inden for det familieretlige område om opløsning af ægteskab, forældremyndighed, samvær og bopæl, underholdsbidrag, faderskab og adoption, samt sager om værgemål, navneændringer og udstedelse af registreringsbeviser til udenlandske statsborgere i henhold til EU/EØS-reglerne. Statsforvaltningerne er sekretariat for flere råd og nævn, bl.a. de sociale nævn, beskæftigelsesankenævne, de psykiatriske patientklagenævn samt jordbrugskommissionerne. Opgaven på jordbrugsom-

rådet vil blive overført til NaturErhvervstyrelsen i medfør af lov om ændring af lov om landbrugsejendomme og jordfordelingsloven (Nedlæggelse af jordbrugskommissionerne og oprettelse af nye jordfordelingskommissioner m.v.) (lov nr. 1240 af 18. december 2012). Desuden varetager statsforvaltningerne bl.a. statens tilsyn med kommunerne og behandler klager over kommuners afgørelser i byggesager.

Der er siden statsforvaltningernes etablering i 2007 løbende sket ændringer i opgaveporteføljen. De væsentligste ændringer skete med den nye forældreansvarslov fra 2007, som medførte nye opgaver vedrørende bl.a. fælles forældremyndighed, tilførsel af opgaven med udstedelse af registreringsbeviser til udenlandske statsborgere i henhold til EU/EØS-reglerne samt opgaver på det sociale område som følge af Barnets Reform. Derudover er der sket andre mindre ændringer i opgavevaretagelsen.

Statsforvaltningerne har adskillige ministerier som faglige hvervgivere, som har ansvar for lovgivningen og retningslinjerne for den faglige sagsbehandling. Det budgetmæssige og organisatoriske ansvar hører som nævnt under Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Statsforvaltningerne beskæftigede ved udgangen af 2011 knap 700 årsværk og traf i 2011 ca. 228.000 afgørelser. Finanslovsbevillingen for 2012 er på 453,6 mio. kr. Den foreslåede omstrukturering af statsforvaltningerne og ledsagede forslag skal i øvrigt ses i forlængelse af initiativet Effektiv administration, jf. finanslovsaftalen for 2012.

2.3. Bindinger i den eksisterende struktur

De fem statsforvaltninger er etableret som fem sideordnede myndigheder, som med enkelte undtagelser varetager samme opgavetyper, dvs. alle opgaver inden for hele den brede opgaveportefølje. Den enkelte statsforvaltning kan inden for egne organisatoriske rammer flytte ressourcer mellem de forskellige fagområder.

Statsforvaltningernes struktur indeholder nogle bindinger, hvortil der på visse punkter knytter sig styringsmæssige uhensigtsmæssigheder.

Statsforvaltningernes geografiske placering med fem hovedkontorer og fem afdelingskontorer er baseret på det udgangspunkt, der blev angivet i forbindelse med forarbejderne til statsforvaltningsloven (jf. L 70, FT 2004-05, 2. samling). Den nærmere fordeling af opgaver mellem hovedkontorer og afdelingskontorer sker på baggrund af en afvejning af tilgængelighed og sammenhæng i borgerbetjeningen og muligheden for at opnå en rimelig arbejdsfordeling mellem de enkelte tjenestesteder inden for den enkelte statsforvaltning.

Organiseringen med fem sideordnede forvaltningsmyndigheder betyder, at opgaverne kun kan fordeles internt i den enkelte statsforvaltning, idet statsforvaltningerne som udgangspunkt ikke uden lovhjælp kan delegeres myndighedsudøvelse til hinanden. Statsforvaltningerne kan således ikke umiddelbart aflaste hinanden ved f.eks. sagsophobning og deraf følgende længere sagsbehandlingstider. Der kan heller ikke med den nuværende organisering ske en faglig

specialisering ved samling af opgavetyper på én geografisk lokalitet (f.eks. opgaver, hvor sagsbehandlingen ikke kræver direkte borgerkontakt).

Udfordringen med at sikre en optimal ressourceudnyttelse ved statsforvaltningernes nuværende organisering kommer også til udtryk ved, at statsforvaltningerne har tilrettelagt forskellige sagsgange med forskellig produktivitet og forskellige serviceniveauer til følge. Der er således et økonomisk potentiale i at udvælge de bedste sagsgange og indføre disse på tværs af statsforvaltningerne.

2.4. Statsforvaltningernes økonomiske udfordring

Statsforvaltningerne har siden etableringen i 2007 været udfordret af et stigende aktivitetsniveau og en faldende bevilling. Dette har bl.a. nødvendiggjort, at statsforvaltningerne i en årrække har fået tilført midlertidige merbevillinger ved de årlige rammeforhandlinger. Frem mod 2016 ventes statsforvaltningernes økonomiske udfordring at vokse til ca. 93 mio. kr., hvilket dels følger af faldende bevillinger, dels et efterslæb vedrørende sagsbehandlingen samt en forventning om fortsat stigning i sagernes antal og kompleksitet.

Sammenhængen mellem tilgængelige ressourcer og aktiviteter er en særlig udfordring på statsforvaltningernes to største sagsområder – det familieretlige område og nævnssområdet (de sociale nævn og beskæftigelsesankenævne).

På det familieretlige område skyldes udfordringen, at udviklingen inden for de enkelte sagsområder har vist sig både anderledes og mere kompleks end først antaget. Dette gælder særligt i sager i medfør af forældreansvarsloven (sager om samvær, bopæl og forældremyndighed).

På nævnssområdet skyldes udfordringen, at der siden 2007 har været en markant stigning i antallet af indkomne klagesager. Til trods for den produktionsstigning, statsforvaltningerne har realiseret, overstiger antallet af indkomne sager produktionen, og derfor er antallet af verserende sager og den gennemsnitlige sagsbehandlingstid steget.

2.5. Aftalen om en ny struktur for statsforvaltningerne

Regeringen (Socialdemokraterne, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti) og partierne bag aftalen om en ny struktur for statsforvaltningerne (Enhedslisten og Liberal Alliance) er enige om, at statsforvaltningernes store økonomiske udfordringer gør det nødvendigt at ændre organiseringen af statsforvaltningernes opgaver.

Det er formålet med den nye struktur at sikre en samlet og holdbar løsning for statsforvaltningerne, der medfører, at borgerne får højere kvalitet i sagsbehandlingen og kortere sagsbehandlingstider, samtidig med at den store økonomiske udfordring, som statsforvaltningerne står overfor, imødekommes. Det har endvidere været et mål at finde en løsning, der balancerer hensynene til den nye organisation og fordelingen af regionale statslige arbejdspladser.

Ud over statsforvaltningens struktur omfatter aftalen også en reform af klagestrukturen på det sociale og beskæftigelsesmæssige område, øget rådgivningsindsats over for kommunerne på det sociale og beskæftigelsesmæssige område

og regelforenklinger og gebyrer primært på det familieretlige område.

3. Lovforslagets indhold

Med dette lovforslag og det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love (Forenkling af klagestrukturen på det sociale og beskæftigelsesmæssige område) skabes der en samlet løsning for de økonomiske og organisatoriske udfordringer, statsforvaltningerne har haft.

3.1. Enhedsforvaltning

Det foreslås, at de nuværende fem statsforvaltninger fremover organiseres som én myndighed, dvs. som en enhedsforvaltning.

3.1.1. Opgaver

Oprettelsen af en enhedsforvaltning indebærer ikke i sig selv nogen indholdsmæssig ændring af statsforvaltningernes opgaver, men skal skabe rammerne for en bedre udnyttelse af ressourcerne.

Den samlede løsning for statsforvaltningernes virksomhed indebærer, at statsforvaltningen i det væsentlige fortsat skal varetage de opgaver, som statsforvaltningerne varetager i dag, bortset fra sekretariatsbetjeningen af de sociale nævn og beskæftigelsesankenævne, jf. det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love (Forenkling af klagestrukturen på det sociale og beskæftigelsesmæssige område), og sekretariatsbetjeningen af jordbrugskommissionerne, jf. lov om ændring af lov om landbrugsejendomme og jordfordelingsloven (Nedlæggelse af jordbrugskommissionerne og oprettelse af nye jordfordelingskommissioner m.v.) (lov nr. 1240 af 18. december 2012). Derudover foreslås det, at sager om optagelse i særlige botilbud uden samtykke efter servicelovens § 131 fremover behandles af statsforvaltningen som 1. instans. Der henvises herom til lovforslaget om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love (Forenkling af klagestrukturen på det sociale og beskæftigelsesmæssige område).

Statsforvaltningen skal fortsat være en regional statsforvaltning, der skal varetage borgernære statslige opgaver, navnlig inden for familieretsområdet. Herved fastholdes de intentioner om et øget fokus på forligsmæssige løsninger, som følger af den familieretlige strukturreform (lov nr. 525 af 24. juni 2005 om ændring af lov om forældremyndighed og samvær, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love (Udmøntning af kommunalreformen på det familieretlige område)), ligesom det gøres muligt at fastholde relevante krav om parternes samtidige tilstedeværelse.

Øvrige opgaver, der forudsætter regional tilstedeværelse, skal ligeledes fortsat løses i alle statsforvaltningens regionale centre. Dette gælder f.eks. opgaver vedrørende udstedelse af registreringsbevis, hvor ansøgeren skal møde frem og legitimere sig, og opgaver vedrørende det psykiatriske patientklagenævn, hvor nævnets møder skal holdes på den psykiatriske afdeling, hvor tvangsindgrebet har fundet sted, således at patienten og patientrådgiveren kan være til stede.

Med den nye struktur vil borgerne inden for lovgivningens rammer få friere muligheder i forhold til valg af, i hvilket regionalt center borgeren vil give fremmøde. I tilfælde af uenighed mellem flere sagsparter, vil det dog kunne være nødvendigt at begrænse valgfriheden, hvis parternes tilstedeværelse er nødvendig, herunder i tilfælde hvor et barn skal inddrages i sagen, eller hvor hensynet til barnet i øvrigt tilsiger det.

Oprettelsen af enhedsstatsforvaltningen vil endvidere gøre det muligt at samle og dermed specialisere de faglige opgaver i statsforvaltningen, der ikke indebærer direkte borgerkontakt. Dermed skabes der i højere grad mulighed for erfaringsudveksling, kompetenceudvikling og specialisering blandt medarbejderne inden for et specifikt fagområde. Ud over de faglige fordele vil der være økonomiske stordriftsfordele ved en sådan specialisering.

Som eksempler på opgaver, som med fordel kan samles og specialiseres, kan nævnes behandlingen af klager over kommuners afgørelser i byggesager, sager om børnebidrag og ægtefællebidrag, faderskabssager, der behandles på skriftligt grundlag, sager om anmeldelse af aftaler om fælles forældremyndighed, navnesager og det kommunale tilsyn.

Der vil ved tilrettelæggelsen af, hvor opgaverne og medarbejderressourcerne skal placeres, blive taget højde for hensynet til den fagligt bedste og mest effektive opgavevaretagelse, hensynet til en regional fordeling af statslige arbejdspladser inden for de overordnede rammer, aftalen om en ny struktur for statsforvaltningen sætter, borgerens behov for så vidt muligt at kunne tilbydes møde i et regionalt center, samt hensynet til fleksibilitet i forhold til ændrede behov.

3.1.2. Ledelsesstruktur

En enhedsforvaltning vil medføre en énstrengt ledelsesstruktur med én direktør, der har ansvaret for alle statsforvaltningens centre. Inden for statsforvaltningens bevillingsmæssige ramme kan der udpeges en eller flere vicedirektører.

Statsforvaltningens direktør vil have ansvaret for tilrettelæggelsen af, hvor opgaver og medarbejderressourcer ud fra de under 3.1.1. angivne hensyn skal placeres mest hensigtsmæssigt.

Statsforvaltningens direktør vil have ansvaret for den samlede opgaveportefølje og vil kunne udstikke retningslinjer for sagsbehandlingen og praksis inden for rammerne af lovgivningen, herunder eventuelle klageinstansers praksis. Dermed opnås inden for lovgivningens rammer en ensartet opgaveløsning og den samme praksis og samme overordnede sagsbehandlingstid, uanset hvor i landet borgeren bor. Dette

medfører en bedre retssikkerhed for borgerne, ligesom mulighederne for specialisering skal føre til en højere kvalitet i afgørelserne.

Der vil ikke længere være behov for at opretholde fem separate administrative enheder. Administrative funktioner som HR, økonomi og ledelsessekretariat kan dermed samles ét sted, ligesom opgaver vedrørende journalisering og telefonbetjening kan løses i fælles enheder.

Statsforvaltningerne har siden 2008 arbejdet med at opgradere it-infrastrukturen og indføre digitale sagsgange. Ved etableringen af enhedsforvaltningen styrkes det organisatoriske grundlag for yderligere digitalisering af sagsbehandling og borgerkontakt. Den foreslåede ændrede organisering af statsforvaltningen ændrer ikke på økonomi- og indenrigsministerens budgetmæssige og organisatoriske ansvar samt styringsbeføjelser i øvrigt i forhold til statsforvaltningens virksomhed, jf. afsnit 2.1.

Der henvises til lovforslagets § 1 samt bemærkningerne hertil.

3.2. Regelforenklinger på det familieretlige område

Regelforenklinger vil bidrage til at nedbringe sagsmængden og samtidig smidiggøre sagsbehandlingen ved at fjerne unødige krav og sagsskridt. Derigennem vil regelforenklinger bidrage til at frigøre et økonomisk potentiale i statsforvaltningerne.

Ved dette lovforslag foreslås en række regelforenklinger på det familieretlige område. Med regelforenklingerne skabes øget gennemsigtighed og mindre bureaukrati for borgerne samt højere kvalitet i sagsbehandlingen. Samtidig forenkles sagsbehandlingen, og der spares dermed ressourcer.

3.2.1. Klagefrist i sager om underholdsbidrag (børne- og ægtefællebidrag)

3.2.1.1. Gældende ret

3.2.1.1.1. Forældre har efter § 13, stk. 1, i lov om børns forsørgelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1044 af 29. oktober 2009, pligt til at forsørge deres børn.

Forældre kan selv aftale, hvordan barnet skal forsørges, herunder om den ene forælder skal betale et bidrag til barnet.

Hvis en forælder ikke opfylder sin forsørgelsespligt, kan statsforvaltningen efter ansøgning pålægge forælderen at betale børnebidrag, jf. lov om børns forsørgelse § 13, stk. 2. Forsørgelsespligten ophører, når barnet fylder 18 år, jf. lovens § 14, stk. 2, men hvis barnet er under uddannelse, kan der efter § 14, stk. 3, fastsættes uddannelsesbidrag indtil barnets fyldte 24. år. De nævnte bidrag fastsættes som udgangspunkt som en løbende ydelse med månedligt forfald.

Ud over børnebidrag og uddannelsesbidrag kan der efter lovens §§ 15 og 19 bl.a. fastsættes konfirmationsbidrag, dåbsbidrag og fødselsbidrag. Disse bidrag fastsættes som engangsbeløb.

Det fremgår af lovens § 16, at statsforvaltningen til enhver tid kan ændre et bidrag. Efter § 17 kan et bidrag, der er aftalt mellem forældrene, kun ændres, hvis forholdene væsentligt har forandret sig, hvis aftalen skønnes åbenbart ubillig, eller hvis aftalen strider mod barnets tarv. Et løbende bidrag vil som udgangspunkt blive ændret med virkning for fremtiden, dvs. første forfaldsdag efter statsforvaltningens afgørelse.

Det fremgår af lovens § 18, stk. 2, at den, der afholder udgifterne ved barnets forsørgelse, har ret til at kræve bidrag fastsat. Det er dog en betingelse, at den pågældende enten har eller ved forældremyndighedens ophør havde del i forældremyndigheden eller lovligt har barnet i pleje. Hvis det offentlige (normalt kommunen) afholder udgifterne til barnets forsørgelse, tilkommer retten det offentlige. Bidrag efter § 19 tilkommer moderen, jf. § 19, stk. 4. Har det offentlige afholdt udgifterne til fødslen m.v., tilkommer bidragene dog det offentlige.

Statsforvaltningernes afgørelser om børnebidrag kan påklages til social- og integrationsministeren (Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen), jf. lov om børns forsørgelse § 21, stk. 1, jf. § 15 i bekendtgørelse nr. 917 af 28. september 2009 om behandling af sager om børnebidrag og ægtefællebidrag. Efter § 21, stk. 2, i lov om børns forsørgelse skal en klage over en afgørelse om børnebidrag indgives inden 1 år efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen.

3.2.1.1.2. Efter § 2 i retsvirkningsloven (lov om ægteskabets retsvirkninger, jf. lov bekendtgørelse nr. 1053 af 12. november 2012) har ægtefæller pligt til at forsørge hinanden, dvs. indtil separation eller skilsmisse.

Hvis en ægtefælle forsømmer sin forsørgelsespligt, kan statsforvaltningen efter ansøgning pålægge ægtefællen at betale bidrag til den anden ægtefælle, jf. lovens § 5, jf. § 8, 1. pkt. Har ægtefællerne ophævet samlivet på grund af uoverensstemmelser, kan statsforvaltningen ligeledes efter ansøgning pålægge en ægtefælle at betale bidrag til den anden ægtefælle, jf. lovens § 6, jf. § 8, 1. pkt.

Statsforvaltningen kan efter ansøgning ændre et ægtefællebidrag, hvis forholdene væsentligt har ændret sig, jf. lovens § 8, 2. pkt. Et ægtefællebidrag vil som udgangspunkt blive fastsat som en løbende ydelse med månedligt forfald.

Det fremgår af § 52 a, stk. 1, i retsvirkningsloven, jf. § 15 i bekendtgørelse nr. 917 af 28. september 2009 om behandling af sager om børnebidrag og ægtefællebidrag, at statsforvaltningens afgørelser om ægtefællebidrag kan påklages til social- og integrationsministeren (Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen). Efter § 52 a, stk. 2, i loven skal en klage indgives inden 1 år efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen.

3.2.1.1.3. Ved separation og skilsmisse bortfalder ægtefællernes indbyrdes forsørgelsespligt. Efter § 49 i ægteskabsloven (lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf. lov bekendtgørelse nr. 1052 af 12. november 2012) skal der i forbindelse med separation eller skilsmisse tages stilling til, om en ægtefælle efter separationen eller skilsmissen skal have pligt til at yde bidrag til den anden ægtefælles underhold.

Hvis ægtefællerne ikke kan blive enige om denne bidragspligt, afgøres dette spørgsmål af retten, jf. lovens § 50.

Hvis retten pålægger en ægtefælle pligt til at betale bidrag til den anden ægtefælle, kan ægtefællerne enten selv aftale bidragets størrelse, eller den bidragsberettigede kan ansøge statsforvaltningen om fastsættelse af bidragets størrelse, jf. lovens §§ 50 og 52.

Statsforvaltningen kan ændre et tidligere fastsat bidrag, jf. lovens § 53, stk. 2. Et ægtefællebidrag vil som udgangspunkt blive fastsat som en løbende ydelse med månedligt forfald.

Det fremgår af § 58 a, stk. 1, i ægteskabsloven, jf. § 15 i bekendtgørelse nr. 917 af 28. september 2009 om behandling af sager om børnebidrag og ægtefællebidrag, at statsforvaltningens afgørelser om ægtefællebidrag kan påklages til social- og integrationsministeren (Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen). Efter § 58 a, stk. 2, i loven skal en klage indgives inden 1 år efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen.

3.2.1.1.4. Klagefristen på 1 år i sager om børne- og ægtefællebidrag efter de tre ovennævnte love blev indført ved lov nr. 349 af 6. maj 2009 om lov om ændring af lov om børns forsørgelse, lov om ægteskabets retsvirkninger, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forældreansvarsloven (Terminaladgang til økonomiske oplysninger, klagefrist m.v.) (L 106 – FT 2008-09).

Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen, kan i særlige tilfælde behandle en klage, selv om klagen er indgivet efter udløb af ovennævnte klagefrist på 1 år, jf. § 21, stk. 2, i lov om børns forsørgelse, § 52 a, stk. 2, i retsvirkningsloven og § 58 a, stk. 2, i ægteskabsloven. Der vil bl.a. være adgang til at behandle en sådan klage, hvis en tidligere afgørelse er åbenbart urigtig, og dette skyldes, at den anden part har afgivet urigtige oplysninger eller har undladt at give relevante oplysninger til statsforvaltningen, og klageren først på et senere tidspunkt får kendskab dertil og straks derefter klager. Der henvises til Folketingstidende 2008-09, side 3519, 2. spalte, til side 3523, 1. spalte, side 5846, 2. spalte, til side 5847, 1. spalte, og side 6466, tillæg A, side 3236 til side 3256 (se især side 3245, 2. spalte, til side 3246, 1. spalte, og side 3248, 1. spalte), tillæg B, side 633 til 635, og tillæg C, side 412-414.

3.2.1.2. Forslagets indhold

Det er som en del af overvejelserne om regelforenklinger på det familieretlige område overvejet at forkorte klagefristen i bidragssager betydeligt. Når statsforvaltningen i dag træffer afgørelser om børne- og ægtefællebidrag, er der en klagefrist på 1 år. Denne frist ønskes forkortet. Dette skyldes især hensynet til, at begge parter så vidt muligt skal kunne indrette sig på den trufne afgørelse.

Det foreslås derfor, at klagefristen i sager om børne- og ægtefællebidrag nedsættes fra 1 år til 4 uger. En klagefrist af denne længde findes på andre områder bl.a. i § 67 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lov bekendtgørelse nr. 930 af 17. september 2012. Det vur-

deres, at en 4-ugers klagefrist giver sagens parter en rimelig frist til at overveje, om en sag ønskes påklaget, og samtidig vil parterne efter udløbet af klagefristen i højere grad end i dag kunne indrette sig i tiltro til den truffe afgørelse. Da der er tale om en partsvist, er der særlig god grund til en kort frist, idet den ene parts fordel er den anden parts ulempe. Samtidig mindskes parternes mulighed for eventuelt at anvende en klage chikanøst over for den anden part.

Det forventes, at en kortere klagefrist vil være medvirken- de til en øget gennemsigtighed for borgerne. Da en bidrags- sag kan kompliceres alene på grund af den tidsmæssige fak- tor, vil en kortere klagefrist kunne medføre, at behandlingen af sagen forenkles, fordi den i højere grad vil være baseret på aktuelle oplysninger.

Klagemyndighedens mulighed for i særlige tilfælde at be- handle en klage, selv om klagen er indgivet efter udløb af den foreslåede nye klagefrist, foreslås opretholdt.

Der henvises til lovforslagets § 18, nr. 2, § 19, nr. 1, og § 20, nr. 7, samt bemærkningerne hertil.

3.2.2. Umiddelbar skilsmisse ved enighed og forkortelse af separationsperioden

3.2.2.1. Gældende ret

3.2.2.1.1. Efter § 29 i ægteskabsloven har en ægtefælle, som ikke mener at kunne fortsætte samlivet, ret til separati- on.

Efter lovens § 31 har en ægtefælle efter 1 års separation ret til skilsmisse. Hvis den anden ægtefælle er enig, har æg- tefællerne imidlertid ret til skilsmisse efter 6 måneders sepa- ration.

En ægtefælle har efter ægteskabslovens §§ 32-36 i nogle særlige situationer ret til skilsmisse uden forudgående sepa- ration (umiddelbar skilsmisse). Det drejer sig om situatio- ner, hvor ægtefællerne på grund af uoverensstemmelser har levet adskilt i de sidste 2 år, hvor den anden ægtefælle har begået utroskab, hvor den anden ægtefælle har udøvet vold over for den førstnævnte ægtefælle eller børnene, hvor den anden ægtefælle har indgået nyt ægteskab (bigami), eller hvor den anden ægtefælle ulovligt har ført den førstnævnte ægtefælles barn ud af landet (børnebortførelse). Der findes ikke statistiske oplysninger om omfanget af skilsmisser efter disse bestemmelser, men det antages, at langt størstedelen af de umiddelbare skilsmisser i dag gives på grundlag af utro- skab.

Ægteskabsloven giver således ikke ægtefæller en umiddel- bar ret til at blive skilt, idet udgangspunktet er, at de forin- den skal have været separeret. Dette gælder også, selv om ægtefællerne er enige om at blive skilt.

3.2.2.1.2. Separationsinstituttet i Danmark går flere hund- rede år tilbage. Forskellen mellem separation og skilsmisse består i forhold til den familieretlige lovgivning i, at en fra- separeret ægtefælle ikke kan indgå nyt ægteskab, mens en fraskilt ægtefælle umiddelbart efter skilsmissen kan gifte sig igen. Til gengæld kan fraseparerede ægtefæller, som forsø- nes, genoplive det hidtidige ægteskab og dets retsvirkninger

blot ved at genoptage samlivet. Fraskilte ægtefæller, der for- tryder skilsmissen, må derimod gifte sig på ny. Formålet med separationsperioden er således at give ægtefællerne be- tænkningstid, før ægteskabet opløses.

Der indtræder en række retsvirkninger ved separation eller skilsmisse. For de fleste ægtefæller er de vigtigste retsvirk- ninger af separation eller skilsmisse, at den gensidige forsør- gelsespligt ophører (§ 2 i retsvirkningsloven sammenholdt med § 49 i ægteskabsloven), at ægtefællernes formuefælles- skab ophører (§ 51 i lov nr. 594 af 14. juni 2011 om ægte- fælleskifte m.v.), og at ægtefællernes indbyrdes arveret bort- falder (§ 49 i arveloven, jf. lov nr. 515 af 6. juni 2007). I re- lation til disse væsentlige familieretlige spørgsmål får ægte- fællerne i det indbyrdes forhold den samme retsstilling, uan- set om de bliver separeret eller skilt.

En anmodning om separation eller skilsmisse indgives til statsforvaltningen. For nærmere beskrivelse af gældende ret, se afsnit 3.2.3.1.

3.2.2.2. Forslagets indhold

3.2.2.2.1. Det findes vanskeligt at begrunde, at voksne personer, der kan træffe alle typer af indgribende beslutnin- ger om deres eget liv, ikke selv kan træffe beslutning om straks at få opløst deres ægteskab ved skilsmisse. Det er så- ledes opfattelsen, at to myndige borgere, der selv har indgå- et ægteskab, er i stand til at vurdere og i fællesskab beslutte, om en skilsmisse skal gennemføres uden forudgående sepa- ration.

Det foreslås derfor, at reglerne i ægteskabsloven ændres sådan, at ægtefæller, der er enige om at opløse deres ægte- skab, har ret til skilsmisse uden forudgående separation (umiddelbar skilsmisse), og at det således bliver frivilligt for et par, om man ønsker en separation forud for skilsmisse.

Forslaget vil medføre en regelforenklings for borgerne, for- di de ved enighed hurtigere og nemmere vil kunne blive skilt. De vil kun skulle indgive en ansøgning om skilsmisse, i modsætning til i dag, hvor de først skal ansøge om sepa- ration og efter en separationsperiode på 6 måneder skal ansø- ge om skilsmisse.

Forslaget vil også medføre en forenkling af sagsbehand- lingen for statsforvaltningerne, der kun vil skulle behandle en skilsmissesag én gang, når ægtefællerne er enige herom.

I tilfælde, hvor kun den ene ægtefælle ønsker ægteskabet opløst ved skilsmisse, indebærer forslaget ikke ændringer i den gældende retstilstand. I sådanne situationer skal der fortsat søges om separation og derefter skilsmisse, medmin- dre der foreligger en af de særlige skilsmissegrunde. For nærmere beskrivelse af gældende ret, se afsnit 3.2.2.1.

Forslaget om umiddelbar skilsmisse vil også indebære, at ægtefæller, der separeres og senere bliver enige om skil- smisse, har ret til skilsmisse, også selv om separationsperio- den ikke er udløbet.

3.2.2.2.2. Det foreslås også, at separationsperiodens læng- de i de tilfælde, hvor der ikke er enighed om skilsmisse efter separation, forkortes til 6 måneder, hvorefter hver af ægte- fællerne har ret til skilsmisse uanset uenighed herom. Dette

forslag skal ses i lyset af forslaget om umiddelbar skilsmisse ved enighed. Det vurderes, at formålet med separationsperioden i tilfælde, hvor den ene ægtefælle ikke ønsker skilsmisse, vil kunne varetages ved en separationsperiode af denne længde.

Det skal i denne forbindelse nævnes, at der i perioden 2010 til og med 2013 som et led i satspuljeaftalen tilbydes en ordning med landsdækkende parrådgivning. Ordningen retter sig mod forældre med et eller flere børn under 18 år, som enten ønsker at bevare deres parforhold, eller som har besluttet sig for at afslutte deres forhold på en så skånsom måde som muligt af hensyn til børnene. Det bemærkes, at der med satspuljeaftalen for 2013-2016 er afsat 2,5 millioner kr. årligt sådan, at den eksisterende ordning forlænges til og med 2015.

Der henvises til lovforslagets § 20, nr. 1, samt bemærkningerne hertil.

3.2.3. Vilårsforhandling

3.2.3.1. Gældende ret

Efter ægteskabslovens § 37 indgives anmodning om separation eller skilsmisse til statsforvaltningen, der giver separation eller skilsmisse ved bevilling. Det er efter ægteskabslovens § 42 en betingelse for dette, at ægtefællerne er enige herom samt enige om vilkårene for separation eller skilsmisse. Vilårene for en separation og skilsmisse vedrører i dag alene spørgsmålet om, hvorvidt der efter separationen eller skilsmissen skal påhvile en ægtefælle pligt til at yde bidrag til den andens underhold (ægteskabslovens § 49) og om fortsættelsen af et eventuelt fælles lejemål eller en fælles brugsret til andelsbolig (ægteskabslovens § 55). Der skal ikke ved separation eller skilsmisse tages stilling til spørgsmål vedrørende børnene, eksempelvis om forældremyndighed eller børnebidrag. Sådanne spørgsmål behandles dog ofte parallelt med en sag om separation eller skilsmisse.

Efter ægteskabslovens § 39, stk. 1, indkalder statsforvaltningen ægtefællerne til vilårsforhandling, når der er indgivet anmodning om separation eller skilsmisse, medmindre ægtefællerne er enige om separationen eller skilsmissen og om vilkårene herfor, og ægtefællerne har fravalgt vilårsforhandling, eller medmindre der ønskes skilsmisse efter forudgående separation, og vilkårene for denne også gælder for tiden efter skilsmissen.

Vilårsforhandling er et møde hos statsforvaltningen med begge ægtefæller. På mødet skal statsforvaltningen forsøge at opnå forligsmæssige løsninger, bl.a. gennem vejledning eller mægling. Formålet med vilårsforhandlingen er således at kontrollere, om de materielle betingelser for separation eller skilsmisse er opfyldt, og at afklare, om der er eller kan blive enighed om vilkårene for separationen eller skilsmissen. Ægtefællerne skal endvidere informeres og vejledes om rækkevidden af vilkårene, om muligheden for mægling og om andre spørgsmål af betydning for separationen eller skilsmissen, herunder bl.a. om formuefællesskabets ophør og bortfald af arveret.

Efter ægteskabslovens § 43 indbringer statsforvaltningen i nogle situationer en sag om separation og skilsmisse for retten, der giver separation eller skilsmisse ved dom. Dette er navnlig tilfældet, når statsforvaltningen finder, at mulighederne for at få sagen afsluttet i enighed er udtømt, enten fordi der ikke kan opnås den fornødne enighed, eller fordi en af ægtefællerne udebliver fra vilårsforhandling. Ligeledes kan en af ægtefællerne anmode om, at sagen indbringes for retten, når de har modtaget vejledning under vilårsforhandling, uden at den fornødne enighed er opnået eller ved den anden ægtefælles udeblivelse.

Endelig kan statsforvaltningen efter ægteskabslovens § 43, stk. 3, i særlige tilfælde indbringe en sag om separation eller skilsmisse for retten, selv om betingelserne herfor, jf. § 43, stk. 1 eller 2, ikke er opfyldt. Bestemmelsen blev indsat i ægteskabsloven ved lov nr. 525 af 24. juni 2005 om ændring af lov om forældremyndighed og samvær, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love (Udmøntning af kommunalreformen på det familieretlige område) (L 28 – FT 2004-05, 2. samling). Det fremgår af bemærkningerne til loven, at § 43, stk. 3, i loven giver statsforvaltningen mulighed for at indbringe sager om separation eller skilsmisse for retten, selv om der ikke er afholdt vilårsforhandling. I praksis anvendes bestemmelsen f.eks., hvis en ægtefælle bor i udlandet, og hverken kan eller vil afholde udgifterne ved at rejse til Danmark og deltage i vilårsforhandling, en ægtefælle har behov for en dom om separation eller skilsmisse, der kan anerkendes i et land, hvor det kan være vanskeligt at få anerkendt en administrativ separations- eller skilsmissebevilling, eller der for nylig i forbindelse med en tidligere anmodning om separation eller skilsmisse har været forgæves forligsbestræbelser. Der henvises til Folketingstidende 2004-05 (2. samling), spalte 1960, tillæg A.

Efter ægteskabslovens § 58 a, stk. 3, kan social- og integrationsministeren fastsætte regler om statsforvaltningens behandling af separations- og skilsmissesager, herunder bestemme at vilårsforhandling bortfalder for en ægtefælle, der ikke har ophold her i landet. Den sidste del af bemyndigelsen er ikke udnyttet.

Når statsforvaltningen modtager en anmodning om separation eller skilsmisse, er udgangspunktet således, at statsforvaltningen skal indkalde begge ægtefæller til vilårsforhandling, men at ægtefællerne i ansøgningen om separation eller skilsmisse kan fravælge at deltage i vilårsforhandling, når de er enige om separationen eller skilsmissen og vilkårene herfor. Finder statsforvaltningen, at der foreligger særlige omstændigheder, indkaldes ægtefællerne dog alligevel til vilårsforhandling, jf. ægteskabslovens § 39, stk. 2. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvor det er tvivlsomt, om den ene ægtefælle kan overskue rækkevidden af det aftalte om vilkårene for separationen eller skilsmissen.

Baggrunden for afholdelse af vilårsforhandling er, at statsforvaltningen skal forsøge at opnå forligsmæssige løsninger, bl.a. gennem vejledning eller mægling. Selv for ægtefæller, der som udgangspunkt er meget uenige, vil forlig eller en mere positiv holdning til at tage imod mæglingstil-

bud formentlig kunne nås ved information og vejledning. Ægtefællerne skal derfor som udgangspunkt møde i statsforvaltningen, selv om de på forhånd mener at være uløseligt uenige, hvorved de kan vejledes om retsgrundlaget og om konfliktløsningsmulighederne.

Formålet med vilkårsforhandlingen er således både at kontrollere, om de materielle betingelser for separationen eller skilsmissem er opfyldt, og at afklare, om der er eller kan opnås enighed om vilkårene for separation eller skilsmisse. Ægtefællerne skal endvidere informeres og vejledes om rækkevidden af vilkårene, om muligheden for mægling, samt om andre spørgsmål af betydning for separation eller skilsmisse. Der henvises til bemærkningerne til lov nr. 525 af 24. juni 2005 om ændring af lov om forældremyndighed og samvær, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love (Udmøntning af kommunalreformen på det familieretlige område) og Folketingstidende, jf. ovenfor.

I størstedelen af sagerne om separation eller skilsmisse er ægtefællerne enige om at blive separeret eller skilt og om vilkårene herfor. Erfaringer fra statsforvaltningerne peger dog på, at der, uanset ægtefællernes enighed om vilkårene herfor, forekommer en del tilfælde, hvor ægtefællerne ikke aktivt har fravalgt vilkårsforhandling ved indgivelse af ansøgningen, selv om en efterfølgende kontakt til dem viser, at de reelt ikke ønsker vilkårsforhandling.

Forklaringen herpå kan være, at ægtefællerne enten glemmer at fravælge vilkårsforhandlingen, eller at de antager, at en vilkårsforhandling er en almindelig del af en sag om separation eller skilsmisse.

3.2.3.2. Forslagets indhold

3.2.3.2.1. Som det fremgår oven for i afsnit 3.2.3.1., viser erfaringer fra statsforvaltningerne, at ægtefæller i en del sager ikke aktivt fravælger vilkårsforhandling – uanset at de er enige om at blive separeret eller skilt og enige om vilkårene herfor.

Det vurderes på den baggrund, at det i de sager, hvor ægtefællerne er enige om separation eller skilsmisse og vilkårene herfor, kan føre til øget gennemsigtighed og mindre bureaukrati, hvis ægtefæller skal vælge vilkårsforhandling til frem for som i dag at skulle vælge vilkårsforhandling fra. Hermed kan sagsbehandlingen endvidere forenkles.

Det foreslås derfor, at statsforvaltningen kun skal indkalde til vilkårsforhandling, når ægtefællerne er uenige om separation eller skilsmisse eller om vilkårene herfor, eller når en af ægtefællerne eller begge aktivt tilvælger vilkårsforhandling.

Det vil med forslaget således fortsat være muligt for enige ægtefæller at komme til en vilkårsforhandling i statsforvaltningen, hvis de aktivt vælger denne mulighed til. Der henvises til afsnit 3.2.3.1., hvoraf baggrunden og formålet med vilkårsforhandling fremgår.

3.2.3.2.2. Det foreslås endvidere, at den gældende bestemmelse i ægteskabslovens § 39, stk. 2, om, at statsforvaltningen kan indkalde til vilkårsforhandling, hvis statsforvaltningen finder, at særlige omstændigheder taler for det, opret-

holdes. Herudover foreslås det, at statsforvaltningen i særlige tilfælde kan undlade at indkalde til vilkårsforhandling. Dette skyldes, at der kan forekomme situationer, hvor det vil være formålsløst at afholde vilkårsforhandling. Denne undtagelsesmulighed vil finde anvendelse i de samme situationer, hvor statsforvaltningen efter § 43, stk. 3, kan indbringe en sag om separation eller skilsmisse for retten, jf. beskrivelsen i afsnit 3.2.3.1.

Der henvises til lovforslagets § 20, nr. 2, samt bemærkningerne hertil.

3.3. Varetagelse af stiftsøvrighedens opgaver

3.3.1. Gældende ret

3.3.1.1. Verdslige embedsmænd har siden reformationen deltaget i den kirkelige administration. Stiftsøvrigheden har siden 1793 bestået af biskoppen og stiftsamtmænd. Opgaven som stiftsamtmænd blev indtil 1. januar 2007 varetaget af statsamtmanden og varetages nu af direktøren for statsforvaltningen.

Folkekirken i Danmark er inddelt i 10 stifter. Inden for hvert stift er biskoppen den øverste myndighed i gejstlige anliggender. Biskoppen er blandt andet ansvarlig for fordelingen af præstestillinger i stiftet og fører tilsyn med præsterne.

Stiftsøvrighedens sammensætning er reguleret af § 9 a i lov om folkekirkens økonomi, jf. lovbekendtgørelse nr. 782 af 6. juli 2012. Heraf fremgår det, at stiftsøvrigheden består af stiftets biskop og stiftamtmanden. Den enkelte statsforvaltningsdirektør er i dag stiftamtmand i to stifter.

Stiftsøvrigheden er således sammensat sådan, at både staten og folkekirken er repræsenteret som ligeværdige parter.

Den nuværende sammensætning af stiftsøvrigheden sikrer, at biskoppen har en sparringspartner med økonomiske, juridiske og administrative kompetencer på højeste niveau, og at der tages de nødvendige hensyn til både statens og folkekirkens interesser.

Denne balance mellem stat og kirke er et afgørende underliggende fundament i forhold til stiftsøvrighedens opgavevaretagelse på en række områder.

Stiftsøvrighedens opgaver blev ved kommunalreformen i 2007 kraftigt indsnævret og omfatter i dag juridisk tilsyn med menighedsråd og provstiudvalg, godkendelse af menighedsrådets beslutninger om kirken og kirkegården (bygningarbejder m.v.), administration af fællesfonden, overordnet ledelse af stiftsadministrationen og deltagelse i landemodet.

3.3.1.2. Det juridiske tilsyn med menighedsråd og provstiudvalg indebærer, at stiftsøvrigheden deltager i legalitetstilsynet med menighedsrådenes og provstiudvalgenes økonomiske forvaltning, jf. § 45 i lov om menighedsråd, jf. lovbekendtgørelse nr. 146 af 24. februar 2012, og § 17 b, stk. 8, i lov om folkekirkens økonomi. Biskoppen har i forbindelse med sin tilsynsfunktion ingen selvstændige sanktionsmidler over for menighedsrådene eller provstiudvalgene. Det har stiftsøvrigheden derimod, så konstaterer biskoppen, at me-

nighedsrådet eller provstiuvalget begår ulovligheder, må denne indberette forholdet til stiftsøvrigheden.

Stiftsøvrigheden har som led i tilsynet mulighed for at sætte en ulovlig beslutning ud af kraft, hvis den endnu ikke er udført, ligesom stiftsøvrigheden midlertidigt kan suspendere en beslutning, der ikke er udført, mens sagen behandles. Hvis et menighedsråd eller et provstiuvalg undlader at udføre en foranstaltning, som det efter lovgivningen har pligt til at udføre, kan stiftsøvrigheden pålægge de medlemmer af henholdsvis menighedsrådet og provstiuvalget, som er ansvarlige for undladelsen, tvangsbøder. Stiftsøvrigheden kan endvidere anlægge en erstatningssag mod et menighedsrådsmedlem, som er ansvarlig for, at kirkekassen er påført et tab, ligesom stiftsøvrigheden kan frafalde sagsanlægget mod medlemmets betaling af en bod. Tilsvarende gælder i forhold til tab som provstiuvalgsmedlemmer påfører kirkekassen eller provstiuvalgskassen.

Der henvises til § 46 i lov om menighedsråd og § 17 b, stk. 8, i lov om folkekirkens økonomi.

3.3.1.3. I relation til *godkendelse af menighedsrådets beslutninger om kirken og kirkegården (bygningsarbejder m.v.)* har stiftsøvrigheden blandt andet til opgave at godkende menighedsrådenes ønsker om udvidelse, ombygning og ændring af kirkebygninger i henhold til § 2, stk. 3, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, jf. lovbekendtgørelse nr. 77 af 2. februar 2009. I denne forbindelse skal stiftsøvrigheden sikre, at alle de nødvendige sagkyndige bliver hørt, inden et ønsket arbejde på en kirkebygning bliver gennemført. Kirkebygninger er ikke omfattet af bygningsfredningsloven, men beskyttet af den kirkelige lovgivning i medfør af lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde. Godkendelseskompetencen er således sammen med det årlige syn og provstesynet en væsentlig sikring af, at der ikke uden grund foretages ændringer i kirkebygningerne.

Vedrørende *administrationen af fællesfonden* bemærkes, at fællesfonden som udgangspunkt bestyres af stiftsøvrighederne samt af det administrative fællesskab, jf. § 10 i lov om folkekirkens økonomi. Inden for den fastsatte samlede udgiftsramme bestyres udgifterne til præster og provster af stiftsøvrigheden. Driftsbevillingen til stiftsadministrationen bestyres ligeledes af stiftsøvrigheden. Kapitalforvaltningen, som tidligere har været varetaget af stiftsøvrigheden, er nu overgået til stiftsrådene.

3.3.1.4. Reglerne om budget og regnskab findes i bekendtgørelse nr. 647 af 1. juni 2011 om budget og regnskabsvæsen m.v. for fællesfonden.

Det fremgår af § 17, stk. 3, i lov om folkekirkens økonomi, at blandt andet stiftsøvrighederne meddeler ministeren for ligestilling og kirke de oplysninger og tilvejebringer det regnskabsmæssige materiale, som ministeren for ligestilling og kirke finder nødvendigt for at aflægge fællesfondens regnskab.

Det fremgår endvidere af lov om folkekirkens økonomi § 19, stk. 1, at landskirkeskatten udbetales til det administrative fællesskab, jf. lovens § 10, og herfra udbetales til blandt andet stiftsøvrighederne.

3.3.1.5. Stiftsadministrationen er fællesbetegnelse for de administrative funktioner, der skal varetages for stiftsøvrigheden – biskoppen og stiftamtmanden i forening – og for biskoppen. Den *overordnede ledelse af disse funktioner* varetages af henholdsvis stiftsøvrigheden og biskoppen.

Det fremgår af § 17 i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 472 af 13. maj 2011, at ministeren for ligestilling og kirke træffer bestemmelse om oprettelse og nedlæggelse af stillinger ved stiftsadministrationerne og foretager ansættelse og afskedigelse fra disse stillinger. Ministeren for ligestilling og kirke kan helt eller delvis henlægge kompetencen hertil til vedkommende stiftsøvrighed.

Ministeren har delegeret kompetencen til stiftsøvrigheden. Det er derfor stiftsøvrigheden, som ansætter og afskediger personalet ved stiftsadministrationen – bortset fra stiftskontorchefen.

Den daglige ledelse af stiftsadministrationen varetages af stiftskontorchefen, der fordeler arbejdet mellem de ansatte.

Stiftsamtmanden deltager i *landemodet*, som er et stiftsmøde ledet af biskop og stiftsamtmand, hvori stiftets provster deltager. På landemodet indsættes stiftets nye provster, og stiftets økonomiske og andre anliggender forhandles.

3.3.2. Forslagets indhold

Stiftsøvrigheden foreslås sammensat af den stedlige biskop og direktøren for statsforvaltningen (stiftamtmanden), jf. lovforslagets § 14, nr. 1. På baggrund af omorganiseringen af statsforvaltningerne foreslås samtidig en forenkling af stiftsøvrighedens opgaver, således at visse opgaver fremover varetages af biskoppen alene.

Det foreslås, at direktøren kan delegere sin kompetence til en eller flere af sine medarbejdere på kontorchefsniveau eller derover. Delegationen sker på direktørens ansvar og på en sådan måde, at biskoppen har en ligeværdig sparringspartner i stiftsøvrighedssagerne. Direktøren kan i forbindelse med delegationen bestemme, at en person, der varetager direktørens stiftsøvrighedskompetence efter delegation, kan oppebære titlen af stiftamtmand. Der vil trods delegationen kunne være sager af en særlig vigtig og/eller principiel karakter (f.eks. personsager), hvor det kan være nødvendigt, at dialogen foregår mellem stiftamtmanden (direktøren for statsforvaltningen) og biskoppen.

Med lovforslagets § 14, nr. 2-4, § 15, nr. 1, samt § 16, nr. 1, foretages en regelforenkling sådan, at stiftsøvrigheden fremover skal varetage færre opgaver. Ændringerne indebærer, at opgaverne fremover varetages af biskoppen.

Med lovforslagets § 14, nr. 2-4 flyttes opgaverne vedrørende administrationen af fællesfonden således fra stiftsøvrigheden til biskoppen.

Endvidere flyttes kompetencen til at udpege bygningskonsulenter vedrørende præstegårde og præstegårdskonsulenter fra stiftsøvrigheden til biskoppen.

Med lovforslagets § 15, nr. 1, flyttes opgaverne vedrørende den overordnede ledelse af stiftsadministrationen fra stiftsøvrigheden til biskoppen.

I lovforslagets § 16, nr. 1, ændres lov om begravelse og ligbrænding således, at sager om, at der kan forholdes med asken på anden sømmelig måde, fremover afgøres af biskoppen. Bestemmelsen vedrører i praksis urnenedsættelse på privat grund samt deling af asken. Der er alene tale om en ændring af kompetencen, idet det forudsættes, at den hidtidige restriktive praksis hos stiftsøvrighederne fastholdes af biskoppen.

Lovforslagets § 16, nr. 2, er en konsekvensændring af ændringen i § 16, nr. 1, således at biskoppens afgørelse kan indbringes for ministeren for ligestilling og kirke.

3.4. Omkostningsdækkende egenbetaling i visse familieretlige sager

Indførelse eller regulering af gebyrer for visse af statsforvaltningernes ydelser har til formål at bidrage til løsningen af statsforvaltningernes økonomiske udfordringer. Dels tilvejebringer gebyrerne en indtægt, dels har gebyrer på nogle sagsområder en adfærdsregulerende effekt, således at statsforvaltningernes sagsmængde nedbringes. Blandt andet forventes borgerne i nogle sagstyper kun at indgive ansøgninger over en vis bagatelgrænse. Ligeledes forventes antallet af sager, der har et chikanøst formål, at blive reduceret, og gebyret ventes også at medføre, at parterne i højere grad vil forsøge at opnå enighed om tvisterne uden om klagesystemet. Dette vil være gavnligt på det familieretlige område, hvor tvisterne ofte omfatter tidligere partnere med fælles børn.

Derfor vil borgerne på et tidligt tidspunkt i ansøgningsprocessen blive vejledt om, at der skal betales gebyr. Denne vejledning vil blandt andet fremgå af statsforvaltningens hjemmeside og af ansøgningsblanketterne.

Alle foreslåede gebyrer vil blive fastsat, så de ikke overstiger omkostningerne ved sagsbehandlingen. Der er således ikke tale om fiskale gebyrer. Størrelsen på gebyrerne vil blive nedjusteret, såfremt der sker en væsentlig produktivitetsstigning, der nedbringer omkostningerne. Tilsvarende vil gebyrstørrelsen på længere sigt kunne reguleres i opadgående retning, såfremt udviklingen i omkostningsniveauet tilsiger dette.

Der henvises i øvrigt herom til afsnit 4.

3.4.1. Omkostningsdækkende egenbetaling i sager om ændring af bidrag efter lov om børns forsørgelse

3.4.1.1. Gældende ret

Forældre har efter lov om børns forsørgelse pligt til at forsørge deres børn. Hvis en forælder ikke opfylder sin forsørgelsespligt, kan statsforvaltningen efter ansøgning pålægge forælderen at betale et børnebidrag. Forældre kan selv aftale, hvordan barnet skal forsørges, herunder om den ene forælder skal betale et bidrag til barnet eller ej. Statsforvaltningen kan efter ansøgning ændre et bidrag. Dette omfatter både

de bidrag, som statsforvaltningen har fastsat ved en tidligere afgørelse, og bidrag, som forældrene selv har aftalt. For nærmere beskrivelse af gældende ret, se afsnit 3.2.1.1.

I dag er der ikke gebyrer på sager om bidrag efter lov om børns forsørgelse.

3.4.1.2. Forslagets indhold

3.4.1.2.1. Med henblik på at etablere en sammenhængende løsning i forhold til de foreslåede regelforenklinger er det overvejet at indføre et adfærdsregulerende gebyr på ansøgninger om ændring af børnebidrag.

Der ses i dag tilfælde, hvor en forælder gentagne gange – i nogle situationer også flere gange om året – ansøger statsforvaltningen om ændring af et børnebidrag, hvilket kan være til gene for den anden forælder og ofte også for barnet. Der ses også tilfælde, hvor bidragsbetalerens indkomst varierer en del i løbet af året, hvilket medfører, at bidragsbetaleren og bidragsmodtageren flere gange årligt ansøger statsforvaltningen om nedsættelse henholdsvis forhøjelse af bidraget. Ovennævnte typer af sager medfører ud over ulemper for modparten også et øget ressourceforbrug hos statsforvaltningen.

Det er ønsket, at så mange forældre som muligt selv aftaler, hvordan barnets forsørgelse skal tilrettelægges, herunder også i forhold til om der skal betales et børnebidrag. Det er vigtigt at fremme løsninger, hvor forældre ved senere ændringer af forholdene, f.eks. hvis bidragsbetaleren bliver arbejdsløs, selv aftaler, i hvilket omfang denne ændring skal have betydning for barnets forsørgelse, herunder også i forhold til betalingen af et eventuelt børnebidrag.

Det er derfor overvejet at indføre et gebyr for ansøgninger om ændring af børnebidrag. Det forventes, at et gebyr vil have en vis adfærdsregulerende effekt, idet forældrene på denne måde får incitament til selv at nå til enighed om bidraget. Det forventes også, at et gebyr for ansøgninger om ændring af fastsatte bidrag vil begrænse antallet af situationer, hvor en forælder bruger bidragssystemet til chikanøse formål over for den anden forælder. Omkostningerne ved statsforvaltningens behandling af ansøgninger om ændring af et løbende bidrag (børne- og uddannelsesbidrag) udgør i dag ca. 1.500 kr. pr. sag.

Det foreslås derfor, at der indføres et gebyr for statsforvaltningens behandling af ansøgninger om ændring af et løbende bidrag (børne- og uddannelsesbidrag) til et eller flere børn efter lov om børns forsørgelse. Der er herved samtidig taget hensyn til, at parternes første sag om et børnebidrag hos statsforvaltningen skal være gebyrfri. Der skal således ikke betales gebyr for den første ansøgning til statsforvaltningen om et børnebidrag, men derimod skal der betales gebyr ved alle efterfølgende ansøgninger i forhold til dette bidrag.

Forslaget indeholder ikke regler om, hvem der skal betale gebyret, men det forudsættes, at det er ansøgeren, der skal betale gebyret. Hvis gebyret ikke betales samtidig med indgivelsen af ansøgningen, kan statsforvaltningen afvise ansøgningen.

Det foreslås også, at social- og integrationsministeren får hjemmel til at fastsætte og regulere størrelsen af gebyret. Størrelsen af dette gebyr skal fastsættes således, at det svarer til statsforvaltningens omkostninger ved behandlingen af en ansøgning om ændring af et bidrag efter lov om børns forsørgelse. Der henvises til afsnit 3.4. og afsnit 4.4.

Er der f.eks. i sin tid af statsforvaltningen fastsat et bidrag, der efterfølgende er bortfaldet ved en afgørelse eller en aftale, f.eks. på grund af barnets egen indtægt, vil en ny ansøgning om, at bidraget igen fastsættes, udløse et gebyr. Det afgørende i forhold til gebyret i den nævnte og lignende situationer er, om statsforvaltningen tidligere har behandlet en sag om bidraget, og er dette tilfældet, skal der betales et gebyr for alle efterfølgende ansøgninger om bidrag i forhold til denne forsørgelsessituation.

Derimod vil der ikke skulle betales et gebyr, hvis et tidligere fastsat bidrag er bortfaldet, fordi forældrene har genoptaget samlivet, og statsforvaltningen herefter modtager en ny ansøgning om fastsættelse af bidrag på grund af en ny samlivsophævelse mellem forældrene. I en sådan situation er virkningen af det første bidrag i forhold til spørgsmålet om gebyr bortfaldet som følge af genoptagelse af samlivet. Der er således opstået en ny forsørgelsessituation som følge af den nye samlivsophævelse.

Er en tidligere ansøgning om fastsættelse af bidrag afslået, og søger den samme part på ny om fastsættelse heraf, betales et gebyr.

3.4.1.2.2. Forslaget om betaling af gebyr for ændringer af bidrag kan i nogle situationer få en u hensigtsmæssig virkning. Det foreslås derfor, at der i følgende to situationer ikke skal betales gebyr for en ansøgning om ændring af et bidrag:

1) Hvis barnet flytter fra den ene forælder til den anden, opstår der en ny forsørgelsessituation. Den hidtidige bidragsbetaler vil i forbindelse med flytningen kunne ansøge om, at den hidtidige bidragsmodtager nu pålægges at betale bidrag til barnet. Her er der tale om en ny ansøgning om bidrag, som statsforvaltningen ikke har behandlet før, hvorfor der ikke skal betales et gebyr. Den bidragsberettigedes ansøgning om fastsættelse af bidrag må normalt også anses som en ansøgning om, at det hidtidige bidrag skal bortfalde. Ansøgningen om bortfald må anses som accessorisk i forhold til ansøgningen om fastsættelse af bidrag, hvorfor det foreslås, at der ikke skal betales gebyr for ansøgninger om bortfald af bidrag på grund af barnets flytning mellem forældrene.

2) Det forekommer ofte, at forældre enten direkte eller stiltiende aftaler et bidrag (herunder også senere ændringer af bidraget) uden statsforvaltningens medvirken. I en sådan situation har statsforvaltningen ikke tidligere behandlet en sag om det aftalte bidrag. Det foreslås derfor, at der ikke skal betales gebyr i en situation, hvor en forælder søger om ændring (forhøjelse, nedsættelse eller bortfald) af et aftalt bidrag, og det er første gang, at statsforvaltningen skal tage stilling til bidraget.

Der skal dog heller ikke betales gebyr for en ansøgning om fastsættelse eller ændring af børnebidrag, i det omfang

dette følger af Danmarks internationale forpligtelser. Det drejer sig på nuværende tidspunkt om ansøgninger, der er omfattet af Rådets forordning (EF) nr. 4/2009 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og samarbejde vedrørende underholdspligt (underholdspligtforordningen), der bl.a. indeholder regler om fri proces. Forordningen er omfattet af Danmarks retsforbehold. Forordningen gælder derfor ikke for Danmark, men en række af bestemmelserne i forordningen gælder her i landet, jf. bekendtgørelse nr. 69 af 29. januar 2009 om gennemførelse af underholdspligtforordningen. Bekendtgørelsen er udstedt med hjemmel i lov nr. 1563 af 20. december 2006 om Bruxelles I-forordningen m.v. Det drejer sig bl.a. om forordningens kapitel V om adgang til domstolsprøvelse, der indeholder regler om fri proces m.v. Efter artikel 46, stk. 1, jf. artikel 56, yder den anmodede medlemsstat fri proces, herunder gebyrfritagelse, i forbindelse med alle ansøgninger vedrørende forældres underholdspligt over for en person under 21 år, herunder ansøgninger om fastsættelse eller ændring af børne- eller uddannelsesbidrag, der fremsættes af en bidragsberettiget, der bor i en anden EU-medlemsstat. Dette forudsætter dog, at ansøgningen fremsendes til statsforvaltningen gennem den centralmyndighed, som den pågældende medlemsstat har udpeget efter forordningen.

Når forældre har flere børn, vil en ansøgning om ændring af bidrag ofte omfatte alle børnene. Den foreslåede regel om betaling af gebyr vil i en situation, hvor der søges om ændring af bidrag til flere børn, medføre, at der skal betales flere gebyrer, da der er tale om ændring af flere bidrag. En sådan retstilstand forekommer urimelig byrdefuld for ansøgeren.

Det foreslås derfor, at der kun betales ét gebyr, hvis en part søger om ændring af bidrag til flere børn i en sag mellem de samme parter. Har en bidragsbetaler (f.eks. en far) derimod f.eks. to børn med to forskellige bidragsmodtagere (mødre), og søger bidragsbetaleren om nedsættelse af bidragene til begge børn, skal der betales to gebyrer. Forskellen mellem denne og førstnævnte situation, hvor der søges om ændring af bidrag til to børn i en sag mellem samme parter, er, at der i den sidstnævnte situation i realiteten er tale om to ansøgninger med forskellige parter, som statsforvaltningen skal behandle hver for sig, mens der i den førstnævnte situation er tale om én samlet ansøgning med de samme parter, hvor ansøgningen behandles samlet i én sag.

Det foreslåede gebyr kan i visse situationer udgøre en ekstra belastning for en økonomisk svagt stillet part. Det fremgår af § 81 i lov om aktiv socialpolitik, at kommunen kan yde hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter til en person, som har været ude for ændringer i sine forhold (social begivenhed), hvis den pågældendes egen afholdelse af udgifterne i afgørende grad vil vanskeliggøre den pågældendes muligheder for at klare sig selv i fremtiden. Kommunen skal i den forbindelse vurdere, om personer med lavere indkomster normalt vil kunne afholde en sådan udgift. Hvad der forstås ved rimeligt begrundede enkeltudgifter, afhænger af en konkret vurdering, men hjælpen kan normalt kun ydes, hvis udgiften er opstået som følge af behov, der ikke har

kunnet forudses. En økonomisk svagt stillet part, som har været udsat for en social begivenhed, har således mulighed for at ansøge kommunen om hjælp til betaling af det foreslåede gebyr.

3.4.1.2.3. Endelig foreslås det, at social- og integrationsministeren får bemyndigelse til at fastsætte regler om betalingen af gebyr. Der vil således kunne fastsættes regler om tidspunktet for betalingen, og hvordan dette skal ske. Der vil også kunne fastsættes andre lignende regler om betaling af gebyret.

Statsforvaltningens afgørelser om gebyr vil kunne påklages til social- og integrationsministeren (Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen) efter lov om børns forsørgelse § 21, stk. 1, jf. § 15 i bekendtgørelse nr. 917 af 28. september 2009 om behandling af sager om børnebidrag og ægtefællebidrag.

Der henvises til lovforslagets § 18, nr. 1, samt bemærkningerne hertil.

3.4.2. Omkostningsdækkende egenbetaling i sager om separation eller skilsmisse og ved vilkårsforhandling

3.4.2.1. Gældende ret

Det fremgår af ægteskabslovens § 38, stk. 1, at der ved indgivelse af anmodning om skilsmisse betales et gebyr på 500 kr.

Ægteskabsloven indeholder ikke regler om, hvem af ægtefællerne der skal betale gebyret. Hvis gebyret ikke betales samtidig med indgivelsen af anmodningen, kan statsforvaltningen afvise anmodningen. I praksis vil statsforvaltningen normalt rette henvendelse om betaling af gebyret til den ægtefælle, der søger om skilsmisse. Hvis anmodningen kommer fra begge ægtefæller, vil statsforvaltningen normalt rette henvendelse til dem begge.

Efter § 38, stk. 2, skal der ikke ske fornyet betaling, hvis der inden for de seneste 3 måneder er indgivet anmodning om skilsmisse og betalt herfor.

Gebyr for behandling af anmodninger om skilsmisse blev oprindeligt indført ved lov nr. 845 af 20. december 1989 om ændring af ægteskabsloven og lov om personnavne (Brugerbetaling for visse familieretlige afgørelser) (L 99 – FT 1989-90). Loven indeholdt en bemyndigelse til justitsministeren til at fastsætte regler om gebyrer på det familieretlige område. På den baggrund blev der i bekendtgørelse nr. 714 af 23. oktober 1990 om brugerbetaling inden for det familieretlige område bl.a. fastsat gebyr på 500 kr. for anmodning om skilsmisse.

Ved lov nr. 386 af 20. maj 1992 om ændring af visse love inden for Justitsministeriets område (Betalingsbestemmelser) (L 274 – FT 1991-92) blev bemyndigelsesbestemmelsen – og dermed gebyrbekendtgørelsen – ophævet, og det nugældende gebyr for anmodning om skilsmisse blev indsat i ægteskabsloven.

Følgende fremgår af bemærkningerne til lov nr. 386 af 20. maj 1992: »Af hensyn til det statslige budget og de udgifter, der i bredere forstand er forbundet med tilsyn og kontrol på

de forskellige områder, bygger lovforslaget på, at de hidtil gældende takster opretholdes. Det må således bemærkes, at indtægtsprovenuet, som det også fremgår af Rigsrevisionens beretningsudkast, på en række områder ikke vil afspejle de udgifter, der er forbundet med at administrere området i mere snæver forstand.» (Folketingstidende 1991-1992, spalte 6611).

Størrelsen af gebyret er ikke ændret siden 1990.

Der skal ikke betales andre gebyrer for statsforvaltningernes behandling af anmodning om separation eller skilsmisse.

Statsforvaltningens afgørelser om gebyr ved skilsmisse kan påklages til social- og integrationsministeren (Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen) efter ægteskabslovens § 58 a, stk. 1, jf. § 9 i bekendtgørelse nr. 1258 af 7. december 2006 om opløsning af ægteskab.

3.4.2.2. Forslagets indhold

3.4.2.2.1. Som nævnt i afsnit 3.4.2.1. er størrelsen af gebyret for indgivelse af en anmodning om skilsmisse ikke reguleret siden 1990. Udgifterne til behandlingen af en anmodning om skilsmisse er siden da øget væsentligt og udgør i dag ca. 900 kr.

Det foreslås derfor, at social- og integrationsministeren får hjemmel til at fastsætte og regulere størrelsen af det gebyr, der skal betales ved indgivelse af en anmodning om skilsmisse. Størrelsen af dette gebyr skal fastsættes således, at det svarer til statsforvaltningens omkostninger ved behandlingen af en anmodning om skilsmisse. Der henvises i øvrigt til afsnit 4.4. nedenfor.

3.4.2.2.2. Efter de gældende regler betales der i dag ikke gebyr for statsforvaltningens behandling af en anmodning om separation eller for statsforvaltningens afholdelse af vilkårsforhandling, selv om der er omkostninger forbundet hermed. Omkostningerne ved behandlingen af en anmodning om separation er de samme som ved behandlingen af en anmodning om skilsmisse, jf. ovenfor. Omkostningerne ved afholdelse af vilkårsforhandling udgør i dag ca. 1.000 kr. pr. sag.

Det foreslås derfor, at der indføres gebyr for behandlingen af anmodninger om separation og for afholdelse af vilkårsforhandling. Det foreslås også, at social- og integrationsministeren ligeledes får hjemmel til at fastsætte og regulere størrelsen af disse gebyrer. Størrelsen af gebyrerne fastsættes og reguleres på samme måde som gebyret for indgivelse af en anmodning om skilsmisse.

I den forbindelse foreslås det, at størrelsen af gebyret for behandlingen af anmodninger om separation og anmodninger om skilsmisse er ens. Omkostninger ved behandlingen af disse sager skal således opgøres samlet.

På samme måde som ved en anmodning om skilsmisse skal gebyret for en anmodning om separation betales ved indgivelsen af anmodningen. Hvis gebyret ikke betales samtidig med indgivelsen af anmodningen, kan statsforvaltningen afvise anmodningen. I praksis vil statsforvaltningen normalt rette henvendelse om betaling af gebyret til den ægtefælle, der søger om separation. Hvis anmodningen kommer

fra begge ægtefæller, vil statsforvaltningen normalt rette henvendelse til dem begge.

Ved tilvalg af vilkårsforhandling skal gebyret betales ved anmodningen om, at der afholdes vilkårsforhandling. Statsforvaltningen indkalder ikke ægtefællerne til vilkårsforhandling, før gebyret er betalt. I praksis vil statsforvaltningen normalt rette henvendelse om betaling af gebyret til den ægtefælle, der anmoder om foretagelse af vilkårsforhandling. Hvis anmodningen kommer fra begge ægtefæller, vil statsforvaltningen normalt rette henvendelse til dem begge.

Som nævnt i afsnit 3.2.3. skal der i uenighedssager normalt afholdes vilkårsforhandling, og efter de foreslåede regler skal der betales et gebyr herfor. Betales gebyret ikke, indkalder statsforvaltningen ikke ægtefællerne til vilkårsforhandling. I så fald kan statsforvaltningen afslå ansøgningen med henvisning til, at det er en betingelse for en bevilling, at der afholdes vilkårsforhandling, og at dette ikke er muligt, da der ikke er betalt gebyr herfor. Dette afslag vil ikke være en afslutning af sagen efter den gældende bestemmelse i § 43 i ægteskabsloven og kan således ikke indbringes for retten. I stedet vil afgørelsen kunne påklages til social- og integrationsministeren (Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen). I praksis vil statsforvaltningen normalt rette henvendelse om betaling af gebyret til den ægtefælle, der indgav anmodningen om separation eller skilsmisse, men efter en konkret vurdering kan det være relevant også at rette henvendelse til den anden ægtefælle. Hvis anmodningen er indgivet af begge ægtefæller, vil statsforvaltningen normalt rette henvendelse til dem begge.

Forslaget om indførelse af gebyr på anmodning om separation skal ses i sammenhæng med forslaget om adgang til umiddelbar skilsmisse, der forventes at medføre et fald i antallet af anmodninger om separation.

Særligt i forhold til indførelse af gebyr for afholdelse af vilkårsforhandling henvises der til afsnit 3.2.3.1. om baggrunden for og formålet med afholdelse af vilkårsforhandlingen. Som det fremgår heraf, er formålet med vilkårsforhandlingen at afklare, om der kan opnås enighed om vilkårene for separationen eller skilsmissen. Hvis det er muligt at opnå en forligsmæssig løsning i statsforvaltningen, hvorunder ægtefællerne eventuelt samtidig får afklaret andre relaterede spørgsmål, eksempelvis i forhold til deres fælles børn, kan sagen afsluttes administrativt. Opnås en forligsmæssig løsning ikke, skal sagen afsluttes og i stedet indbringes for domstolene. Hvis statsforvaltningen efter den foreslåede bestemmelse i § 38, stk. 1, nr. 3, beslutter, at der ikke skal afholdes vilkårsforhandling, skal der ikke betales gebyr for vilkårsforhandling.

3.4.2.2.3. Det foreslås endvidere, at den gældende bestemmelse i ægteskabslovens § 38, stk. 2, om, at der ikke skal ske fornyet betaling, hvis der inden for de seneste 3 måneder er indgivet anmodning om skilsmisse og betalt herfor, ikke videreføres. Hvis en ægtefælle eksempelvis tilbagekalder sin ansøgning om separation eller skilsmisse og søger på ny 2 måneder senere, synes det rimeligt, at der skal betales et nyt gebyr for den fornyede sagsbehandling. En tilsvarende ordning, dvs. hvor der betales for hver ny ansøgning, findes i

forhold til gebyr for behandling af ansøgning om navneændring, jf. § 25 a i navneloven (lovbekendtgørelse nr. 392 af 1. maj 2012).

Det forventes, at indførelsen af gebyr på separation og vilkårsforhandling kan have en vis adfærdsregulerende effekt.

De foreslåede gebyrer kan i visse situationer udgøre en ekstra belastning for en økonomisk svagt stillet part. Det fremgår af § 81 i lov om aktiv socialpolitik, at kommunen kan yde hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter til en person, som har været ude for ændringer i sine forhold, hvis den pågældendes egen afholdelse af udgifterne i afgørende grad vil vanskeliggøre den pågældendes muligheder for at klare sig selv i fremtiden. Kommunen skal i den forbindelse vurdere, om personer med lavere indkomster normalt vil kunne afholde en sådan udgift. Hvad der forstås ved rimeligt begrundede enkeltudgifter, afhænger af en konkret vurdering, men hjælpen kan normalt kun ydes, hvis udgiften er opstået som følge af behov, der ikke har kunnet forudses. Udgifter, som man får som følge af f.eks. en separation eller skilsmisse, betragtes i almindelighed som uforudsigelige udgifter. En økonomisk svagt stillet part har således mulighed for at ansøge kommunen om hjælp til betaling af de foreslåede gebyrer.

3.4.2.2.4. Endelig foreslås det, at social- og integrationsministeren får bemyndigelse til at fastsætte regler om betaling af gebyr. Der vil således kunne fastsættes regler om tidspunktet for betalingen, og hvordan dette skal ske. Der vil også kunne fastsættes andre lignende regler om betaling af gebyrerne.

Statsforvaltningens afgørelser om gebyr ved separation og skilsmisse samt vilkårsforhandling vil kunne påklages til social- og integrationsministeren (Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen) efter ægteskabslovens § 58 a, stk. 1, jf. § 9 i bekendtgørelse nr. 1258 af 7. december 2006 om opløsning af ægteskab.

Der henvises til lovforslagets § 20, nr. 3, samt bemærkningerne hertil.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

4.1. Statsforvaltningens organisering som enhedsforvaltning

Den ændrede struktur for statsforvaltningerne vurderes ikke i sig selv at indebære væsentlige økonomiske konsekvenser i form af indtægter eller udgifter for det offentlige. Omstruktureringen skal derimod skabe rammerne for en bedre udnyttelse af statsforvaltningernes ressourcer.

Omstruktureringen af statsforvaltningerne har således til hensigt at adressere den økonomiske udfordring som følge af bevillingsfald og efterslæb vedrørende sagsbehandlingen (f.eks. længere sagsbehandlingstider i forhold til fastlagte krav). Frem mod 2016 er dette efterslæb opgjort til i alt 93 mio. kr., hvoraf 20 mio. kr. kan henføres til fortsat tilvækst af sager, mens 73 mio. kr. kan tilskrives faldende bevillinger m.v.

Det vurderes, at den samlede udfordring på 93 mio. kr. frem mod 2016 kan imødekommes ved den samlede effekt af ændret organisering og effektiviseringer (ca. 35 mio. kr.) samt omstrukturering af klagesystemet (ca. 15 mio. kr.), regelforenklinger (ca. 3,5 mio. kr.) og øget egenbetaling for visse ydelser (ca. 32 mio. kr., jf. nedenfor). De sidste 7 mio. kr. skal ifølge den politiske aftale tilvejebringes ved yderligere regelforenklinger hos de hvervgivende ministerier.

Omstruktureringen af statsforvaltningerne og reformen af klagesystemet på det sociale og beskæftigelsesmæssige område, der indebærer, at Social- og Integrationsministeriet overtager ansvaret for klagesystemet, betyder, at der skal gennemføres en delingsaftale mellem ministerierne. Det er aftalt mellem ministerierne, at aftalen, for så vidt angår økonomien, vil tage udgangspunkt i det faktiske ressourceforbrug, der er anvendt på de pågældende områder.

Omstruktureringen af statsforvaltningerne indebærer, at der kan oprettes en fælles administration, og muliggør samtidig en effektivisering af statsforvaltningernes opgaveløsning (standardisering og specialisering af sagsgange m.v.). Samlet vurderes den ændrede organisering og afledte effektiviseringer at rumme et potentiale på ca. 35 mio. kr.

4.2. Regelforenklinger på det familieretlige område

De foreslåede regelforenklinger på det familieretlige område (forslagene om umiddelbar skilsmisse, afkortning af klagefristen i visse sager og aktivt tilvalg af vilkårsforhandling) vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser for det offentlige ud over de ovenfor beskrevne, idet forslagene samlet vurderes at bidrage med ca. 3,5 mio. kr. Der er knyttet nogen usikkerhed til dette beløb, idet de forventede adfærdsændringer, der er en følge af de foreslåede regelforenklinger, er baseret på skøn, der tager udgangspunkt i vurderinger indhentet fra statsforvaltningerne – herunder i forhold til hvordan ændringer påvirker efterspørgslen af de omfattede ydelser, samt hvordan de påvirker sagsbehandlingstiden for de faktiske gennemførte ydelser. Om de adfærdsændringer, der er en følge af de foreslåede gebyrer, henvises til afsnit 4.4.

4.3. Forenkling af stiftsadministrationen

Forenklingerne af stiftsadministrationen vurderes på baggrund af deres begrænsede omfang ikke at indebære økonomiske konsekvenser for det offentlige.

Forenklingerne vedrører kun den personkreds, der er involveret i opgaven, og der vurderes ligeledes ikke at være større administrative konsekvenser ved forenklingerne.

4.4. Omkostningsdækkende egenbetaling

Forslaget om indførelse eller regulering af gebyrer for visse af statsforvaltningens ydelser har til formål at bidrage til

løsningen af statsforvaltningernes økonomiske udfordringer. Dels tilvejebringer gebyrerne en indtægt, dels har gebyrer på nogle sagsområder en adfærdsregulerende effekt, således at statsforvaltningens sagsmængde nedbringes. Blandt andet forventes borgerne i nogle sagstyper kun at indgive ansøgninger over en vis bagatelgrænse. Ligeledes forventes antallet af sager, der har et chikanøst formål, at blive reduceret, og gebyret ventes også at medføre, at parterne i højere grad vil forsøge at opnå enighed om tvisterne uden om klagesystemet. Dette vil være gavnligt på det familieretlige område, hvor tvisterne ofte omfatter tidligere partnere med fælles børn.

Størrelsen af gebyrerne vil blive fastsat administrativt, idet gebyrerne skal fastsættes ud fra et princip om, at de skal være omkostningsdækkende. Gebyrerne vil blive fastsat i overensstemmelse med reglerne i Finansministeriets til enhver tid gældende budgetvejledning og Økonomisk-Administrative Vejledning (ØAV). I medfør af den gældende budgetvejledning indebærer dette, at der skal tilstræbes balance mellem omkostningerne og udgifterne forbundet med ydelserne, der er pålagt et gebyr, over en 4-årig periode. Dette indebærer, at gebyret kan reguleres i opadgående- eller nedadgående retning, såfremt omkostningsniveauet forbundet med den pågældende ydelse ændres.

Gebyrerne må som nævnt ikke overstige de omkostninger, der er forbundet med levering af de pågældende ydelser. Der er således ikke tale om fiskale gebyrer.

Til beregning af omkostningsniveauet kan der tages udgangspunkt i statsforvaltningens lønomkostninger til ydelserne samt en forholdsmæssig andel af de øvrige udgifter, som direkte og indirekte knytter sig til statsforvaltningens ydelser, herunder husleje, administration, it m.v.

På baggrund af statsforvaltningernes aktuelle ressourceforbrug fastsættes gebyrerne i første omgang som anført i nedenstående tabel.

Efterfølgende reguleringer af gebyrernes størrelse vil ske, når økonomi- og indenrigsministeren på baggrund af beregninger af omkostningerne ved behandlingen af de sager, der er omfattet af forslaget, beder social- og integrationsministeren om regulering af gebyrerne i op- eller nedadgående retning. Det vil med baggrund i statsforvaltningens regnskab årligt blive vurderet, om der er grundlag for at regulere gebyrerne. Der henvises i øvrigt til afsnit 3.4. ovenfor.

Med udgangspunkt i den omkostningsdækkende egenbetaling, som fremgår af den politiske aftale om statsforvaltningerne, kan den økonomiske og adfærds-mæssige effekt ligeledes illustreres som nedenfor angivet.

Gebyr	Gebyr pr. sag, kr.	Forventet antal ydelser/sager årligt	Gebyr-indtægt, mio. kr.	Besparelse via adfærdsændringer, mio. kr.
Separation	900	18.000	14,5	0,5

Prisregulering af skilsmisse	900	15.000	6,0	0
Vilkårsforhandling	1.000	3.375	3,4	0,3
Bidragssag – ændring	1.500	4.331	6,5	1,2
I alt	-	-	30,4	2,0

Prisreguleringen af skilsmissegebyret vurderes ikke at have adfærdsmæssige konsekvenser, mens antallet af separationer ventes at falde med ca. 10 pct. som følge af gebyrpåleggelsen kombineret med indførelsen af adgangen til umiddelbar skilsmisse ved enighed (dvs. direkte skilsmisse uden forudgående separation).

For så vidt angår vilkårsforhandling forventes skønsmæssigt et fald i antal sager på ca. 10 pct. som følge af indførelse af et gebyr kombineret med forbedrede muligheder for at fravælge vilkårsforhandling.

For så vidt angår sager om ændring af bidrag forventes en reduktion i antal sager svarende til 30 pct., hvorved gebyret forventes at indbringe en indtægt på ca. 6,5 mio. kr. årligt.

Besparselsen på 1,2 mio. kr. årligt som følge af denne adfærdsendring er beregnet ud fra, at der opnås en besparelse vedrørende sagsbehandlingen svarende til marginalomkostningen pr. sag.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har positive administrative konsekvenser for borgerne i form af kortere sagsbehandlingstid og mere ensartet praksis. Desuden indebærer regelforenklingerne på det familieretlige område kortere klagefrister i sager om underholdsbidrag til børn (partstvister) samt mulighed for hurtigere behandling af skilsmisser (kravet om forudgående separation fjernes, og vilkårsforhandlinger skal ikke længere aktivt vælges fra, men til).

Endvidere bliver det i videre omfang end i dag muligt, at borgernes møder med statsforvaltningen kan foregå i det center, der er mest bejljligt for borgerne, uanset hvilken region borgerne har bopæl i.

Samtidigt indebærer den ændrede organisering også et større potentiale for digitalisering af statsforvaltningens ydelser, hvilket vurderes at have positive administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Udstedelse af registreringsbeviser til EU-borgere er omtalt i afsnit 2.2. og 3.1.1. samt i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 3, og § 7.

Underholdspligtforordningen er omtalt i afsnit 3.4.1.2.2. og i bemærkningerne til lovforslagets § 18, nr. 1.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Adoptionsnævnet, Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, BDO Kommunernes Revision A/S, Biskopperne, BL, BOSAM, Byggeskadefonden vedr. Bygningsfornyelse, Byggesocietetet, Bygherreforeningen i Danmark, Byretterne, Børne- og Kulturchefforeningen, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab i Danmark (BUP-DK), Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Centralorganisationernes FællesUdvalg (CFU), Danmarks Bløderforening, Danmarks Lejerforeninger, Danmarks Provsteforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk ErhvervsFremme, Dansk Industri, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Psykolog Forening, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Sygeplejeråd, Dansk Transport og Logistik, Danske Advokater, Danske FAMILIEadvokater, Danske Fysioterapeuter, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Udlejere, Danske Ældreråd, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Den danske Præsteforening, DESA Dansk Erhvervssammenslutning, Det Centrale Handicapråd, Det Ethiske Råd, Det Sociale Netværk, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Ejendomsforeningen Danmark, Ergoterapeutforeningen, Erhvervslejernes Landsorganisation, Et barn to forældre, Familiens Forening, FOA, Forbrugerrådet, Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige, Foreningen af Offentlige Chefer i Statsforvaltningerne, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Foreningen af Statsforvaltningsdirektører, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, FSR – danske revisorer, Foreningen Far til Støtte for Børn og Forældre, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Galebevægelsen, Grundejernes Investeringsfond, Handel, Transport og Serviceerhvervene (HTS), Husleje- og Beboerklagenævnsforeningen, Håndværksrådet, Institut for Menneskerettigheder, Kommunernes Landsforening (KL), Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Kvinderådet, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes fællesråd, Landsorganisation af Kvindekrisecentre (LOKK), Landsforeningen af landsbysamfund, Landsforeningen af Menighedsråd, Landsforeningen af nuværende og tidligere Psykiatribrugere, Landsforeningen af Patientrådgivere og Bistandsværger, Landsforeningen BEDRE PSYKIATRI, Landsforeningen Børn og Samvær, Landsforeningen LEV, Landsforeningen SIND, Landsforeningen Ældresagen, Landsorganisationen i Danmark (LO), Lejernes LO, Lægeforeningen, Mandkrisecentret, Mødrehjælpen, Offentligt Ansattes Organisationer, Patientombuddet, PsykiatriFonden, Red Barnet Danmark, Retslægerådet, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigsrevisionen, Sammenslutning af Danske Småøer, Sammenslutning af Landbrugets Ar-

bejdsgiverforeninger (SALA), Statens Byggeforskningsinstitut/Aalborg Universitet, Statsforvaltningen Hovedstaden, Statsforvaltningen Midtjylland, Statsforvaltningen Nordjylland, Statsforvaltningen Sjælland, Statsforvaltningen Syd-

danmark, Stats- og Kommunalt Ansattes Forhandlingsfællesskab, Stiftsøvrighederne, Sundhedskartellet, Samtlige lokale psykiatriske patientklagenævn, Udlændingestyrelsen, Vestre Landsret, Østre Landsret og Ældremobiliseringen.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner:	Der er en øget merindtægt på ca. 30 mio. kr. årligt som følge af øget omkostningsdækkende egenbetaling. Hertil kommer positive afledte effekter af ændret organisering af opgaver, regelforenklinger m.v.	Ingen.
Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet:	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for borgerne:	Kortere sagsbehandlingstider og mere ensartet praksis m.v.	Øget egenbetaling på udvalgte ydelser.
Miljømæssige konsekvenser:	Ingen.	Ingen.
Forholdet til EU-retten	Udstedelse af registreringsbeviser til EU-borgere er omtalt i afsnit 2.2. og 3.1.1. samt i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 3, og § 7. Underholdspligtforordningen er omtalt i afsnit 3.4.1.2.2. og i bemærkningerne til lovforslagets § 18, nr. 1.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Lov om regional statsforvaltning

Til nr. 1 og 2 (§ 1)

De fem statsforvaltninger er i dag organiseret som fem sideordnede myndigheder. Statsforvaltningerne løser med enkelte undtagelser hver især de samme opgaver.

Med lovforslagets § 1, nr. 2, sammenlægges de fem statsforvaltninger i en enhedsforvaltning. De fem regionale myndigheder bliver hermed én myndighed med en énstrengt ledelse.

Statsforvaltningen skal fortsat være en regional statsforvaltning, der på et regionalt niveau skal varetage de statslige opgaver, som skal løses tæt på borgerne.

Opgaver, der ikke kræver borgerkontakt, dvs. sager der behandles på skriftligt grundlag, vil i kraft af den nye struktur kunne samles og specialiseres. Dette giver basis for bedre udnyttelse af statsforvaltningens ressourcer.

Ved aftalen mellem regeringen, Enhedslisten og Liberal Alliance om en ny struktur for statsforvaltningerne er det aftalt, hvor en række af disse ikke-borgernære opgaver som udgangspunkt placeres. Det vil være op til statsforvaltningens direktør at placere de øvrige opgaver, der ikke er omtalt i aftalen, ud fra hensynet til den fagligt bedste og mest effektive opgavevaretagelse samt hensynet til den regionale fordeling af statslige arbejdspladser.

Aftalen er ikke til hinder for, at den nye organisation prioriterer og allokerer ressourcer på tværs af lokaliteter og fag-

områder i forhold til ændrede behov. Ved sagsophobning i ét center vil sagsområdet eller et antal sager f.eks. kunne overføres til et andet center, eller vakante stillinger vil kunne placeres i det center, hvor der er mest behov for ressourcerne. Denne mulighed for at disponere ressourcerne alt efter, hvor der er mest brug for dem, findes ikke i dag som følge af forbuddet mod delegation af myndighedsudøvelse.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.1. i de almindelige bemærkninger.

Overskriften til kapitel 1 ændres i samme forbindelse til »Organisering«.

Til nr. 3 (§ 2)

Statsforvaltningslovens § 2 fastlægger statsforvaltningernes geografiske afgrænsning. Efter bestemmelsen er statsforvaltningernes grænser sammenfaldende med regionernes.

Som konsekvens af oprettelsen af statsforvaltningen som enhedsforvaltning foreslås bestemmelsen ophævet.

Fordelingen af statsforvaltningens opgaver mellem de regionalt forankrede centre skal derfor fremover ikke ske udelukkende på baggrund af sagens eller sagsparternes geografiske tilhørsforhold, men efter en faglig vurdering af, hvor opgaven bedst løses. I vurderingen indgår bl.a. hensyn til den faglige kvalitet, grundlaget for rekruttering af medarbejdere og opretholdelse af et tilstrækkeligt, fagligt miljø i de enkelte centre samt den regionale fordeling af statslige arbejdspladser.

Som led i aftalen om en ny struktur for statsforvaltningerne er udgangspunktet for placeringen af en række opgaver, der ikke kræver lokal tilstedeværelse, fastlagt. Det gælder

bl.a. statsforvaltningens administration, call center og visse faglige opgaver.

Som en konsekvens af statsforvaltningens organisering som enhedsforvaltning er borgere, der skal møde op i statsforvaltningen, f.eks. for at deltage i et møde i en familieretlig sag eller for at legitimere sig i en sag om registreringsbevis til EU-borgere, ikke længere nødt til at møde op i det center, der ligger i borgerens region, men kan inden for lovgivningens rammer vælge det center, der ligger tættest på borgerens bopæl eller arbejdsplads eller mest bekvemt i forhold til f.eks. borgerens transportmuligheder. Der kan forekomme variationer i, hvornår de enkelte sagsområder er fuldt etableret i enhedsforvaltningen, hvorfor der i en overgangsperiode også kan forekomme forskelle i, hvordan borgernes frie valg af center i praksis kan gennemføres.

I sager på det familieretlige område med flere parter vedrører valgfriheden alene tilfælde, hvor parterne er enige om, hvilket center de ønsker at benytte, og at dette i sager efter forældreansvarsloven i øvrigt ikke er i modstrid med, hvad der er bedst for barnet. Det vil på de relevante områder kunne være nødvendigt at begrænse valgfriheden og som led i sagsbehandlingen konkret bestemme, hvilket center der skal varetage sagen, hvis parterne ikke er enige herom.

Et barn, der er fyldt 10 år, kan efter forældreansvarslovens § 35 rette henvendelse til statsforvaltningen med anmodning om, at forældrene indkaldes til et møde om forældremyndighed, barnets bopæl eller samvær (barnets initiativret). I tråd med forslaget om, at borgere kan henvende sig til det regionale center, de måtte ønske, kan barnet også udnytte initiativretten gennem henvendelse til det regionale center, som barnet ønsker.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 1, nr. 1 og 2, og de almindelige bemærkninger afsnit 3.1.

Til nr. 4 (§ 3)

På samme måde som i dag skal statsforvaltningen ledes af en direktør, som har ansvaret for myndighedens virksomhed, herunder for at sikre den nødvendige sagkundskab til varetagelsen af statsforvaltningens opgaver.

Økonomi- og indenrigsministeren ansætter – som det er tilfældet i dag – direktøren for statsforvaltningen.

I det omfang direktøren for statsforvaltningen personligt tillægges hverv eller beføjelser, kan direktøren på sædvanlig vis foretage delegation af opgaven til medarbejdere ved statsforvaltningen.

Inden for statsforvaltningens bevillingsmæssige ramme kan der udpeges en eller flere vicedirektører efter ministeriets nærmere beslutning herom.

Til nr. 5 (§ 4)

Efter statsforvaltningslovens § 4 skal statsforvaltningerne varetage de opgaver, der i lovgivningen er henlagt til statsforvaltningerne, og skal endvidere varetage de opgaver, som økonomi- og indenrigsministeren eller vedkommende minister efter forhandling med økonomi- og indenrigsministeren

i overensstemmelse med lovgivningen har bestemt skal henlægges til statsforvaltningerne.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af sammenlægningen af de fem statsforvaltninger til en enhedsforvaltning. Da den gældende bestemmelse i lov om regional statsforvaltning omtaler statsforvaltningerne i flertal, er det på grund af sammenlægningen af statsforvaltningerne til én myndighed nødvendigt at ændre ordlyden, så statsforvaltningen omtales i ental. Bestemmelsen indebærer ingen indholdsmæssige ændringer i statsforvaltningens opgaver.

Til § 2

Lov om kommunernes styrelse

Til nr. 1 og 2 (§ 2, stk. 3, § 42, stk. 1, § 57, stk. 2 og 3, og § 63, stk. 1)

Efter kommunestyrelseslovens § 2, stk. 3, 2. pkt., skal kommunalbestyrelsen underrette vedkommende statsforvaltning om vedtagne styrelsesvedtægter og vedtægtsændringer.

Efter kommunestyrelseslovens § 57, stk. 2, 1. pkt., skal kommunens årlige regnskab sendes til vedkommende statsforvaltning, og efter stk. 3 skal revisionen underrette vedkommende statsforvaltning, når revisionen afgiver delbetragtninger.

Efter kommunestyrelseslovens § 63, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen, styrelsesorganet for et kommunalt fællesskab og vedkommende statsforvaltning meddele vedkommende minister de oplysninger og udlevere de dokumenter, som denne måtte forlange.

Der foreslås en række konsekvensændringer i kommunestyrelsesloven som følge af bestemmelserne i lovforslagets § 1 om oprettelse af statsforvaltningen som enhedsforvaltning. Da ordlyden i de gældende bestemmelser i kommunestyrelsesloven forudsætter, at der er flere statsforvaltninger, er det på grund af sammenlægningen af statsforvaltningerne til én myndighed nødvendigt at ændre ordlyden, så statsforvaltningen omtales i ental.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1 samt de almindelige bemærkninger afsnit 3.1.

Til nr. 3-5 (§§ 47 og 60)

Med bestemmelserne ophæves den regulering i lov om kommunernes styrelse, der fastlægger kompetencefordelingen mellem de fem statsforvaltninger. Efter forslaget varetages tilsynet med kommunerne og kommunale fællesskaber, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, fremover af statsforvaltningen.

Der er herudover tale om konsekvensændringer som følge af bestemmelserne i lovforslagets § 1 om oprettelse af statsforvaltningen som enhedsforvaltning. Da ordlyden i de gældende bestemmelser i kommunestyrelsesloven forudsætter, at der er flere statsforvaltninger, er det på grund af sammenlægningen af statsforvaltningerne til én myndighed nødvendigt at ændre ordlyden, så statsforvaltningen omtales i ental.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1 samt de almindelige bemærkninger afsnit 3.1.

Til § 3

Regionsloven

Til nr. 1-3 (§ 3, stk. 4, § 25, stk. 2 og 3, § 28, stk. 1, og §§ 30 og 31)

Med bestemmelserne ophæves den regulering i regionsloven, der fastlægger kompetencefordelingen mellem de fem statsforvaltninger. Efter forslaget varetages tilsynet med kommunerne og kommunale fællesskaber, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, fremover af statsforvaltningen.

Der er herudover tale om konsekvensændringer som følge af bestemmelserne i lovforslagets § 1 om oprettelse af statsforvaltningen som enhedsforvaltning. Da ordlyden i de gældende bestemmelser i regionsloven forudsætter, at der er flere statsforvaltninger, er det på grund af sammenlægningen af statsforvaltningerne til én myndighed nødvendigt at ændre ordlyden, så statsforvaltningen omtales i ental.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1 samt de almindelige bemærkninger afsnit 3.1.

Til § 4

Lov om valg til Folketinget

Til nr. 1 (§ 33, stk. 2)

De fem regionale statsforvaltninger varetager i dag opgaver efter folketingsvalgloven som anmeldelsesmyndighed i forbindelse med folketingsvalg. Det drejer sig om modtagelse og godkendelse af anmeldelser fra vælgere, der vil anmelde sig som kandidat i en opstillingskreds enten som kandidat for et opstillingsberettiget parti eller som kandidat uden for partierne, jf. folketingsvalglovens §§ 33-35, modtagelse af meddelelse fra partierne om godkendte kandidater, anmeldelser fra partierne om nominering af kandidater i de enkelte opstillingskredse samt anmeldelser fra partierne om partiliste for alle et partis kandidater i storkredsen, jf. folketingsvalglovens § 37 og § 41.

Endvidere drejer det sig om udarbejdelse og tilsendelse af fortegnelser over de opstillede kandidater i storkredsen til valgbestyrelserne og kommunalbestyrelserne i hver opstillingskreds i storkredsen samt til Økonomi- og Indenrigsministeriet, jf. folketingsvalglovens § 42 samt i medfør heraf fastsatte bestemmelser.

Anmeldelser m.v. kan indleveres til statsforvaltningen pr. fax, e-mail m.v. samt afleveres personligt. I praksis sker anmeldelse i vidt omfang personligt, navnlig hvis indleveringen sker op til den dag, hvor fristen for indlevering udløber kl. 12, eller hvis der er tale om materiale, der ikke umiddelbart kan (scannes og) sendes pr. e-mail (f.eks. formular til anmeldelse af kandidat uden for partierne, som omfatter stillerlister til indsamling af tilsagn fra mindst 150 og højst 200 af opstillingskredsens vælgere med oplysning om deres

navn, adresse, cpr.nr. og personlig underskrift, jf. folketingsvalglovens § 32, stk. 1). Finder statsforvaltningen, at en kandidatansøgning på grund af væsentlige mangler må erklæres ugyldig, skal statsforvaltningen straks meddele dette til kandidaten eller til den kontaktperson, der er angivet i anmeldelsen. Kandidaten eller dennes kontaktperson kan senest 12 timer efter afgivelsen af meddelelsen indlevere en ny kandidatansøgning eller foretage en afhjælpning af manglerne, jf. folketingsvalglovens § 35. I praksis drejer det sig for kandidater uden for partiernes vedkommende navnlig om, at en gennemgang af stillerne viser, at nogle af disse ikke gyldigt kan være stillere, hvorfor den pågældende kandidat skal indsamle det resterende antal stillere inden for den nævnte korte frist.

De nævnte anmeldelser m.v. skal i dag indleveres til vedkommende statsforvaltning i den region, opstillingskredsen ligger i. For opstillingskredsene i Bornholms Storkreds skal anmeldelser m.v. dog indleveres til formanden for valgbestyrelsen i Bornholms Kommune, jf. folketingsvalglovens § 33, stk. 2.

Den foreslåede ændring af folketingsvalgloven er en konsekvens af bestemmelserne i lovforslagets § 1 om oprettelse af statsforvaltningen som en enhedsforvaltning. Da ordlyden i de gældende bestemmelser i folketingsvalgloven forudsætter, at der er flere statsforvaltninger, er det på grund af sammenlægningen af statsforvaltningerne til én myndighed nødvendigt at ændre ordlyden, så statsforvaltningen omtales i ental.

Som en konsekvens af lovforslaget om oprettelsen af statsforvaltningen som en enhedsforvaltning vil der ikke længere blive stillet krav om, at partiernes kandidater samt kandidaterne uden for partierne skal foretage anmeldelse m.v. til statsforvaltningen inden for vedkommende storkreds. Anmeldelser m.v. vil fremover kunne indleveres til ét af statsforvaltningens centre efter eget valg, og dermed til et center, der ikke nødvendigvis er beliggende inden for vedkommende storkreds. Det forudsættes derfor, at statsforvaltningen foretager den nødvendige koordinering af anmeldelsesmyndighedsopgaven som følge af, at partier, der stiller op inden for samme storkreds, vil kunne foretage anmeldelse m.v. til forskellige regionale centre.

Kandidater vil endvidere fortsat have mulighed for at modtage den i loven forudsatte vejledning om afhjælpning af eventuelle mangler ved en anmeldelse samt mulighed for rent faktisk at afhjælpe disse, herunder ved personligt fremmøde.

Det forudsættes endvidere, at statsforvaltningen foretager den nødvendige koordinering ved udarbejdelsen og fremsendelsen af kandidatfortegnelsen over de opstillede kandidater i de enkelte storkredse til valgbestyrelserne og kommunalbestyrelserne i vedkommende opstillingskreds i storkredsen samt til Økonomi- og Indenrigsministeriet, jf. folketingsvalglovens § 42.

Lovforslaget berører ikke anmeldelsen af kandidater og partiernes godkendelse af kandidater m.v., der stiller op i Bornholms Storkreds. Formanden for valgbestyrelsen i

Bornholms Kommune skal derfor fortsat varetage anmeldelsesmyndighedsopgaverne til folketingsvalg for opstillingskredsene i Bornholms Storkreds, jf. folketingsvalglovens § 33, stk. 2.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1 samt de almindelige bemærkninger afsnit 3.1.

Til § 5

Funktionærloven

Til nr. 1 (§ 11)

Efter funktionærlovens § 10 kan lønmodtageren gennem sin organisation kræve forhandling med virksomhedens ledelse om løn- og ansættelsesvilkår. Kan enighed ikke opnås, kan enhver af parterne anmode om, at forhandlingerne videreføres under medvirken af en mæglingsmand. Mæglingsmanden udpeges i København og Frederiksberg kommuner af Arbejdsretten og i resten af landet af statsforvaltningen i den region, hvor virksomheden er beliggende, jf. lovens § 11.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af bestemmelserne i lovforslagets § 1 om oprettelse af statsforvaltningen som enhedsforvaltning. Da ordlyden i de gældende bestemmelser i funktionærloven forudsætter, at der er flere statsforvaltninger, er det på grund af sammenlægningen af statsforvaltningerne til én myndighed nødvendigt at ændre ordlyden, så statsforvaltningen omtales i ental.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1 samt de almindelige bemærkninger afsnit 3.1.

Til § 6

Indfødsretsloven

Til nr. 1 (§§ 3 og 4)

Statsforvaltningerne varetager i dag sammen med Rigsombudsmanden på Færøerne og Rigsombudsmanden i Grønland behandlingen af sager vedrørende erhvervelse af indfødsret ved erklæring.

Den foreslåede ændring af indfødsretsloven er en konsekvensændring som følge af bestemmelserne i lovforslagets § 1 om oprettelse af statsforvaltningen som enhedsforvaltning. Da ordlyden i de gældende bestemmelser i indfødsretsloven forudsætter, at der er flere statsforvaltninger, er det på grund af sammenlægningen af statsforvaltningerne til én myndighed nødvendigt at ændre ordlyden, så statsforvaltningen omtales i ental.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1 samt de almindelige bemærkninger afsnit 3.1.

Til § 7

Udlændingeloven

Til nr. 1, 2 og 4 (§§ 44 a, 45 a, 45 c, 46 b, 46 d og 56 a)

Med forslagene konsekvensændres udlændingelovens § 44 a, stk. 10, om statsforvaltningernes videregivelse af oplysninger om udenlandske arbejdstagere, der har fået udstedt registreringsbevis på baggrund af beskæftigelse efter udlændingeloven, til brug for Arbejdsmarkedsstyrelsens overvågning af arbejdsmarkedet, § 45 a, stk. 1 og 2, om statsforvaltningernes udveksling af oplysninger med efterretningstjenesterne, § 45 c, stk. 1, om statsforvaltningernes videregivelse af oplysninger til anklagemyndigheden, § 46 b om Udenrigsministeriets bistand til statsforvaltningerne til indhentelse af oplysninger til brug for sagsbehandling efter udlændingeloven, § 46 d, 1. og 2. pkt., om bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om udveksling af akter mellem en statsforvaltning og Udlændingestyrelsen i visse udlændingesager, § 56 a, stk. 1, om Statsforvaltningen Hovedstadens udpegning af repræsentanter til uledsagede udlændinge under 18 år og § 56 a, stk. 5, om bemyndigelse for social- og integrationsministeren til at fastsætte regler om statsforvaltningernes behandling af sager om udpegning af repræsentanter til udlændinge under 18 år.

De foreslåede ændringer af udlændingeloven er konsekvensændringer som følge af bestemmelserne i lovforslagets § 1 om oprettelse af statsforvaltningen som enhedsforvaltning. Da ordlyden i de gældende bestemmelser i udlændingeloven forudsætter, at der er flere statsforvaltninger, er det på grund af sammenlægningen af statsforvaltningerne til én myndighed nødvendigt at ændre ordlyden, så statsforvaltningen omtales i ental.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1 samt de almindelige bemærkninger afsnit 3.1.

Til nr. 3 (§ 46 d)

Bestemmelsen i udlændingelovens § 46 d, 3. pkt., bemyndiger justitsministeren til at fastsætte nærmere regler om videregivelse af oplysninger mellem statsforvaltningerne i visse udlændingesager. Med oprettelsen af statsforvaltningen som enhedsforvaltning bliver bestemmelsen overflødig og foreslås på den baggrund ophævet.

Til § 8

Værgemålsloven

Til nr. 1 (§§ 4 og 50)

Bestemmelsen i lovforslagets § 8, nr. 1, er en konsekvensændring som følge af § 8, nr. 2. Der henvises til bemærkningerne til denne bestemmelse.

Til nr. 2 (§ 15)

Bestemmelsen i værgemålslovens § 15 vedrører den stedlige kompetencefordeling mellem de fem statsforvaltninger.

Med oprettelsen af statsforvaltningen som enhedsforvaltning bliver bestemmelsen overflødig og foreslås på den baggrund ophævet.

Til nr. 3 (§ 28)

Statsforvaltningerne fører i medfør af værgemålslovens § 28 tilsyn med værgerne. Tilsynet vedrører økonomiske spørgsmål, men statsforvaltningen vil også kunne give pålæg til en værge i forbindelse med personlige spørgsmål.

Der er tale om konsekvensændringer som følge af bestemmelserne i lovforslagets § 1 om oprettelse af statsforvaltningen som enhedsforvaltning. Da den gældende bestemmelse omtaler statsforvaltningerne i flertal, er det på grund af sammenlægningen af statsforvaltningerne til én myndighed nødvendigt at ændre ordlyden, så statsforvaltningen omtales i ental.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1 samt de almindelige bemærkninger afsnit 3.1.

Til § 9

Strandingsloven

Til nr. 1 (§ 14)

Statsforvaltningerne har i medfør af strandingsloven visse funktioner og opgaver i forbindelse med stranding og bjærgning af gods.

Ved lov nr. 542 af 24. juni 2005 om regional statsforvaltning blev formuleringen »i det amt, til hvilket det bjærgede er indbragt« i strandingslovens § 14 ikke konsekvensrettet som følge af nedlæggelsen af amterne og oprettelsen af regionerne.

Da ordlyden i den gældende bestemmelse i strandingsloven forudsætter, at der er flere statsforvaltninger, er det på grund af sammenlægningen af statsforvaltningerne til én myndighed nødvendigt at lade den pågældende formulering udgå.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1 samt de almindelige bemærkninger afsnit 3.1.

Til § 10

Midlertidig lov om landboforeningers og husmandsforeningers auktioner m.m.

Til nr. 1 og 2 (§§ 1 og 2)

Statsforvaltningernes opgaver efter midlertidig lov om landboforeningers og husmandsforeningers auktioner m.m. er at godkende steder for afholdelse af auktioner i den pågældende region og at føre protokol over de anmeldte auktioner.

Der er tale om konsekvensændringer som følge af bestemmelserne i lovforslagets § 1 om oprettelse af statsforvaltningen som enhedsforvaltning. Da ordlyden i de gældende bestemmelser forudsætter, at der er flere statsforvaltninger, er det på grund af sammenlægningen af statsforvaltningerne til

én myndighed nødvendigt at ændre ordlyden, så statsforvaltningen omtales i ental.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1 samt de almindelige bemærkninger afsnit 3.1.

Til § 11

Forordning ang. Strandings-Commissionaires Sallarium

Til nr. 1 og 2 (§§ 1 og 3)

I medfør af forordning af 2. december 1825 ang. Strandings-Commissionaires Sallarium fastsætter statsforvaltningerne vederlag til strandingskommissionærer.

Der er tale om konsekvensændringer som følge af bestemmelserne i lovforslagets § 1 om oprettelse af statsforvaltningen som enhedsforvaltning. Da ordlyden i de gældende bestemmelser i forordningen forudsætter, at der er flere statsforvaltninger, er det på grund af sammenlægningen af statsforvaltningerne til én myndighed nødvendigt at ændre ordlyden, så statsforvaltningen omtales i ental.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1 samt de almindelige bemærkninger afsnit 3.1.

Til § 12

Forordning ang. Dykkervæsenet m.v.

Til nr. 1 (§ 2)

I medfør af § 2, 1. pkt., i forordning af 16. marts 1842 ang. Dykkervæsenet m.v. skal den, der agter at benytte tilladelse til at optage skibe og andet fra havets bund, foretage anmeldelse til statsforvaltningerne.

Der er tale om konsekvensændringer som følge af bestemmelserne i lovforslagets § 1 om oprettelse af statsforvaltningen som enhedsforvaltning. Da ordlyden i den gældende bestemmelse i forordningen forudsætter, at der er flere statsforvaltninger, er det på grund af sammenlægningen af statsforvaltningerne til én myndighed nødvendigt at ændre ordlyden, så statsforvaltningen omtales i ental.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1 samt de almindelige bemærkninger afsnit 3.1.

Til § 13

Lov om udstykning og anden registrering i matriklen

Til nr. 1 (§ 40)

Når der foreligger særlige omstændigheder, kan statsforvaltningen træffe afgørelse om, at en parts omkostninger ved en skelforretning helt eller delvis skal betales af staten.

Der er tale om konsekvensændringer som følge af bestemmelserne i lovforslagets § 1 om oprettelse af statsforvaltningen som enhedsforvaltning. Da ordlyden i den gældende bestemmelse i udstykningsloven forudsætter, at der er flere statsforvaltninger, er det på grund af sammenlægningen af

statsforvaltningerne til én myndighed nødvendigt at ændre ordlyden, så statsforvaltningen omtales i ental.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1 samt de almindelige bemærkninger afsnit 3.1.

Til § 14

Lov om folkekirkens økonomi

Til nr. 1 (§ 9 a)

Med lovforslagets § 14, nr. 1, ændres stiftsøvrighedens sammensætning, således at stiftsøvrigheden fremover består af biskoppen og stiftamtmanden. Direktøren for statsforvaltningen er stiftamtmand og får med lovforslaget mulighed for at delegere sin stiftsøvrighedskompetence til medarbejdere ved statsforvaltningen på kontorchefsniveau eller derover. Delegationen omfatter alene den del af stiftsøvrighedskompetencen, der udøves af direktøren.

Det er op til direktøren at fastlægge en eventuel fordeling – geografisk og/eller fagligt – af direktørens stiftsøvrighedskompetence mellem den eller de personer, der alene eller sammen med direktøren varetager opgaven.

Direktøren kan bestemme, at en person, der varetager direktørens stiftsøvrighedskompetence, kan oppebære titlen af stiftamtmand. Det vil således være op til statsforvaltningens direktør at bestemme, om en eller flere personer, der varetager denne opgave efter delegation, skal oppebære titlen af stiftamtmand. Det er efter den foreslåede bestemmelse ikke en betingelse, at alle de personer, der varetager opgaven, oppebærer titlen. Direktøren vil således f.eks. kunne bestemme, at en vicedirektør, der varetager opgaven, oppebærer titlen af stiftamtmand, mens en kontorchef, der varetager opgaven, ikke skal oppebære titlen.

Stiftsøvrigheden bliver således fortsat sammensat sådan, at både staten og folkekirken er repræsenteret som ligeværdige parter. Sammensætningen sikrer samtidig, at biskoppen har en sparringspartner med økonomiske, juridiske og administrative kompetencer på højeste niveau, og at der tages de nødvendige hensyn til både statens og folkekirkens interesser.

Denne balance mellem stat og kirke er et afgørende underliggende fundament i forhold til stiftsøvrighedens opgavevaretagelse på en række områder.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.3.2. i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 2 og 3 (§§ 10, 17, 19 og 21)

Med lovforslagets § 14, nr. 2 og 3, foretages en regelforenkling således, at opgaverne vedrørende administrationen af fællesfonden og i forhold til udpegning af bygningskonsulenter vedrørende præstegårde og præstegårdskonsulenter flyttes fra stiftsøvrigheden til biskoppen.

Forslaget er som nævnt i de almindelige bemærkninger afsnit 3.3.2. et led i en forenkling af stiftsøvrighedsopgaverne.

Til nr. 4 (§ 21)

Med lovforslaget skabes hjemmel til, at ministerens adgang til at delegere kompetence til stiftsøvrigheden eller provstiuudvalget vedrørende f.eks. godkendelse af menighedsrådets beslutning om køb og salg af fast ejendom udvides til også at omfatte delegation til biskoppen.

Bestemmelsen tænkes bl.a. anvendt i forhold til de nugældende regler om køb og salg af præsteembedets landbrugs-ejendomme, hvor provstiuudvalgets afgørelse i dag kan indbringes for stiftsøvrigheden.

Forslaget er som nævnt i de almindelige bemærkninger afsnit 3.3.2. et led i en forenkling af stiftsøvrighedsopgaverne.

Til § 15

Lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Til nr. 1 (§ 17)

Med lovforslagets § 15, nr. 1, foretages en regelforenkling således, at opgaverne vedrørende den overordnede ledelse af stiftsadministrationen flyttes fra stiftsøvrigheden til biskoppen.

Forslaget er som nævnt i de almindelige bemærkninger afsnit 3.3.2. et led i en forenkling af stiftsøvrighedsopgaverne.

Til § 16

Lov om begravelse og ligbrænding

Til nr. 1 (§ 3, stk. 4, 1. pkt.)

Med lovforslagets § 16, nr. 1, ændres lov om begravelse og ligbrænding, således at biskoppen fremover får kompetencen til at godkende, at der forholdes med asken på anden sømmelig måde. Bestemmelsen vedrører i praksis nedsættelse af urner på privat grund og askedeling.

Det er en forudsætning, at den hidtidige restriktive praksis hos stiftsøvrighederne videreføres af biskopperne.

Forslaget er som nævnt i de almindelige bemærkninger afsnit 3.3.2. et led i en forenkling af stiftsøvrighedsopgaverne.

Til nr. 2 (§ 3, stk. 4, 2. pkt.)

Lovforslagets § 16, nr. 2, er en konsekvensændring af ændringen i § 16, nr. 1, således, at biskoppens afgørelse kan indbringes for ministeren for ligestilling og kirke.

Til § 17

Lov om anvendelse af tvang i psykiatrien

Til nr. 1 og 2 (§§ 34 og 39)

Ved hver af de fem statsforvaltninger er der oprettet et psykiatrisk patientklagenævn, som sekretariatsbetjenes af statsforvaltningen. Nævnet behandler klager over tvangsindgreb i medfør af lov om anvendelse af tvang i psykiatrien.

Nævnets møder holdes som udgangspunkt på den psykiatriske afdeling, hvor tvangsindgrebet har fundet sted.

Statsforvaltningens direktør er formand for nævnet, der herudover består af to medlemmer. Direktøren kan bemyndige en eller flere medarbejdere ved statsforvaltningen til at varetage formandshvervet. Ministeren for sundhed og forebyggelse udpeger et antal medlemmer efter indstilling fra henholdsvis Lægeforeningen og Danske Handicaporganisationer.

Ved lovforslagets § 17 foreslås det, at der ved statsforvaltningen oprettes et psykiatrisk patientklagenævn. Der oprettes således alene ét nævn i modsætning til de nuværende fem nævn.

Det er imidlertid ikke hensigten at ændre nævnets opgavevaretagelse, og der vil derfor skulle udpeges et antal medlemmer, der tilsammen dækker alle dele af landet, således at ordningen med, at nævnets møde så vidt muligt holdes på den pågældende psykiatriske afdeling, opretholdes. De personer, der i dag er udpeget som medlemmer ved de fem patientklagenævn, varetager fortsat opgaven indtil udløbet af deres funktionsperiode.

Det vil være op til statsforvaltningens direktør (der er formand for nævnet) at bestemme den konkrete udvælgelse af, hvilke af nævnets beskikkede medlemmer der deltager i den enkelte sag eller grupper af sager inden for rammerne af lov om anvendelse af tvang i psykiatrien og nævnets forretningsorden. Nævnets formand vil således f.eks. kunne være en kontorchef i det regionale center, der ligger nærmest den psykiatriske afdeling, hvor tvangsindgrebet har fundet sted, ligesom de to andre deltagende medlemmer, der er udpeget efter indstilling fra henholdsvis Lægeforeningen og Danske Handicaporganisationer, mest naturligt vil være nogle af de beskikkede medlemmer fra de respektive organisationer, der er bosiddende eller har arbejdsplads i det pågældende område, således at unødigt lang transporttid undgås. Direktøren vil også kunne fastsætte generelle instrukser om udvælgelsen af nævnets medlemmer ud fra geografiske hensyn.

Til § 18

Lov om børns forsørgelse

Til nr. 1 (§ 17 a)

Forældre har efter lov om børns forsørgelse pligt til at forsørge deres børn. Forældre kan selv aftale, hvordan barnet skal forsørges, herunder om den ene forælder skal betale et bidrag til barnet eller ej. Hvis en forælder ikke opfylder sin forsørgelsespligt, kan statsforvaltningen efter ansøgning pålægge forælderen at betale et børnebidrag. Statsforvaltningen kan efter ansøgning ændre et bidrag. Dette omfatter både bidrag, som statsforvaltningen har fastsat ved en tidligere afgørelse, og bidrag, som forældrene selv har aftalt. Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 3.2.1.1.

Det foreslås, at der i loven indsættes en ny § 17 a.

Efter det foreslåede *stk. 1* skal der betales et gebyr for statsforvaltningens behandling af ansøgninger om ændring

af bidrag efter lov om børns forsørgelse. Det foreslås, at størrelsen af gebyret fastsættes af social og integrationsministeren efter retningslinjerne i det foreslåede *stk. 4*, jf. nedenfor. Størrelsen af gebyret offentliggøres på Social- og Integrationsministeriets hjemmeside.

Forslaget indeholder ikke regler om, hvem der skal betale gebyret, men det forudsættes, at det er ansøgeren, der skal betale gebyret. Hvis gebyret ikke betales samtidig med indgivelsen af ansøgningen, kan statsforvaltningen afvise ansøgningen.

Som en undtagelse til *stk. 1* foreslås det i *stk. 2*, at der ikke skal betales gebyr for ansøgninger om bortfald af bidrag i situationer, hvor barnet er flyttet til den forælder, der betaler bidraget. Det foreslås også, at det er gebyrfrit at søge om ændring af et aftalt bidrag i situationer, hvor statsforvaltningen ikke tidligere har behandlet en sag om det aftalte bidrag, uanset om det er bidragsbetaleren eller bidragsmodtageren, der ansøger om ændringen.

De nævnte undtagelser i *stk. 2* er udtryk for objektivt konstaterbare situationer, således at statsforvaltningen ikke i forhold til spørgsmålet om gebyr skal foretage en egentlig sagsbehandling for at tage stilling til, om der skal betales gebyr. Det vil normalt fremgå af CPR, at barnet er flyttet til den forælder, der betaler bidrag, men dette kan også på anden vis være tilstrækkeligt sandsynliggjort i ansøgningen. For så vidt angår ændring af et aftalt bidrag, som statsforvaltningen ikke tidligere har taget stilling til, vil det normalt fremgå af ansøgningen, herunder eventuelle dokumenter som ansøgeren har indsendt sammen med ansøgningen, at der er tale om et aftalt bidrag, og statsforvaltningen vil i sine arkiver kunne se, om der tidligere har været behandlet en sag mellem forældrene om bidraget. Om baggrunden for undtagelserne henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 3.4.1.2.

Forslaget medfører, at der ikke skal betales gebyr for den første ansøgning om et bidrag til statsforvaltningen. Derimod skal der betales gebyr for alle efterfølgende ansøgninger om (ændring af) samme bidrag, medmindre en af de ovennævnte undtagelser finder anvendelse. Dette gælder også i forhold til uddannelsesbidrag, jf. lovens § 14, *stk. 3*, særlige bidrag efter lovens § 15 og bidrag til udgifterne ved fødsel m.v., jf. lovens § 19. Bidrag efter lovens §§ 15 og 19 fastsættes i modsætning til et løbende børne- eller uddannelsesbidrag som en engangsydelse, hvorfor det normalt ikke vil komme på tale at søge om ændring af sådanne bidrag.

Forslaget medfører også, at hver af forældrene skal betale et gebyr, hvis den ene forælder søger om nedsættelse af et fastsat bidrag, og den anden forælder under behandlingen af ansøgningen om nedsættelse søger om forhøjelse af det samme bidrag, eller søger om ændring af bidraget til et andet fællesbarn. Gebyret er således i en sådan situation ikke knyttet op på antallet af bidrag, der søges om ændring af, men derimod på selve ansøgningen.

Der skal dog ikke betales gebyr for en ansøgning om fastsættelse eller ændring af børnebidrag, i det omfang dette følger af Danmarks internationale forpligtelser. Det drejer sig

på nuværende tidspunkt om ansøgninger, der er omfattet af underholdspligtforordningen, jf. de almindelige bemærkninger afsnit 3.4.1.2.

Efter det foreslåede *stk. 3* skal en part kun betale ét gebyr, hvis parten søger om ændring af bidrag til flere børn i en sag mellem de samme parter. Det afgørende er her, at der er tale om en sag mellem de samme parter. Hvis en bidragsbetaler f.eks. har to børn med to forskellige bidragsmodtagere, og bidragsbetaleren søger om nedsættelse af bidragene til begge børn, skal der betales to gebyrer. Om baggrunden for undtagelsen i *stk. 3* henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 3.4.1.2.

I *stk. 4* foreslås det, at størrelsen af gebyret fastsættes således, at det svarer til omkostningerne ved statsforvaltningens behandling af ansøgninger om ændring af bidrag efter lov om børns forsørgelse. Der henvises til afsnit 3.4. og afsnit 4.4.

Ændringer i gebyret som følge af ovennævnte regulering offentliggøres på Social- og Integrationsministeriets hjemmeside.

Efter det foreslåede *stk. 5* får social- og integrationsministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om betalingen af gebyr. Der vil således kunne fastsættes regler om, hvordan gebyret skal betales. Der vil også kunne fastsættes andre lignende regler om betaling af gebyret.

Statsforvaltningens afgørelser om gebyr vil kunne påklages til social- og integrationsministeren (Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen), jf. § 21, stk. 1, i lov om børns forsørgelse.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 3.4.1.

Til nr. 2 (§ 21, stk. 2)

Det fremgår af lov om børns forsørgelse, at statsforvaltningen efter ansøgning kan pålægge en forælder at betale bidrag til sit barn. Statsforvaltningen kan efter samme lov ændre bidrag, der enten er fastsat ved en tidligere afgørelse, eller som forældrene selv har aftalt. Statsforvaltningernes afgørelser om børnebidrag påklages til social- og integrationsministeren (Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen). Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 3.2.1.1.

Den nugældende klagefrist på 1 år i sager om børnebidrag blev indført ved lov nr. 349 af 6. maj 2009 om lov om ændring af lov om børns forsørgelse, lov om ægteskabets retsvirkninger, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forældreansvarsloven (Terminaladgang til økonomiske oplysninger, klagefrist m.v.) (L 106 – FT 2008-09).

Det foreslås, at klagefristen forkortes fra 1 år til 4 uger. Denne forkortelse af klagefristen ændrer ikke i øvrigt på myndighedernes behandling af klager over afgørelser om børnebidrag. Dette betyder bl.a., at Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen, på samme måde som i dag kan behandle en klage over en afgørelse om bidrag, selv om klagefristen er udløbet, hvis der er særlige omstændigheder, jf. § 21, stk. 2, i lov om børns forsørgelse.

Er en klage indgivet efter udløb af den foreslåede nye 4-ugers frist, vil der efter denne bestemmelses forarbejder bl.a. være adgang til at behandle denne klage, hvis en tidligere afgørelse er åbenbart urigtig, og dette skyldes, at den anden part har afgivet urigtige oplysninger eller har undladt at give relevante oplysninger til statsforvaltningen, og klageren først på et senere tidspunkt får kendskab dertil og straks derefter klager.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 3.2.1.

Til nr. 3 (§ 21, stk. 3)

Det fremgår af § 21, stk. 3, i lov om børns forsørgelse, at social- og integrationsministeren kan fastsætte regler om klagers behandling og om statsforvaltningernes behandling af sager om børnebidrag, herunder om ansøgningsfrister og begyndelses- og ændringstidspunkter.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af sammenlægningen af de fem statsforvaltninger til en enhedsforvaltning. Da den gældende bestemmelse i lov om børns forsørgelse omtaler statsforvaltningerne i flertal, er det på grund af sammenlægningen af statsforvaltningerne til én myndighed nødvendigt at ændre ordlyden, så statsforvaltningen omtales i ental.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1 samt de almindelige bemærkninger afsnit 3.1.

Til § 19

Retsvirkningsloven

Til nr. 1 (§ 52 a, stk. 2)

Det fremgår af retsvirkningsloven, at ægtefæller har pligt til at forsørge hinanden. Hvis en ægtefælle forsømmer sin forsørgelsespligt, kan statsforvaltningen efter ansøgning pålægge ægtefællen at betale bidrag til den anden ægtefælle. Det samme gælder, hvis ægtefællerne har ophævet samlivet på grund af uoverensstemmelser. Statsforvaltningen kan efter lov om ægteskabets retsvirkninger ændre et ægtefællebidrag, hvis forholdene væsentligt har ændret sig. Statsforvaltningens afgørelser om ægtefællebidrag kan påklages til social- og integrationsministeren (Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen). Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 3.2.1.1.

Det foreslås, at klagefristen i § 52 a, stk. 2, i retsvirkningsloven nedsættes fra 1 år til 4 uger. Denne forkortelse af klagefristen ændrer ikke i øvrigt på klagemyndighedens adgang til i særlige tilfælde at behandle klager, hvis klagefrist er udløbet. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 3.2.1. og til bemærkningerne til § 18, nr. 2.

Til nr. 2 (§ 52 a, stk. 3)

Det fremgår af § 52 a, stk. 3, i retsvirkningsloven, at social- og integrationsministeren kan fastsætte regler om klagers behandling og om statsforvaltningernes behandling af sager

om ægtefællebidrag, jf. §§ 5, 6 og 8, herunder om ansøgningsfrister og begyndelses- og ændringstidspunkter.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af sammenlægningen af de fem statsforvaltninger til en enhedsforvaltning. Da den gældende bestemmelse i retsvirkningsloven omtaler statsforvaltningerne i flertal, er det på grund af sammenlægningen af statsforvaltningerne til én myndighed nødvendigt at ændre ordlyden, så statsforvaltningen omtales i ental.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1 samt de almindelige bemærkninger afsnit 3.1.

Til § 20

Ægteskabsloven

Til nr. 1 (§§ 29-31)

Efter ægteskabslovens §§ 29 og 31 har en ægtefælle, som ikke mener at kunne fortsætte samlivet, ret til separation. En ægtefælle har efter 1 års separation ret til skilsmisse. Hvis den anden ægtefælle er enig, har ægtefællerne imidlertid ret til skilsmisse allerede efter 6 måneders separation. Selv om ægtefæller er enige om skilsmisse og om vilkårene herfor, kan de ikke blive skilt uden forudgående separation, medmindre betingelserne for umiddelbar skilsmisse i §§ 32-36 er opfyldt, f.eks. på grund af utroskab.

Med forslaget ophæves bestemmelserne i §§ 29-31, og disse nyaffattes.

Som en ny struktur foreslås det, at reglerne om skilsmisse og separation ved enighed placeres i § 29, at reglerne om separation og skilsmisse ved uenighed placeres i § 30, og at bestemmelsen om bortfald af separation placeres i § 31. Der foretages herudover indholdsmæssige ændringer, idet det foreslås, at ægtefæller, der er enige herom, har ret til umiddelbar skilsmisse, og at separationsperioden for ægtefæller, der ikke er enige om den efterfølgende skilsmisse, afkortes fra 1 år til 6 måneder.

Efter forslaget § 29 vil ægtefæller, der er enige herom, som noget nyt have ret til skilsmisse uden forudgående separation. Enige ægtefæller har efter bestemmelsen også mulighed for separation, f.eks. fordi de ønsker en betænkningstid, før de tager endelig stilling til, om deres ægteskab skal opløses.

Det foreslås, at bestemmelsens ordlyd moderniseres således, at betingelsen om ikke at kunne fortsætte samlivet udgår. Der er hermed ikke tilsigtet nogen ændring af den bestående retstilstand, hvorefter ægtefæller, der ønsker separation, skal (have til hensigt at) afbryde samlivet.

Det foreslås, at reglerne om separation og skilsmisse ved uenighed samles i en bestemmelse, der placeres i § 30. Efter denne bestemmelse har en ægtefælle som i dag ret til separation og skilsmisse, dog sådan at det foreslås, at separationsperioden i de tilfælde, hvor ægtefællerne ikke er enige om skilsmisse efter separation, nedsættes fra 1 år til 6 måneder.

Forslaget om ret til umiddelbar skilsmisse for ægtefæller, der er enige herom, medfører, at ægtefæller, der er separere-

de, vil kunne anmode om skilsmisse, hvis de er enige om det. Separerede ægtefæller vil således allerede efter f.eks. 2 måneders separation kunne blive skilt, hvis de er enige om det. Dette gælder uanset, om ægtefællerne er separerede på baggrund af enighed eller uenighed.

Efter ægteskabslovens § 30 bortfalder virkningerne af en separation, hvis ægtefællerne genoptager eller fortsætter samlivet efter en separation. Det foreslås, at denne bestemmelse videreføres uændret og placeres i den foreslåede bestemmelse i § 31.

Som følge af de foreslåede ændringer af §§ 29-31 indsættes nye overskrifter til bestemmelserne, henholdsvis »Enighed«, »Uenighed« og »Bortfald af separation«.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 3.2.2.

Til nr. 2 (§ 38)

Efter den nugældende § 39, stk. 1, indkalder statsforvaltningen ægtefællerne til vilkårsforhandling, når der er indgivet anmodning om separation eller skilsmisse – medmindre der er enighed om separationen eller skilsmissen og vilkårene herfor, og ægtefællerne har fravalgt vilkårsforhandling.

Endvidere kan statsforvaltningen undlade at indkalde til vilkårsforhandling, hvis der søges om skilsmisse på baggrund af en separation, og vilkårene for separationen også skal gælde for tiden efter skilsmissen.

Det bemærkes, at statsforvaltningen i dag efter den gældende § 43, stk. 3, i særlige tilfælde kan indbringe en sag for retten uden afholdelse af vilkårsforhandling.

Finder statsforvaltningen, at der foreligger særlige omstændigheder, skal der foretages vilkårsforhandling. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvor det er tvivlsomt, om den ene ægtefælle kan overskue rækkevidden af det aftalte om vilkårene for separationen eller skilsmissen.

Det foreslås, at bestemmelsen i den gældende § 39 om vilkårsforhandling nyaffattes og flyttes til § 38. Med forslaget ændres udgangspunktet for afholdelse af vilkårsforhandling sådan, at statsforvaltningen kun skal indkalde til vilkårsforhandling, hvis der er uenighed om separation eller skilsmisse eller vilkårene herfor, eller når en eller begge ægtefæller anmoder om vilkårsforhandling. I forhold til den gældende retstilstand foreslås det, at parterne altså skal vælge vilkårsforhandling til i stedet for at vælge vilkårsforhandling fra.

Med forslaget vil det således fortsat være muligt for enige ægtefæller at komme til vilkårsforhandling i statsforvaltningen, hvis de aktivt vælger denne mulighed til.

Det foreslås endvidere, at den gældende bestemmelse i § 39, stk. 2, om, at statsforvaltningen kan indkalde ægtefællerne til vilkårsforhandling, hvis statsforvaltningen finder, at særlige omstændigheder taler for det, opretholdes.

Derudover foreslås det, at der i § 38 indsættes et nyt *stk. 2*, hvorefter statsforvaltningen i særlige tilfælde kan undlade at indkalde til vilkårsforhandling. Bestemmelsen skal fortolkes restriktivt og er f.eks. tænkt anvendt i situationer, hvor en ægtefælle bor i udlandet, og hverken kan eller vil afholde

udgifterne ved at rejse til Danmark og deltage i vilkårsforhandling, en ægtefælle har behov for en dom om separation eller skilsmisse, der kan anerkendes i et land, hvor det kan være vanskeligt at få anerkendt en administrativ separations- eller skilsmissebevilling, eller der for nylig i forbindelse med en tidligere anmodning om separation eller skilsmisse har været forgæves forligsbestræbelser. Hvis statsforvaltningen efter denne bestemmelse beslutter, at der ikke skal afholdes vilkårsforhandling, skal der ikke i denne situation betales det foreslåede gebyr for vilkårsforhandling.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 3.2.3.

Til nr. 3 (§ 39)

Efter den nugældende § 38, stk. 1, skal der ved indgivelse af anmodning om skilsmisse betales et gebyr på 500 kr. Størrelsen af gebyret er ikke reguleret siden 1990.

Det foreslås, at bestemmelsen om gebyr ændres og flyttes til § 39.

Med forslaget til *stk. 1* udvides området for gebyr, sådan at dette – ud over gebyr ved indgivelse af anmodning om skilsmisse – også omfatter gebyr ved indgivelse af anmodning om separation og for afholdelse af vilkårsforhandling. Det foreslås, at størrelsen af gebyrerne fastsættes af social og integrationsministeren efter retningslinjerne i stk. 2.

Gebyret for en anmodning om separation eller skilsmisse skal betales ved indgivelsen af anmodningen. Hvis gebyret ikke betales samtidig med indgivelsen af anmodningen, kan statsforvaltningen afvise anmodningen. I praksis vil statsforvaltningen normalt rette henvendelse om betaling af gebyret til den ægtefælle, der søger om separation. Hvis anmodningen kommer fra begge ægtefæller, vil statsforvaltningen normalt rette henvendelse til dem begge.

Ved tilvalg af vilkårsforhandling skal gebyret betales ved anmodningen om, at der afholdes vilkårsforhandling. Statsforvaltningen indkalder ikke ægtefællerne til vilkårsforhandling, før gebyret er betalt. I praksis vil statsforvaltningen normalt rette henvendelse om betaling af gebyret til den ægtefælle, der anmoder om foretagelse af vilkårsforhandling. Hvis anmodningen kommer fra begge ægtefæller, vil statsforvaltningen normalt rette henvendelse til dem begge.

Som nævnt i afsnit 3.2.3. skal der i uenighedssager normalt afholdes vilkårsforhandling, og efter de foreslåede regler i § 39 skal der betales et gebyr herfor. Betales gebyret ikke, indkalder statsforvaltningen ikke ægtefællerne til vilkårsforhandling. I så fald kan statsforvaltningen afslå ansøgningen med henvisning til, at det er en betingelse for en bevilling, at der afholdes vilkårsforhandling, og at dette ikke er muligt, da der ikke er betalt gebyr herfor. Dette afslag vil ikke være en afslutning af sagen efter den gældende bestemmelse i § 43 i ægteskabsloven og kan således ikke indbringes for retten. I stedet vil afgørelsen kunne påklages til social- og integrationsministeren (Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen) i medfør af ægteskabslovens § 58 a, stk. 1. I praksis vil statsforvaltningen normalt rette henvendelse om betaling af gebyret til den ægtefælle, der indgav anmodningen

om separation eller skilsmisse, men efter en konkret vurdering kan det være relevant også at rette henvendelse til den anden ægtefælle. Hvis anmodningen er indgivet af begge ægtefæller, vil statsforvaltningen normalt rette henvendelse til dem begge.

Størrelsen af gebyrerne offentliggøres på Social- og Integrationsministeriets hjemmeside.

I *stk. 2* foreslås det, at størrelsen af de nævnte gebyrer fastsættes således, at de svarer til omkostningerne ved statsforvaltningens behandling af anmodninger om separation og skilsmisse henholdsvis ved statsforvaltningens afholdelse af vilkårsforhandling. Der henvises til afsnit 3.4. og afsnit 4.4.

Størrelsen af gebyret for behandlingen af anmodninger om separation og anmodninger om skilsmisse vil være ens. Omkostninger ved behandlingen af disse sager skal således opgøres samlet.

Ændringer i gebyrerne som følge af ovennævnte regulering offentliggøres på Social- og Integrationsministeriets hjemmeside.

Efter den gældende § 38, stk. 2, skal der ikke ske fornyet betaling, hvis der inden for de seneste 3 måneder er indgivet anmodning om skilsmisse og betalt herfor. Det foreslås, at bestemmelsen ophæves som en konsekvens af, at gebyrerne for behandling af sager om separation eller skilsmisse fastsættes til et niveau, der svarer til omkostningerne ved sagsbehandlingen. En anmodning om separation eller skilsmisse, der eksempelvis trækkes tilbage af parterne, vil kræve fornyet sagsbehandling, hvis der søges på ny – også inden for 3 måneder.

Hvis der er indgivet en ansøgning om skilsmisse eller separation, og ægtefællerne under statsforvaltningens behandling af sagen ønsker at ændre deres ansøgning til enten separation eller skilsmisse, skal der ikke betales et yderligere gebyr.

Efter det foreslåede *stk. 3* får social- og integrationsministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om betaling af gebyr. Der vil således kunne fastsættes regler om, hvordan gebyrerne skal betales. Der vil også kunne fastsættes andre lignende regler om betaling af gebyrerne.

Statsforvaltningens afgørelser om gebyr vil kunne påklages til social- og integrationsministeren (Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen), jf. § 58 a, stk. 1, i ægteskabsloven, jf. § 9 i bekendtgørelse nr. 1258 af 7. december 2006 om opløsning af ægteskab.

Overskriften til ægteskabslovens § 39 er »*Vilkårsforhandling*«. Som en konsekvens af, at reglerne om vilkårsforhandling foreslås ændret og indsat i en ny § 38, ophæves *overskriften*.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 3.4.2.

Til nr. 4 og 5 (§ 42)

Efter § 42, stk. 1, i ægteskabsloven giver statsforvaltningen bevilling til separation eller skilsmisse, hvis ægtefællerne er enige herom og er enige om vilkårene herfor. Bestem-

melsen foreslås ændret som konsekvens af, at opbygningen af reglerne om separation og skilsmisse ændres væsentligt. Da der i § 42, stk. 1, er en henvisning til § 29 om separation, er det nødvendigt at ændre denne henvisning til også at omfatte § 30, hvor reglerne om separation ved uenighed nu placeres, jf. forslaget § 20, nr. 1.

I forlængelse heraf foreslås § 42, stk. 2, i ægteskabsloven ligeledes ændret, da der i § 42, stk. 2, er en henvisning til § 31 om skilsmisse efter 1 års separation. Det er nødvendigt at ændre denne henvisning, da reglerne om skilsmisse efter separation nu foreslås placeret i § 30, stk. 2. Dette betyder også, at der kun kan gives bevilling til skilsmisse efter separation efter § 42, stk. 2, jf. § 30, stk. 2, hvis separationsperioden på 6 måneder er udløbet. Hvis en ægtefælle ansøger om skilsmisse efter separation før udløb af separationsperioden, skal den anden ægtefælle være enig heri, jf. den foreslåede nye § 29 om skilsmisse ved enighed.

Til nr. 6 (§ 43)

Da der i § 43, stk. 1, i ægteskabsloven om, at statsforvaltningen kan afslutte en sag om separation eller skilsmisse og indbringe denne for retten, hvis der ikke er opnået den fornødne enighed, på samme måde som i lovens § 42 er henvisninger til de hidtil gældende regler om separation og skilsmisse, og da placeringen af disse regler ændres væsentligt, jf. forslaget § 20, nr. 1, er det nødvendigt at ændre disse henvisninger. I bestemmelsen er der en henvisning til § 29 om separation og § 31 om skilsmisse efter separation. Det er nødvendigt at ændre denne henvisning, da reglerne om separation og skilsmisse ved uenighed nu placeres i § 30, stk. 1 og 2.

Til nr. 7 (§ 58 a, stk. 2)

Det fremgår af ægteskabsloven, at statsforvaltningen efter ansøgning kan pålægge en ægtefælle at betale bidrag til den anden ægtefælle, hvis der efter en separation eller skilsmisse ved dom eller ved aftale mellem ægtefællerne er pligt for den ene ægtefælle til at yde bidrag til den anden ægtefælles underhold. Statsforvaltningen kan efter samme lov ændre et ægtefællebidrag, der enten er fastsat ved en tidligere afgørelse, eller som ægtefællerne selv har aftalt og samtidig har aftalt, at bidraget skal kunne ændres af statsforvaltningen. Statsforvaltningens afgørelser om ægtefællebidrag efter ægteskabsloven kan påklages til social- og integrationsministeren (Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen). Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 3.2.1.1.

Det foreslås, at klagefristen i § 58 a, stk. 2, i ægteskabsloven nedsættes fra 1 år til 4 uger. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 3.2.1. og til bemærkningerne til § 18, nr. 2.

Til nr. 8 (§ 58 a, stk. 3)

Det fremgår af § 58 a, stk. 3, i ægteskabsloven, at social- og integrationsministeren kan fastsætte regler om statsforvaltningernes behandling af separations- og skilsmissesager, om vilkårsforhandling, om mægling efter § 41, om statsforvaltningernes behandling af sager om ægtefællebidrag efter

§§ 50 og 53, herunder om ansøgningsfrister og begyndelses- og ændringstidspunkter, samt om klagers behandling.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af sammenlægningen af de fem statsforvaltninger til en enhedsforvaltning. Da den gældende bestemmelse i ægteskabsloven omtaler statsforvaltningerne i flertal, er det på grund af sammenlægningen af statsforvaltningerne til én myndighed nødvendigt at ændre ordlyden, så statsforvaltningen omtales i ental.

Der henvises til bemærkningerne til § 1 samt de almindelige bemærkninger afsnit 3.1.

Til § 21

Lov om opkrævning af underholdsbidrag

Til nr. 1 (§ 23 b)

Det fremgår af § 23 b, nr. 3, i lov om opkrævning af underholdsbidrag, jf. lovbekendtgørelse nr. 137 af 17. februar 2009, som ændret ved § 5 i lov nr. 326 af 11. april 2012, at social- og integrationsministeren kan fastsætte regler om statsforvaltningernes behandling af sager efter loven, herunder om behandling af klager over afgørelser truffet af statsforvaltningerne.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af sammenlægningen af de fem statsforvaltninger til en enhedsforvaltning. Da den gældende bestemmelse i lov om opkrævning af underholdsbidrag omtaler statsforvaltningerne i flertal, er det på grund af sammenlægningen af statsforvaltningerne til én myndighed nødvendigt at ændre ordlyden, så statsforvaltningen omtales i ental.

Der henvises til bemærkningerne til § 1 samt de almindelige bemærkninger afsnit 3.1.

Til § 22

Børneloven

Til nr. 1 og 2 (kapitel 7 og § 33)

Efter kapitel 7 i børneloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1047 af 8. november 2012, har statsforvaltningerne en vejledningspligt. Det fremgår af § 32 i kapitlet, at statsforvaltningen i fornødent omfang yder vejledning om spørgsmål, der vedrører loven, og bistår herunder med udfyldelse af blanketter m.v.

Det fremgår af lovens § 33, stk. 1, at social- og integrationsministeren fastsætter regler om behandling af sager efter loven, herunder om fremgangsmåden ved anmeldelse og registrering af faderskab, statsforvaltningernes behandling af faderskabsager, beregning af den periode, hvor moderen blev gravid, og gennemførelse af retsgenetiske undersøgelser.

Der er tale om konsekvensændringer som følge af bestemmelserne i lovforslagets § 1 om oprettelse af statsforvaltningen som enhedsforvaltning. Da ordlyden i de gældende bestemmelser i børneloven omtaler statsforvaltningerne i fler-

tal, er det på grund af sammenlægningen af statsforvaltningerne til én myndighed nødvendigt at ændre ordlyden, så statsforvaltningen omtales i ental.

Der henvises til bemærkningerne til § 1 samt de almindelige bemærkninger afsnit 3.1.

Til § 23

Navneloven

Til nr. 1 (§ 22, stk. 3)

Det fremgår af § 22, *stk. 1*, i navneloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 392 af 1. maj 2012, at ændring af et barns navn kræver samtykke fra barnet, hvis det er fyldt 12 år. Efter bestemmelsens *stk. 3* kan navneændring ske, selv om samtykke efter *stk. 1* ikke foreligger, hvis særlige grunde taler for det. Efter bestemmelsens ordlyd kan navneændringen ske med statsamtets tilladelse.

Ved § 1, nr. 1, i lov nr. 435 af 14. maj 2007 om ændring af navneloven (Gebyr for behandling af ansøgning om navneændring m.v.) blev »statsamtets« ved en fejl ikke konsekvensrettet til »statsforvaltningens« i navnelovens § 22, *stk. 3*. Dette foreslås nu rettet sådan, at den rette myndighedsbetegnelse anvendes i loven.

Til § 24

Lov om adoption

Til nr. 1 (§ 25 a, stk. 1)

Det fremgår af § 25 a, *stk. 1*, i lov om adoption, jf. lovbekendtgørelse nr. 905 af 28. september 2009, som ændret ved § 3 i lov nr. 602 af 8. juni 2012, at social- og integrationsministeren for hver region opretter et eller flere samråd (kaldet adoptionssamråd), der efter undersøgelse foretaget af statsforvaltningen afgør, om en ansøger kan godkendes som adoptant.

I medfør af § 22 i lov nr. 542 af 24. juni 2005 om regional statsforvaltning blev de opgaver, der tidligere blev udført af amtskommunerne i forbindelse med godkendelse som adoptant, med virkning fra 1. januar 2007 overført til statsforvaltningerne. Samtidig blev det vedtaget, at samrådene som konsekvens af nedlæggelsen af amtskommunerne skulle udpeges i overensstemmelse med de regionale områder, der svarede til de fem statsforvaltnings geografiske områder.

Som en konsekvens af bestemmelserne i lovforslagets § 1 om oprettelse af statsforvaltningen som enhedsforvaltning foreslås bestemmelsen i adoptionslovens § 25 a ændret således, at de adoptionssamråd, som social- og integrationsministeren opretter, ikke knyttes til en region (en regional statsforvaltning), men til den landsdækkende statsforvaltning.

Efter bekendtgørelse om forretningsorden for adoptionssamrådet stiller statsforvaltningen sekretariatsbistand til rådighed for adoptionssamrådet. Den foreslåede ændring af adoptionsloven berører ikke de opgaver, som statsforvaltningen udfører for adoptionssamrådet. Ændringerne berører

heller ikke adoptionssamrådets behandling af adoptionssager og den borgerkontakt, der foregår i tilknytning hertil.

I forbindelse med lovens ikrafttræden vil der blive taget stilling til den fremtidige organisering af arbejdet i adoptionssamrådet, herunder antallet af samråd. Samtidig vil der blive taget stilling til behandlingen af de sager, der verserer for de fem eksisterende adoptionssamråd på ikrafttrædelsestidspunktet.

Der henvises til bemærkningerne til § 1 samt de almindelige bemærkninger afsnit 3.1.

Til nr. 2-4 (§ 25 a, stk. 4 og 5, og § 25 b, stk. 3 og 4)

Det foreslås, at henvisningen til »samrådene« (flertal) i § 25 a, *stk. 4* og 5, og § 25 b, *stk. 3* og 4, ændres til »samrådet« (ental), hvilket bringer bestemmelserne i overensstemmelse med sprogbroen i § 25 a, *stk. 2* og 3.

Til § 25

Loven foreslås at træde i kraft den 1. juli 2013, hvor sammenlægningen af de fem statsforvaltninger finder sted, og hvor omstruktureringen af klagesystemet på det beskæftigelsesmæssige og sociale område træder i kraft ved overførsel til Social- og Integrationsministeriet (Ankestyrelsen).

Der vil i forbindelse med implementeringen af sammenlægningen blive taget stilling til, hvilke konsekvenser denne vil få for statsforvaltningernes medarbejdere. Der vil blive forsøgt taget hensyn til, hvor medarbejderne ønsker at arbejde og med hvilke opgaver.

De medarbejdere, for hvem der bliver tale om væsentlige ændringer i deres arbejdsvilkår, f.eks. tilbud om ansættelse i et regionalt center langt fra deres nuværende tjenestested, vil i overensstemmelse med de almindelige arbejdsretlige regler blive varslet herom med et varsel, der svarer til deres opsigelsesvarsel. Dette varsel er individuelt og afhænger af, hvor længe den pågældende medarbejder har været ansat. Hvis der er medarbejdere, som det ikke viser sig muligt at tilbyde ansættelse i den nye organisation, vil de samme varslingsregler gælde for dem.

Til § 26

Ved bestemmelsens *stk. 1* fastsættes det, at statsforvaltningen færdigbehandler de sager ved de fem statsforvaltninger, der ved lovens ikrafttræden endnu ikke er færdigbehandlet. I det omfang sagen fortsat kræver direkte borgerkontakt, vil sagen skulle (færdig)behandles på et af statsforvaltningens regionale centre på samme måde som de nye sager, statsforvaltningen modtager til behandling. Sager, der ikke er færdigbehandlet ved lovens ikrafttræden, og som ikke kræver direkte borgerkontakt, kan derimod – i det omfang det er hensigtsmæssigt – løses af det regionale center, der efter lovens ikrafttræden skal løse den pågældende type sager.

Overgangsbestemmelsen omfatter både de sager, statsforvaltningerne har selvstændigt ansvar for, og de sager, statsforvaltningerne behandler som led i sekretariatsbetjeningen af andre myndigheder, herunder de psykiatriske patientklagenævn og byfornyelsesnævne.

Bestemmelsen finder ikke anvendelse for sager, som statsforvaltningerne behandler som led i sekretariatsbetjeningen af de sociale nævn og beskæftigelsesankenævne. For disse sager gælder overgangsbestemmelsen i det samtidigt fremsatte forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love (Forenkling af klagestrukturen på det sociale og beskæftigelsesmæssige område).

Det følger af det foreslåede *stk. 2*, at anmodninger om separation og skilsmisse, der er indgivet til en statsforvaltning inden lovens ikrafttræden, færdigbehandles efter de hidtil gældende regler. Dette gælder både sager, der behandles af statsforvaltningen og af domstolene, jf. dog *stk. 3*.

I bestemmelsens *stk. 3* foreslås det, at ægtefæller, der inden lovens ikrafttræden har indgivet en anmodning om separation, som ikke er færdigbehandlet, efter lovens ikrafttræden kan ændre denne anmodning til en anmodning om skilsmisse. Hvis sagen på dette tidspunkt verserer hos statsforvaltningen, skal der betales det gebyr, som skal betales ved indgivelse af en anmodning om skilsmisse efter den nye foreslåede bestemmelse i ægteskabslovens § 39, stk. 1, jf. forslagens § 20, nr. 3.

I *stk. 4* foreslås det, at de foreslåede bestemmelser om gebyr for separation, skilsmisse og vilkårsforhandling i ægteskabslovens § 39 (forslagets § 20, nr. 3) og for behandlingen af visse sager om børnebidrag i § 17 a i lov om børns forsørgelse (forslagets § 18, nr. 1) kun finder anvendelse på anmodninger, som statsforvaltningen modtager efter lovens ikrafttræden, jf. dog det foreslåede *stk. 3*.

Endelig foreslås det i *stk. 5*, at den nye klagefrist på 4 uger i sager om børnebidrag efter lov om børns forsørgelse (forslagets § 18, nr. 2), og om ægtefællebidrag efter retsvirkningslovens og ægteskabsloven (forslagets § 19, nr. 1, og § 20, nr. 7) kun finder anvendelse for afgørelser, som statsforvaltningen træffer efter lovens ikrafttræden.

Er bidragsafgørelsen truffet før lovens ikrafttræden, er der som hidtil en klagefrist på 1 år. Denne klagefrist blev indsat i de tre love ved § 5, stk. 3, i lov nr. 349 af 6. maj 2009 om ændring af lov om børns forsørgelse, lov om ægteskabets retsvirkninger, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forældresansvarsloven (Terminaladgang til økonomiske oplysninger, klagefrist m.v.), og finder kun anvendelse for afgørelser, som statsforvaltningen har truffet fra og med den 1. oktober 2009. Er afgørelsen truffet før den 1. oktober 2009, er der ingen klagefrist.

Til § 27

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed og indebærer, at loven som udgangspunkt ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Hvad angår de foreslåede ændringer af folketingsvalgloven, jf. lovforslagets § 4, bemærkes, at hovedloven på visse områder har retsvirkninger for Grønland og Færøerne, uanset at der ikke afholdes valg efter denne hovedlov i Grønland og på Færøerne. Den ved dette lovforslag foreslåede ændring af folketingsvalgloven har ikke retsvirkning for Grønland eller Færøerne.

I *stk. 2* foreslås det, at § 6 vedrørende ændring af lov om dansk indfødsret skal gælde for Færøerne og Grønland, da indfødsretslovens territoriale anvendelsesområde også omfatter disse områder.

I *stk. 3* foreslås det, at § 17 vedrørende lov om anvendelse af tvang i psykiatrien helt eller delvist kan sættes i kraft for Færøerne med de afvigelser, som de færøske forhold tilsiger.

Ved kongelig anordning nr. 185 af 13. marts 2009 som ændret ved kongelig anordning nr. 385 af 11. april 2012 blev lov om anvendelse af tvang i psykiatrien sat i kraft for Færøerne bl.a. med den ændring, at klager over tvang i psykiatrien skal indbringes for et psykiatrisk patientklagenævn, der nedsættes af Landsstyremanden.

Ved lov nr. 1406 af 27. december 2008 om ændring af lov om sundhedsvæsenet i Grønland blev sagområdet vedrørende anvendelse af tvang i psykiatrien overført til Grønlands Hjemmestyre.

I *stk. 4* foreslås det, at §§ 18-20 vedrørende ændringer af lov om børns forsørgelse, retsvirkningsloven og ægteskabsloven ved kongelig anordning helt eller delvist kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

På Færøerne findes reglerne om børns forsørgelse i lov om børns retsstilling, der er sat i kraft for Færøerne ved kongelig anordning nr. 367 af 29. november 1962. Visse senere ændringer af loven er ligeledes sat i kraft for Færøerne.

I Grønland findes reglerne om børns forsørgelse i lov nr. 197 af 16. juni 1962 om børns retsstilling i Grønland med senere ændringer. Lov om børns forsørgelse kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland.

Retsvirkningsloven, jf. lov nr. 56 af 18. marts 1925, finder anvendelse på Færøerne. Visse senere ændringer af loven er sat i kraft for Færøerne. I Grønland findes reglerne om ægteskabets retsvirkninger i lov nr. 150 af 31. marts 1993 om ikrafttræden for Grønland af lov om ægteskabets retsvirkninger.

Ægteskabsloven, jf. lov nr. 256 af 4. juni 1969, og enkelte senere ændringer heraf er sat i kraft for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om regional statsforvaltning, jf. lov nr. 542 af 24. juni 2005, som ændret ved § 3 i lov nr. 536 af 8. juni 2006, foretages følgende ændringer:

1. *Overskriften* til kapitel 1 affattes således:
»*Organisering*«

2. § 1 affattes således:

»§ 1. Statsforvaltningen varetager den regionale statslige forvaltning.«

Kapitel 1
Etablering, ledelse m.v.

§ 1. Til varetagelse af den regionale statslige forvaltning oprettes den 1. januar 2007 fem statsforvaltninger, der benævnes:

- 1) Statsforvaltningen Nordjylland
- 2) Statsforvaltningen Midtjylland
- 3) Statsforvaltningen Syddanmark
- 4) Statsforvaltningen Sjælland
- 5) Statsforvaltningen Hovedstaden

§ 2. De regionale grænser er tillige grænserne for de fem statsforvaltninger.

3. § 2 ophæves.

§ 3. Hver af de fem statsforvaltninger ledes af en direktør, som har ansvaret for statsforvaltningens virksomhed.

4. § 3 affattes således:

»§ 3. Statsforvaltningen ledes af en direktør, som har ansvaret for statsforvaltningens virksomhed.«

§ 4. Statsforvaltningerne skal varetage de opgaver, der i lovgivningen er henlagt til statsforvaltningerne, og skal endvidere varetage de opgaver, som økonomi- og indenrigsministeren eller vedkommende minister efter forhandling med økonomi- og indenrigsministeren i overensstemmelse med lovgivningen har bestemt skal henlægges til statsforvaltningerne.

5. I § 4 ændres »Statsforvaltningerne« til: »Statsforvaltningen«, og »statsforvaltningerne« ændres to steder til: »statsforvaltningen«.

§ 2

I lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 885 af 29. august 2012, som ændret ved § 1 i lov nr. 1252 af 18. december 2012 og § 1 i lov

nr. 1253 af 18. december 2012, foretages følgende ændringer:

§ 2. (udelades)

Stk. 2. (Udelades)

Stk. 3. I kommuner med magistratsordning, jf. § 64, skal styrelsesvedtægter og vedtægtsændringer stadfæstes af økonomi- og indenrigsministeren. I alle kommuner skal kommunalbestyrelsen underrette vedkommende statsforvaltning, jf. § 47, om vedtagne styrelsesvedtægter og vedtægtsændringer. Styrelsesvedtægten skal være tilgængelig for kommunens beboere.

Stk. 4. (udelades)

§ 57. Økonomi- og indenrigsministeren foreskriver formen for kommunernes årsbudget, flerårige budgetoverslag, årsregnskab og halvårsregnskab.

Stk. 2. Kommunens årlige regnskab sendes til vedkommende statsforvaltning, jf. § 47, sammen med revisionsberetningen og de afgørelser, som kommunalbestyrelsen har truffet i forbindelse hermed, jf. § 45, stk. 2. Fristen for regnskabet indsendelse til statsforvaltningen fastsættes af økonomi- og indenrigsministeren.

Stk. 3. Når revisionen afgiver en delberetning, jf. § 42, stk. 4, til kommunalbestyrelsen, skal revisionen underrette vedkommende statsforvaltning, jf. § 47, herom.

§ 63. Kommunalbestyrelsen, styrelsesorganet for et kommunalt fællesskab, jf. § 60, og vedkommende statsforvaltning, jf. § 47, skal tilvejebringe og meddele vedkommende minister de oplysninger og udlevere de dokumenter, som denne måtte forlange om forhold i kommunen og det kommunale fællesskab henholdsvis inden for tilsynets virkeområde.

Stk. 2. (udelades)

§ 42. Enhver kommune skal lade sine regnskaber revidere af en statsautoriseret eller registreret revisor. Kommunens revision skal være sagkyndig og uafhængig. Kommunalbestyrelsen antager kommunens revision, der skal godkendes af vedkommende statsforvaltning, jf. § 47. Godkendelsen kan altid tilbagekaldes. Kommunalbestyrelsens afskedigelse

1. I § 2, *stk. 3, 2. pkt.*, § 57, *stk. 2, 1. pkt.*, og *stk. 3, og § 63, stk. 1*, ændres »vedkommende statsforvaltning, jf. § 47,« til: »statsforvaltningen«.

2. I § 42, *stk. 1, 3. og 5. pkt.*, ændres »vedkommende statsforvaltning, jf. § 47« til: »statsforvaltningen«.

af revisionen kræver samtykke fra vedkommende statsforvaltning, jf. § 47.

Stk. 2-7. (udelades)

§ 47. Tilsynet med kommunerne varetages af statsforvaltningen i den region, hvori kommunen er beliggende.

Stk. 2. Tilsynet med kommunale fællesskaber, jf. § 60, varetages af den statsforvaltning, der efter stk. 1 varetager tilsynet med de deltagende kommuner. Varetages tilsynet med de deltagende kommuner ikke af samme statsforvaltning, udøves tilsynet af den statsforvaltning, der efter stk. 1 varetager tilsynet med fællesskabets hjemstedskommune.

Stk. 3. Statsforvaltningen er i udøvelsen af tilsynet ikke undergivet økonomi- og indenrigsministerens instruktioner. Økonomi- og indenrigsministeren kan fastsætte generelle forskrifter for udøvelsen af statsforvaltningens beføjelser som led i tilsynet.

§ 60. Aftaler om samarbejde mellem kommuner, som vil medføre indskrænkning i de enkelte deltagende kommunalbestyrelses beføjelser efter denne lov, kræver, medmindre andet særligt er hjemlet i lovgivningen, godkendelse fra den eller de statsforvaltninger, der efter § 47, stk. 1, varetager tilsynet med de deltagende kommuner.

Stk. 2. Aftaler af den i stk. 1 omhandlede karakter kan ophæves, dersom deltagerne er enige herom. Ophævelse kan endvidere ske efter en deltagers anmodning, når vedkommende statsforvaltning, jf. § 47, stk. 2, finder rimelig grund dertil.

Stk. 3. Vilkårene for aftalens ophævelse skal godkendes af vedkommende statsforvaltning, jf. § 47, stk. 2, og skal fastsættes af denne i tilfælde af uenighed mellem deltagerne.

§ 3. (udelades)

Stk. 2. (udelades)

3. § 47, stk. 1 og 2, ophæves, og i stedet indsættes:

»Tilsynet med kommunerne og kommunale fællesskaber, jf. § 60, varetages af statsforvaltningen.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

4. I § 60, stk. 1, ændres »den eller de statsforvaltninger, der efter § 47, stk. 1, varetager tilsynet med de deltagende kommuner« til: »statsforvaltningen«.

5. I § 60, stk. 2, 2. pkt., og stk. 3, ændres »vedkommende statsforvaltning, jf. § 47, stk. 2,« til: »statsforvaltningen«.

§ 3

I regionsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 900 af 30. august 2012, som ændret ved § 2 i lov nr. 1252 af 18. december 2012 og § 2 i lov nr. 1253 af 18. december 2012, foretages følgende ændringer:

1. I § 3, stk. 4, 1. pkt., § 25, stk. 2, 1. og 2. pkt., og stk. 3, og § 30 ændres »vedkommende statsforvaltning« til: »statsforvaltningen«.

Stk. 3. (udelades)

Stk. 4. Regionsrådene skal underrette vedkommende statsforvaltning om vedtagne styrelsesvedtægter og vedtægtsændringer. Styrelsesvedtægten skal være tilgængelig for regionens beboere.

Stk. 5. (udelades)

§ 25. (udelades)

Stk. 2. Regionens årlige regnskab sendes til vedkommende statsforvaltning sammen med revisionsberetningen og de afgørelser, som regionsrådet har truffet i forbindelse hermed, jf. § 23, stk. 2. Fristen for regnskabets indsendelse til vedkommende statsforvaltning fastsættes af økonomi- og indenrigsministeren.

Stk. 3. Når revisionen afgiver en delberetning til regionsrådet, jf. § 29, jf. lov om kommunernes styrelse § 42, stk. 4, skal revisionen underrette vedkommende statsforvaltning herom.

§ 30. Tilsynet med regionerne varetages af vedkommende statsforvaltning.

§ 28. Enhver region skal lade sine regnskaber revidere af en statsautoriseret eller registreret revisor. Regionens revision skal være sagkyndig og uafhængig. Regionsrådet antager regionens revision, der skal godkendes af vedkommende statsforvaltning, jf. § 30. Godkendelsen kan altid tilbagekalles. Regionsrådets afskedigelse af revisionen kræver samtykke fra vedkommende statsforvaltning, jf. § 30.

Stk. 2. (udelades)

Stk. 3. (udelades)

§ 31. Lov om kommunernes styrelse kapitel VI og VII om tilsynet med kommunerne finder i øvrigt tilsvarende anvendelse for de i § 30 nævnte statsforvaltningers tilsyn med regionerne.

2. I § 28, *stk. 1, 3. og 5. pkt.*, ændres »vedkommende statsforvaltning, jf. § 30« til: »statsforvaltningen«.

3. I § 31 ændres »de i § 30 nævnte statsforvaltningers« til: »statsforvaltningens«.

§ 4

I lov om valg til Folketinget, jf. lovbekendtgørelse nr. 128 af 11. februar 2013, som ændret ved lov nr. 158 af 20. februar 2013, foretages følgende ændring:

§ 33. (udelades)

Stk. 2. Kandidatanmeldelser skal indleveres til vedkommende statsforvaltning. For opstillingskredse, der er beliggende i Bornholms Storkreds, skal kandidatanmeldelser dog indleveres til formanden for valgbestyrelsen i Bornholms Kommune.

Stk. 3. (udelades)

1. I § 33, *stk. 2, 1. pkt.*, ændres »vedkommende statsforvaltning« til: »statsforvaltningen«.

*Beskæftigelsesministeriet***§ 5**

I lov om retsforholdet mellem arbejdsgivere og funktionærer, jf. lovbekendtgørelse nr. 81 af 3. februar 2009, foretages følgende ændring:

§ 11. De i § 10 omhandlede mæglingmænd beskikkes for hver sag, i København og på Frederiksberg af Arbejdsretten, i det øvrige land af direktøren for statsforvaltningen i den region, hvor arbejdsgiverens virksomhed har sit hjemsted.

Stk. 2. (udelades)

1. I § 11, *stk. 1*, udgår »i den region, hvor arbejdsgiverens virksomhed har sit hjemsted«.

*Justitsministeriet***§ 6**

I lov om dansk indfødsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 422 af 7. juni 2004, som ændret ved § 30 i lov nr. 542 af 24. juni 2005, foretages følgende ændring:

§ 3. Den, der er statsborger i Finland, Island, Norge eller Sverige og opfylder betingelserne i *stk. 2* eller *stk. 3*, erhverver dansk indfødsret ved over for en statsforvaltning, Rigsombudsmanden på Færøerne eller Rigsombudsmanden i Grønland at afgive erklæring herom.

Stk. 2-7. (udelades)

§ 4. Har nogen, som ved fødslen har erhvervet dansk indfødsret, og som har boet her i riget indtil det fyldte 18. år, mistet indfødsretten, generhverver han, såfremt han har haft bopæl her i de sidste 2 år, indfødsretten ved over for en statsforvaltning, Rigs-

1. I § 3, *stk. 1*, og § 4, *stk. 1* og *2*, ændres »en statsforvaltning« til: »statsforvaltningen«.

ombudsmanden på Færøerne eller Rigsombudsmanden i Grønland at afgive skriftlig erklæring herom.

Stk. 2. Den, der har mistet dansk indfødsret og derefter vedblivende har været statsborger i et nordisk land, generhverver indfødsretten, når han efter at have taget bopæl her i riget over for en statsforvaltning, Rigsombudsmanden på Færøerne eller Rigsombudsmanden i Grønland afgiver skriftlig erklæring herom.

Stk. 3. (udelades)

§ 7

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 2. oktober 2012, foretages følgende ændring:

1. Overalt i loven ændres »statsforvaltningerne« til: »statsforvaltningen« og »statsforvaltningernes« til: »statsforvaltningens«.

§ 46 d. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at en statsforvaltning uden udlændingens samtykke til brug for en afgørelse eller udtalelse efter denne lov eller bestemmelser fastsat i medfør heraf kan videregive alle akter, der er indgået i de af § 46 c omfattede sager, til Udlændingestyrelsen. Justitsministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om, at Udlændingestyrelsen uden udlændingens samtykke til brug for en afgørelse i de af § 46 c omfattede sager kan videregive alle akter, der er indgået i Udlændingestyrelsens sag vedrørende en afgørelse eller udtalelse efter denne lov eller bestemmelser fastsat i medfør heraf, til en statsforvaltning. Justitsministeren kan endelig fastsætte nærmere regler om, at en statsforvaltning til brug for en afgørelse i de af § 46 c omfattede sager uden udlændingens samtykke kan videregive alle akter, der er indgået i de af § 46 c omfattede sager, til en anden statsforvaltning.

2. I § 46 d, 1. og 2. pkt., ændres »en statsforvaltning« til: »statsforvaltningen«.

3. § 46 d, 3. pkt., ophæves.

§ 56 a. En uledsaget udlænding under 18 år, der opholder sig her i landet, får, medmindre ganske særlige grunde taler derimod, udpeget en repræsentant til varetagelse af sine interesser. Har den uledsagede udlænding under 18 år været udsat for menneskehandel, skal der ved udpegningen af repræ-

4. I § 56 a, stk. 1, 5. pkt., ændres »Statsforvaltningen Hovedstaden« til: »statsforvaltningen«.

sentanten tages hensyn hertil. En organisation, som er godkendt hertil af justitsministeren, indstiller efter anmodning fra Udlændingestyrelsen en person til hvervet som repræsentant. Organisationen kan efter aftale med justitsministeren ansætte personer til at varetage hvervet som repræsentant. Repræsentanten udpeges af Statsforvaltningen Hovedstaden.

Stk. 2-11. (udelades)

§ 8

I værgemålsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1015 af 20. august 2007, som ændret ved § 8 i lov nr. 434 af 8. maj 2006 og § 2 i lov nr. 221 af 21. marts 2011, foretages følgende ændringer:

§ 4. Om fratagelse og bortfald af værgens beføjelser finder § 12 tilsvarende anvendelse. Ved behandlingen af værgesager efter dette kapitel finder § 14, 1. pkt., § 15, § 16, stk. 2, § 18, stk. 1 og 4, § 20, stk. 1 og 3, og § 23, stk. 1, tilsvarende anvendelse. Endvidere gælder reglerne i § 24, § 25, § 26, stk. 1, og §§ 27-32, §§ 34-40 og §§ 42-46.

Stk. 2. (Udelades)

§ 50. Værger efter §§ 47-49 beskikkes af statsforvaltningen.

Stk. 2. Ved værgesager efter §§ 47-49 finder reglerne i § 15, § 17, stk. 2, § 18, stk. 1 og 4, og § 23, stk. 1, tilsvarende anvendelse. Reglerne i § 19, stk. 1, og § 20 anvendes i det omfang, det er foreneligt med afgørelsens midlertidige karakter.

Stk. 3. (udelades)

Stedlig kompetence

§ 15. Statsforvaltningens afgørelser efter § 5 og §§ 7-12 træffes på det sted, hvor den, som begæres sat under eller er under værgemål, har bopæl. Har denne ingen bopæl her i landet, træffes afgørelsen, hvor vedkommende har ophold. Har vedkommende hverken bopæl eller ophold her i landet, træffes afgørelsen af Statsforvaltningen Hovedstaden.

§ 28. Statsforvaltningerne og forvaltningsafdelingerne, jf. § 35, stk. 1, fører tilsyn med værgerne. Justitsministeren fastsætter regler herom.

1. I § 4, *stk. 1, 2. pkt.*, og § 50, *stk. 2, 1. pkt.*, udgår »§ 15,«.

2. *Overskriften* til § 15 og § 15 ophæves.

3. I § 28, *1. pkt.*, ændres »Statsforvaltningerne« til: »Statsforvaltningen«.

§ 9

I strandingsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 619 af 15. september 1986, som ændret ved § 13 i lov nr. 433 af 31. maj 2000, § 16 i lov nr. 542 af 24. juni 2005 og § 20 i lov nr. 538 af 8. juni 2006, foretages følgende ændring:

§ 14. Bjærges forulykket skib eller gods i åben sø, uden at der medfølger nogen, som lovligt repræsenterer ejeren, skal bjærgeren, så snart han har bragt det bjærgede i land eller i havn her i riget, straks gøre anmeldelse derom til nærmeste toldfunktionær såvel som til politiet og overgive godset til dette eller, for så vidt det er enkeltvis bjærgede stykker vraggoods, til strandfogden, hvorefter der forholdes overensstemmende med de ovenfor i dette afsnit foreskrevne regler, således at det bjærgede med fradrag af omkostninger og bjærgeløn, hvis ingen ejer efter behørig indkaldelse melder sig, tilfalder statskassen. Den i § 13, stykke 1, omhandlede stævning bliver at rette mod statsforvaltningen i det amt, til hvilket det bjærgede er indbragt.

Stk. 2. (udelades)

Stk. 3. (udelades)

Stk. 4. (udelades)

1. I § 14, *stk. 1, 2. pkt.*, udgår »i det amt, til hvilket det bjærgede er indbragt«.

§ 10

I midlertidig lov om landboforeningers og husmandsforeningers auktioner m.m., jf. lovbekendtgørelse nr. 564 af 28. august 1986, som ændret ved § 18 i lov nr. 542 af 24. juli 2005, foretages følgende ændringer:

§ 1. (udelades)

Stk. 2. (udelades)

Stk. 3. Auktionerne skal afholdes på de steder, som godkendes af statsforvaltningen i den pågældende region.

§ 2. Auktionen skal forestås af en af foreningen antagen inkassator, der godkendes af justitsministeren. - Angående auktionen skal der straks ske tilførsel i en dertil af vedkommende statsforvaltning autoriseret protokol, i hvilken angives, når og hvor

1. I § 1, *stk. 3*, udgår »i den pågældende region«.

2. I § 2, *stk. 1, 2. pkt.*, ændres »vedkommende statsforvaltning« til: »statsforvaltningen«.

auktionen har fundet sted, sælgerens navn, betegnelse af det bortsolgte, køberens navn og købesummen. Sker opråb uden tilslag, anføres ejerens navn, betegnelse af det opråbte, højeste budsum og den bydendes navn.

Stk. 2. (udelades)

§ 11

I forordning af 2. december 1825 ang. Strandings-Commissionaires Sallarium, som ændret ved § 19 i lov nr. 542 af 24. juni 2005, foretages følgende ændring:

1. De bevilgede Strandings-Commissionairer maae ordentligviis ikke lade sig udbetale noget Sallarium for deres Arbeide i Strandings-Tilfælde, forinden dette af Stedets statsforvaltning, som derover haver at indhente vedkommende Underøvrigheds Betænkning, er billiget.

3. Til Veiledning for statsforvaltningerne ved Sallariets Bestemmelse, bliver følgende Forhold til det Biergedes Værdie fastsat, der, forsaavidt ikke Omstændighederne fordrer en Afvigelse, bliver at lægge til Grund: af det, hvis Værdie ei overstiger 5000 Rbdlr Sølv, 4 pCt. ; af det, der overstiger 5000 Rbdlr Sølv og indtil fulde 10,000 Rbdlr Sølv incl., 3 pCt. ; af det, der overstiger 10,000 og indtil fulde 20,000 Rbdlr Sølv incl., 2 pCt. ; af det høiere Beløb 1 pCt.

1. I § 1 ændres »Stedets statsforvaltning« til: »statsforvaltningen«.

2. I § 3 ændres »statsforvaltningerne« til: »statsforvaltningen«.

§ 12

I forordning af 16. marts 1842 ang. Dykkervæsenet m.v., som ændret ved § 20 i lov nr. 542 af 24. juni 2005, foretages følgende ændring:

2. Den, der agter at benytte den i § 1 givne Tilladelse (d.v.s. til at optage Skibe og andet fra Havets Bund), bør først for vedkommende statsforvaltning anmelde, hvor han agter at benytte sit Apparat, og denne Embedsmand har da at tage de til den behørig Control med Biergningen fornødne Forholdsregler, ligesom han og, naar han efter Omstændighederne finder det fornødent, haver at affordre den Paagiældende Sikkerhed for, at Anordningens Forskrifter ville blive iagttagne. Den, der har fundet et Vrag eller en Samling af Gienstande, skal have

1. I § 2, 1. pkt., ændres »vedkommende statsforvaltning« til: »statsforvaltningen«.

udelukkende Ret til i en vis Tid at bierge indenfor en passende Grændse. Statsforvaltningen haver at bestemme saavel denne, som Tiden, hvilken dog i intet Tilfælde bør gaae over 1 Aar, ligesom bemeldte Embedsmand haver at anordne, hvorledes Grændsen til Alles Efterretning bliver at betegne. Iøvrigt bliver det stedse at iagttage, at Vraget i saadanne Tilfælde, hvor det kan være til Hinder for Seiladsen, snarest muligt bør optages. Naar Optagelsen iværksættes, bør den, der forestaaer Biergingen, holde nøiagtig Fortegnelse over det biergede Gods, hvilken Fortegnelse daglig efter Arbeidets Tilendebringelse bliver at underskrive af ham selv og tvende af Biergningsmandskabet, hvorhos der angaaende det Optagne, saavel til statsforvaltningen som til Toldvæsenet, bør gøres Anmeldelse, hvis Rigtighed i Tilfælde, hvor dertil maatte findes Anledning, statsforvaltningen bør søge nærmere oplyst ved Forhør.

Miljøministeriet

§ 13

I lov om udstykning og anden registrering i matriklen, jf. lovbekendtgørelse nr. 494 af 12. juni 2003, som ændret ved § 21 i lov nr. 542 af 24. juni 2005, § 11 i lov nr. 539 af 8. juni 2006, § 1 i lov nr. 12 af 11. januar 2010 og § 2 i lov nr. 1392 af 23. december 2012, foretages følgende ændring:

§ 40. Når der foreligger særlige omstændigheder, kan den stedlige statsforvaltning træffe beslutning om, at omkostningerne ved skelforretningen helt eller delvis skal betales af staten. Miljøministeren fastsætter nærmere regler herom.

Stk. 2. (udelades)

1. I § 40, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »den stedlige statsforvaltning« til: »statsforvaltningen«.

Ministeriet for Ligestilling og Kirke

§ 14

I lov om folkekirkens økonomi, jf. lovbekendtgørelse nr. 782 af 6. juli 2012, som ændret ved § 2 i lov nr. 1250 af 18. december 2012, foretages følgende ændringer:

1. § 9 a affattes således:

§ 9 a. Stiftsøvrigheden består af stiftets biskop og stiftamtmanden.

Stk. 2. Stiftsøvrighederne sammensættes på følgende måde:

1) Stiftsøvrigheden over Københavns Stift består af biskoppen over Københavns Stift og direktøren for Statsforvaltningen Hovedstaden.

2) Stiftsøvrigheden over Helsingør Stift består af biskoppen over Helsingør Stift og direktøren for Statsforvaltningen Hovedstaden.

3) Stiftsøvrigheden over Roskilde Stift består af biskoppen over Roskilde Stift og direktøren for Statsforvaltningen Sjælland.

4) Stiftsøvrigheden over Lolland-Falsters Stift består af biskoppen over Lolland-Falsters Stift og direktøren for Statsforvaltningen Sjælland.

5) Stiftsøvrigheden over Fyens Stift består af biskoppen over Fyens Stift og direktøren for Statsforvaltningen Syddanmark.

6) Stiftsøvrigheden over Aalborg Stift består af biskoppen over Aalborg Stift og direktøren for Statsforvaltningen Nordjylland.

7) Stiftsøvrigheden over Viborg Stift består af biskoppen over Viborg Stift og direktøren for Statsforvaltningen Nordjylland.

8) Stiftsøvrigheden over Århus Stift består af biskoppen over Århus Stift og direktøren for Statsforvaltningen Midtjylland.

9) Stiftsøvrigheden over Ribe Stift består af biskoppen over Ribe Stift og direktøren for Statsforvaltningen Midtjylland.

10) Stiftsøvrigheden over Haderslev Stift består af biskoppen over Haderslev Stift og direktøren for Statsforvaltningen Syddanmark.

§ 10. Fællesfonden er folkekirkens fælleskasse. Fællesfonden bestyres af stiftsøvrighederne og af et administrativt fællesskab efter bestemmelser fastsat af ministeren for ligestilling og kirke og under ansvar over for ministeren for ligestilling og kirke.

§ 19. Landskirkeskatten udbetales til det i § 10 nævnte administrative fællesskab og udbetales herfra til stiftsøvrighederne og de institutioner, der helt eller delvist finansieres af fællesfonden. Ligningsbeløb til kirkekasserne bortset fra beløb til imødegåelse af uforudsete udgifter, jf. § 7 a, stk. 2, udbetales til vedkommende menighedsråd. Ligningsbe-

»**§ 9 a.** Stiftsøvrigheden består af stiftets biskop og stiftamtmanden.

Stk. 2. Direktøren for statsforvaltningen er stiftamtmanden. Direktøren kan delegere sin stiftsøvrighedskompetence til medarbejdere ved statsforvaltningen på kontorcheffsniveau eller derover. Direktøren kan bestemme, at en person, der varetager direktørens stiftsøvrighedskompetence efter delegation, kan oppebære titlen af stiftamtmand.«

2. I § 10, 2. pkt., og § 19, stk. 1, 1. pkt., ændres »stiftsøvrighederne« til: »biskopperne«.

løb til provstiudvalgskassen og beløb til imødegåelse af uforudsete udgifter, jf. § 7 a, stk. 2, udbetales til vedkommende provstiudvalg.

Stk. 2. (udelades)

Stk. 3. (udelades)

§ 17. (udelades)

Stk. 2. (udelades)

Stk. 3. Stiftsøvrighederne, det i § 10 nævnte administrative fællesskab samt de institutioner, der helt eller delvist finansieres af fællesfonden, meddeler ministeren for ligestilling og kirke de oplysninger og tilvejebringer det regnskabsmæssige materiale, som ministeren for ligestilling og kirke finder nødvendigt for at aflægge fællesfondens regnskab.

Stk. 4. (udelades)

§ 21. (udelades)

Stk. 2. Ministeren for ligestilling og kirke fastsætter nærmere regler om brug, indretning og vedligeholdelse af præsteembedernes faste ejendomme m.v. og om afholdelse af syn over dem. Stiftsøvrighederne udpeger bygningskonsulenter vedrørende præstegårde og præstegårdskonsulenter.

Stk. 3. Forbrug af kirkers og præsteembeders formue samt køb og salg af fast ejendom kan kun ske efter beslutning af menighedsrådet og med godkendelse af ministeren for ligestilling og kirke eller efter dennes bemyndigelse af stiftsøvrigheden eller provstiudvalget.

§ 17. Ministeren for ligestilling og kirke træffer bestemmelse om oprettelse og nedlæggelse af stillinger ved stiftsadministrationerne og foretager ansættelse og afskedigelse fra disse stillinger. Ministeren for ligestilling og kirke kan helt eller delvis henlægge de i 1. pkt. nævnte kompetencer til vedkommende stiftsøvrighed.

3. I § 17, stk. 3, og § 21, stk. 2, 2. pkt., ændres »Stiftsøvrighederne« til: »Biskopperne«.

4. I § 21, stk. 3, indsættes efter »bemyndigelse af«: »biskoppen,«.

§ 15

I lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 472 af 13. maj 2011, som ændret ved § 1 i lov nr. 1250 af 18. december 2012, foretages følgende ændring:

1. I § 17, 2. pkt., ændres »vedkommende stiftsøvrighed« til: »den stedlige biskop«.

§ 16

I lov om begravelse og ligbrænding, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 665 af 16. juni 2010, foretages føl-
gende ændringer:

§ 3. (udelades)

Stk. 2. (udelades)

Stk. 3. (udelades)

Stk. 4. Stiftsøvrigheden kan tillade, at der forhol-
des med asken på anden sømmelig måde end nævnt
i stk. 2 og 3, når der foreligger et bestemt udtalt ønske
herom fra afdøde. Stiftsøvrighedens afgørelse
kan påklages til ministeren for ligestilling og kirke.
Klage skal være indgivet skriftligt, inden 4 uger ef-
ter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen.

1. I § 3, stk. 4, 1. pkt., ændres »Stiftsøvrigheden«
til: »Biskoppen«.

2. I § 3, stk. 4, 2. pkt., ændres »Stiftsøvrighedens«
til: »Biskoppens«.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

§ 17

I lov om anvendelse af tvang i psykiatrien, jf. lov-
bekendtgørelse nr. 1729 af 2. december 2010, fore-
tages følgende ændringer:

§ 34. Ved hver statsforvaltning oprettes et psykia-
trisk patientklagenævn bestående af direktøren for
statsforvaltningen som formand, jf. dog stk. 2, samt
2 medlemmer. Ministeren for sundhed og forebyg-
gelse beskikker et antal medlemmer efter indstil-
ling fra henholdsvis Lægeforeningen og Danske
Handicaporganisationer. Ministeren for sundhed og
forebyggelse beskikker endvidere stedfortrædere
for medlemmerne. Beskikkelserne gælder for en
periode på 4 år. Genbeskikkelse kan finde sted.

Stk. 2. (udelades)

Stk. 3. (udelades)

§ 39. Det psykiatriske patientklagenævn ved
statsforvaltningen offentliggør hvert år en beretning
om sin virksomhed.

Stk. 2. Ministeren for sundhed og forebyggelse
kan fastsætte regler om indberetning af afgørelser
fra de psykiatriske patientklagenævn ved statsfor-
valtningerne og Det Psykiatriske Ankenævn og om
offentliggørelse af afgørelser af generel betydning.

1. I § 34, stk. 1, ændres »Ved hver statsforvaltning«
til: »Ved statsforvaltningen«.

2. I § 39, stk. 2, ændres »de psykiatriske patientkla-
genævn ved statsforvaltningerne« til: »det psykia-
triske patientklagenævn ved statsforvaltningen«.

§ 18

I lov om børns forsørgelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1044 af 29. oktober 2009, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 17 indsættes:

»§ 17 a. Ved indgivelse af ansøgning om ændring af bidrag betales et gebyr, jf. dog stk. 2. Gebyrets størrelse fastsættes og reguleres af social- og integrationsministeren, jf. stk. 4.

Stk. 2. Der betales ikke gebyr efter stk. 1, hvis
1) der søges om bortfald af bidrag, og dette skyldes, at barnet er flyttet til den forælder, der betaler bidraget, eller
2) der søges om ændring af et aftalt bidrag, jf. § 17, og statsforvaltningen ikke tidligere har behandlet en sag om dette bidrag.

Stk. 3. Søger en part om ændring af bidrag, jf. stk. 1, til flere børn i en sag mellem de samme parter, skal der kun betales ét gebyr.

Stk. 4. Størrelsen af gebyret efter stk. 1 fastsættes således, at det svarer til omkostningerne ved statsforvaltningens behandling af en ansøgning om ændring af bidrag.

Stk. 5. Social- og integrationsministeren kan fastsætte regler om betaling af gebyr.«

§ 17. Aftaler om bidrag til barnet er ikke til hinder for, at der træffes anden afgørelse af statsforvaltningen, såfremt aftalen skønnes åbenbart ubillig, eller når forholdene væsentligt har forandret sig, eller aftalen strider mod barnets tarv.

§ 21. Statsforvaltningens afgørelser efter denne lov kan påklages til justitsministeren.

Stk. 2. Klage skal indgives, inden 1 år efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Justitsministeren kan i særlige tilfælde behandle en klage, selv om klagen er indgivet efter udløb af fristen i 1. pkt.

Stk. 3. Justitsministeren kan fastsætte regler om klagers behandling og om statsforvaltningernes behandling af sager om børnebidrag herunder om ansøgningsfrister og begyndelses- og ændringstidspunkter.

Stk. 4. (udelades)

2. I § 21, stk. 2, 1. pkt., ændres »inden 1 år efter« til: »inden 4 uger efter,«.

3. I § 21, stk. 3, ændres »statsforvaltningernes« til: »statsforvaltningens«.

§ 19

I lov om ægteskabets retsvirkninger, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 1053 af 12. november 2012, fore-
tages følgende ændringer:

§ 52 a. Statsforvaltningens afgørelser efter denne lov kan påklages til social- og integrationsministe-
ren.

Stk. 2. Klage over en afgørelse om bidrag skal indgives, inden 1 år efter at klageren har fået med-
delelse om afgørelsen. Social- og integrationsmini-
steren kan i særlige tilfælde behandle en klage over
en afgørelse om bidrag, selv om klagen er indgivet
efter udløb af fristen i 1. pkt.

Stk. 3. Social- og integrationsministeren kan fast-
sætte regler om klagers behandling og om statsfor-
valtningernes behandling af sager om ægtefællebi-
drag, jf. §§ 5, 6 og 8, herunder om ansøgningsfri-
ster og begyndelses- og ændringstidspunkter.

Stk. 4. (udelades)

1. I § 52 a, *stk. 2, 1. pkt.*, ændres »inden 1 år efter«
til: »inden 4 uger efter,«.

2. I § 52 a, *stk. 3*, ændres »statsforvaltningernes«
til: »statsforvaltningens«.

§ 20

I lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf.
lovbekendtgørelse nr. 1052 af 12. november 2012,
foretages følgende ændringer:

1. *Overskriften før § 29, §§ 29 og 30, overskriften
før § 31 og § 31* ophæves og i stedet indsættes:

Separation

§ 29. En ægtefælle, som ikke mener at kunne
fortsætte samlivet, har ret til separation.

§ 30. Separationens virkninger bortfalder for
fremtiden, hvis ægtefællerne genoptager eller fort-
sætter samlivet.

Skilsmisse efter separation

§ 31. En ægtefælle har ret til skilsmisse efter 1 års
separation.

Stk. 2. Ægtefæller har ret til skilsmisse efter 6
måneders separation, hvis de er enige om skilsmis-
se.

»Enighed

§ 29. Ægtefæller har ret til separation eller skil-
smisse, når de er enige om det.

Uenighed

§ 30. En ægtefælle har ret til separation.

Stk. 2. En ægtefælle har ret til skilsmisse efter 6
måneders separation.

Bortfald af separation

§ 31. Separationens virkninger bortfalder for
fremtiden, hvis ægtefællerne genoptager eller fort-
sætter samlivet.«

§ 38. Ved indgivelse af anmodning om skilsmisse betales 500 kr.

Stk. 2. Er der inden for de seneste 3 måneder indgivet anmodning om skilsmisse, og er der betalt herfor, skal der ikke ske fornyet betaling.

Vilkårsforhandling

§ 39. Når der er indgivet anmodning om separation efter § 29 eller skilsmisse efter §§ 31-36, indkalder statsforvaltningen til vilkårsforhandling, medmindre

- 1) det af anmodningen fremgår, at betingelserne, jf. § 42, stk. 1, for at give separation efter § 29 eller skilsmisse efter §§ 32-36 er til stede, og begge ægtefæller meddeler statsforvaltningen, at de ikke ønsker vilkårsforhandling, eller
- 2) der ønskes skilsmisse efter § 31, og vilkårene for separationen også gælder for tiden efter skilsmis- sen.

Stk. 2. Vilkårsforhandling skal uanset bestemmelsen i stk. 1 foretages, hvis statsforvaltningen finder, at særlige omstændigheder taler for det.

§ 42. Statsforvaltningen giver bevilling til separation eller skilsmisse efter §§ 29 og 32-36, hvis ægtefællerne er enige herom og er enige om vilkårene, jf. §§ 49 og 55. Ægtefællerne kan dog henskyde spørgsmål om størrelsen af ægtefællebidrag til statsforvaltningens afgørelse.

Stk. 2. Statsforvaltningen giver bevilling til skilsmisse efter § 31, hvis den anden ægtefælle ikke protesterer herimod, og vilkårene for separationen også gælder for tiden efter skilsmis- sen.

§ 43. Statsforvaltningen kan afslutte en sag om separation efter § 29 eller skilsmisse efter §§ 31-36, hvis den fornødne enighed, jf. § 42, for at give bevilling ikke er opnået, eller statsforvaltningen finder det betænkeligt at give bevilling. Statsforvalt-

2. § 38 ophæves, og i stedet indsættes:

»§ 38. Statsforvaltningen indkalder ægtefællerne til vilkårsforhandling, når

- 1) en ægtefælle anmoder om det,
- 2) betingelserne, jf. § 42, stk. 1, for at give bevilling til separation eller skilsmisse efter §§ 29, 30 og 32-36 ikke er opfyldt, eller
- 3) statsforvaltningen finder, at særlige omstændigheder taler for det.

Stk. 2. Vilkårsforhandling efter stk. 1, nr. 2, kan i særlige tilfælde undlades.«

3. Overskriften før § 39 og § 39 ophæves, og i stedet indsættes:

»§ 39. Ved indgivelse af anmodning om separation eller skilsmisse betales et gebyr. Skal der afholdes vilkårsforhandling efter § 38, stk. 1, nr. 1 eller 2, skal der betales et yderligere gebyr. Gebyrenes størrelse fastsættes og reguleres af social- og integrationsministeren, jf. stk. 2.

Stk. 2. Størrelsen af gebyrerne efter stk. 1 fastsættes således, at de svarer til omkostningerne ved statsforvaltningens behandling af en anmodning om separation eller skilsmisse henholdsvis ved statsforvaltningens afholdelse af vilkårsforhandling.

Stk. 3. Social- og integrationsministeren kan fastsætte regler om betaling af gebyr.«

4. I § 42, stk. 1, 1. pkt., ændres »§§ 29 og 32-36« til: »§§ 29, 30 og 32-36«.

5. I § 42, stk. 2, ændres »§ 31« til: »§ 30, stk. 2«.

6. I § 43, stk. 1, 1. pkt., ændres »separation efter § 29 eller skilsmisse efter §§ 31-36« til: »separation eller skilsmisse efter §§ 29, 30 og 32-36«.

ningen indbringer sagen for retten, hvis en part inden 4 uger efter, at det er meddelt den pågældende, at sagen er afsluttet, anmoder herom. Dette gælder dog ikke, hvis afslutningen af sagen skyldes, at den pågældende er udeblevet fra vilkårsforhandlingen.

Stk. 2. (udelades)

Stk. 3. (udelades)

§ 58 a. Statsforvaltningens afgørelser efter denne lov kan påklages til social- og integrationsministeren. Dette gælder dog ikke afgørelser efter § 43, stk. 1 og 2, samt afgørelser om at imødekomme en anmodning efter § 43, stk. 3.

Stk. 2. Klage over en afgørelse om bidrag skal indgives, inden 1 år efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Social- og integrationsministeren kan i særlige tilfælde behandle en klage over en afgørelse om bidrag, selv om klagen er indgivet efter udløb af fristen i 1. pkt.

Stk. 3. Social- og integrationsministeren kan fastsætte regler om statsforvaltningernes behandling af separations- og skilsmisssager, om vilkårsforhandling, om mægling efter § 41, om statsforvaltningernes behandling af sager om ægtefællebidrag efter §§ 50 og 53, herunder om ansøgningsfrister og begyndelses- og ændringstidspunkter, samt om klagers behandling. Det kan i disse regler bestemmes, at vilkårsforhandling bortfalder for en ægtefælle, der ikke har ophold her i landet.

Stk. 4. (udelades)

»**§ 23 b.** Social- og integrationsministeren kan
1) fastsætte regler om Udbetaling Danmarks behandling af sager efter denne lov, herunder om den administrative behandling af sager om henstand med eller afdragsvis betaling af underholdsbidrag,
2) i samråd med skatteministeren fastsætte regler om restanceinddrivelsesmyndighedens behandling af sager efter § 2, 2. pkt., herunder om den admini-

7. I § 58 a, stk. 2, 1. pkt., ændres »inden 1 år efter« til: »inden 4 uger efter,«.

8. I § 58 a, stk. 3, 1. pkt., ændres to steder »statsforvaltningernes« til: »statsforvaltningens«.

§ 21

I lov om opkrævning af underholdsbidrag, jf. lov-bekendtgørelse nr. 137 af 17. februar 2009, som ændret ved § 5 i lov nr. 326 af 11. april 2012, foretages følgende ændring:

1. I § 23 b, nr. 3, ændres »statsforvaltningernes« til: »statsforvaltningens« og »statsforvaltningerne« til: »statsforvaltningen«.

strative behandling af sager om henstand med eller afdragsvis betaling af underholdsbidrag, og
3) fastsætte regler om statsforvaltningernes behandling af sager efter denne lov, herunder om behandling af klager over afgørelser truffet af statsforvaltningerne.«

Kapitel 7

Statsforvaltningernes vejledningspligt

§ 33. Social- og integrationsministeren fastsætter regler om behandling af sager efter denne lov, herunder om fremgangsmåden ved anmeldelse og registrering af faderskab efter §§ 1-3, statsforvaltningernes behandling af faderskabssager, beregning af den periode, hvor moderen blev gravid, og gennemførelse af retsgenetiske undersøgelser.

Stk. 2. (udelades)

§ 22. Ændring af et barns navn kræver samtykke fra barnet, hvis det er fyldt 12 år.

Stk. 2. (udelades)

Stk. 3. Hvis særlige grunde taler for det, kan navneændring ske med statsamtets tilladelse, selv om samtykke efter stk. 1 ikke foreligger.

§ 25 a. Justitsministeren opretter for hver region et eller flere samråd, der efter undersøgelse foretaget af statsforvaltningen afgør, om en ansøger kan godkendes som adoptant, jf. § 4 a.

§ 22

I børneloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1047 af 8. november 2012, foretages følgende ændringer:

1. I *overskriften* til kapitel 7 ændres »Statsforvaltningernes« til: »Statsforvaltningens«.

2. I § 33, *stk. 1*, ændres »statsforvaltningernes« til: »statsforvaltningens«.

§ 23

I navneloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 392 af 1. maj 2012, foretages følgende ændring:

1. I § 22, *stk. 3*, ændres »statsamtets« til: »statsforvaltningens«.

§ 24

I lov om adoption, jf. lovbekendtgørelse nr. 905 af 28. september 2009, som ændret ved § 3 i lov nr. 602 af 18. juni 2012, foretages følgende ændringer:

1. I § 25 a, *stk. 1*, udgår »for hver region«.

Stk. 2. Samrådet kan træffe afgørelse om bortfald af en godkendelse som adoptant, hvis betingelserne for at blive godkendt som adoptant ikke længere er opfyldt, eller hvis ansøgeren i øvrigt ikke kan anses for egnet som adoptant.

Stk. 3. Samrådet består af et medlem med social uddannelse, en jurist og en læge. Det ene medlem skal være medarbejder ved statsforvaltningen.

Stk. 4. Samrådenes medlemmer samt stedfortrædere for disse beskikkes af justitsministeren for indtil 4 år ad gangen.

Stk. 5. Samrådenes afgørelse træffes ved flertal. Justitsministeren fastsætter forretningsordenen for samrådene.

§ 25 b. Adoptionsnævnet består af en formand og et antal andre medlemmer. Formanden skal være landsdommer eller højesteretsdommer. I behandlingen af hver klagesag deltager mindst 5 medlemmer, herunder formanden eller 1 medlem, der har bestået juridisk kandidateksamen. Nævnets afgørelse træffes ved flertal. Justitsministeren fastsætter forretningsordenen for nævnet.

Stk. 2. Nævnets medlemmer samt stedfortrædere for disse beskikkes af justitsministeren for indtil 4 år ad gangen. Et medlem kan i alt være beskikket i 8 år. Det samme gælder for en stedfortræder.

Stk. 3. Et samråds afgørelser i medfør af denne lov kan indbringes for Adoptionsnævnet inden 6 måneder efter samrådets afgørelse.

Stk. 4. Adoptionsnævnet fører tilsyn med samrådene. Justitsministeren fastsætter nærmere regler for tilsynsvirksomheden.

Stk. 5. Justitsministeren kan henlægge andre opgaver til Adoptionsnævnet end dem, der er nævnt i stk. 3 og 4.

Stk. 6. Adoptionsnævnet kan i forbindelse med behandlingen af andre sager end klagesager indkalde personer, som må antages at have særlig indsigt eller interesse i de spørgsmål, der behandles af nævnet.

2. I § 25 a, stk. 4, ændres »Samrådenes medlemmer samt stedfortrædere for disse« til: »Medlemmerne af samrådet og stedfortræderne for dem«.

3. I § 25 a, stk. 5, ændres »Samrådenes afgørelse« til: »Samrådets afgørelser«, og »samrådene« ændres til: »samrådet«.

4. I § 25 b, stk. 3, ændres »Et samråds« til: »Samrådets«.

5. I § 25 b, stk. 4, 1. pkt., ændres »samrådene« til: »samrådet«.

§ 25

Loven træder i kraft den 1. juli 2013.

§ 26

Stk. 1. Sager ved de fem statsforvaltninger, der ved lovens ikrafttræden ikke er færdigbehandlet, færdigbehandles af statsforvaltningen.

Stk. 2. Anmodninger om separation eller skilsmisse, der er indgivet til en statsforvaltning inden lovens ikrafttræden, færdigbehandles efter de hidtil gældende regler i §§ 29-31, §§ 38-39, §§ 42-43 og § 58 i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Er der inden lovens ikrafttræden indgivet en anmodning om separation, som ikke er færdigbehandlet, kan anmodningen efter lovens ikrafttræden ændres til en anmodning om skilsmisse. Frem sættes anmodning efter 1. pkt. for statsforvaltningen, skal der betales det gebyr, social- og integrationsministeren fastsætter i medfør af § 39 i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, som indsat ved denne lovs § 20, nr. 3.

Stk. 4. Lovens § 18, nr. 1, og § 20, nr. 3, finder kun anvendelse på anmodninger, som statsforvaltningen modtager efter lovens ikrafttræden.

Stk. 5. Lovens § 18, nr. 2, § 19, nr. 1, og § 20, nr. 7, finder kun anvendelse for afgørelser, som statsforvaltningen træffer efter lovens ikrafttræden.

§ 27

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. Lovens § 6 gælder for Færøerne og Grønland.

Stk. 3. Lovens § 17 kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Stk. 4. Lovens §§ 18-20 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.